کأشُر سَرگم

گوڈنیُک حِصہ

مُرتّبہ:-

شیخ عبدالعزیز

جموّں و کشمیر اکیڈیمی آف آرٹس، کلچر اینڈ لنگویجز سری نگر

۱۹۶۳ء

Donated by
RL Shaw

کأشُر سَرگم

کأشُر سَرگم

گوڈنیُک حصہ

کشیرِ ہنزِ صوفیانہ موسیقی ہنز صدابندی

مرتبہ :-

شیخ عبدالعزیز

جموں کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کلچر اینڈ لنگویجز سرینگر

۱۹۶۳ء

ناشر :- سیکریٹری اکادمی، سرینگر

گوڈنچہ پھیرِ :- کاہ شتھ جلد (۱۱۰۰ جلد)

طباعت :- کوہِ نوُر پرنٹنگ پریس، لال کنُواں، دہلی ۶

قیمت

داہ روپیہِ

ترتیب

سرنامہ

جموں وکشمیر کلچرل اکادمی چھ یِمہِ کتھہِ خاطرٕ مبارکچ مستحق زِ اَمہِ کہِ طرفہٕ سپٕز کاشرِ
موسیقی ہِنز یہِ کتاب "سرگم" شایع۔ یتھ منز کاشرِ موسیقی ہِندِین پانژن مقامن تہٕ پانژن شعبن
ہِنز صدابندی چھ کرنہٕ آمژ۔

موسیقی چھ کلچرٕچ زبان آسان۔ یُوتاہ انسانی تمدن اکھ اَکِس سِندہٕ سیٹھہٕ متاثر سپدِ تیوتاہ
چھُ موسیقی پیٹھ تہٕ امیک اثر پیوان۔ سانٛی موسیقی چھ دۄن عظیم تمدنن ہِندِ ملایک تہٕ ملہٕ ژارک اکھ
میوٚلہٕ تہٕ رٕسیُل سنگم۔ موسیقی ہُند گوڈٕ لبُن چھُ تیوٗتے مُشکل یُوتاہ' انسانی زندگی ہُند گوڈٕ نیُک اند
ژھارُن تہٕ لبُن مُشکل چھُ۔ اَتھ منز چھ پرٛتھ زمانس اندر انسانو پنٛنیو صلاحیژو، احساسو تہٕ جذبو
سیٚتھ نٔوۍ نٔوۍ راگ تہٕ نٔوۍ نٔوۍ مقام پاٚدٕ کٔری متہٕ۔ قومن ہُند فرض چھُ آسان یہِ تہذیبی تہٕ تمدنی
ورثہٕ جان پاٚٹھۍ رٔژھ راوُن۔

وُنیکیس تام چھ نہٕ سانٛی موسیقی یتھ اندازس اندر تحریرس منز آمٕژ یتھ یہِ لیکھتھ اَسِہ
نِش واتہٕ ہے، تہٕ اَسِی یہِ اندازٕ لگاوِتھ ہیکہٕ ہوٚ زِ کتھ وقتس تہٕ کتھ زمانس منز اَتھ اندر کوتاہ

اضافہ سپُد، اَمیُک عروج کیاہ اوس ، اَمہ چین سُرن تہٕ نالن ہِنز سرحد کیاہ آس - بہر حال آزادی ہِندِس حولِس منز بیٚٹھ کٔنٛ اَسہ پنُن پرٛون تہٕ قدیم تہذیبی ورثہٕ شیرِتھ تہٕ سنبھالِتھ تھاونُک عزم کوٚرِتھ واریاہ رٚژہ کامہ انجام دِژٕہ تِہندے کٔنٛ آو موسیقی ہُند باقاعدہ صدا بندی ہُند انتظام کرنس کُن تہٕ توجہ دِنہٕ - اَتھ معاملس منز چھہ سأنی نوجوان موسیقار شیخ عبدالعزیز صأبَن پہل کٔرمٕژ یہنزِ یہ گوڈنیُچ کوٗشِش چھہ قدر کرنس لایق - مے چھہ وومید زِ یہ شعبس منز روزہ تہٕ کأم یِتے تام محدود بلکہ اَمہ برونٛہہ تہٕ روزِ کأم جأری تہٕ اَکھتوٗے یِم باقی ووستاد چھِ تِم تہٕ دِن اَمی لولہٕ، جذبہٕ تہٕ شوقہٕ سیتی موسیقی ہِنزِ یہ تواریخ مرتب کرنس منز مدتھ -

شیخ عبدالعزیز بٔنی یہ صدا بندی واریاہن وریٚین ہِنزِ محنژ بتہٕ اَسہ برونٛہہ کُنہ تھاو چھُ سأنین موسیقارَن منز اَکھ جان جاے تھاوان - اَمی سنٛز یہ محنت تہٕ صبر چھُ بے شک قابل تقلید تہٕ تہٕ قأبلِ داد تہٕ - مے چھہ وومید زِ یِم تھاوَن پننہِ یہ کأم برونٛہہ کُن تہٕ جأری تہٕ باقی مُقامَن تہٕ شعبن ہِنز صدا بندی کرن مُکمل -

بخشی غلام محمد

صدر

جموں وکشمیر اکادمی آف آرٹس، کلچر اینڈ لنگویجز

گوڈٕ کتھ

صوفیانہ موسیقی ہیٚنٛدِ فن پرٛیتھ وقتس تہٕ پرٛیتھ کانٛسہٕ ہنٛدِ خاطرٕ محفوظ کرنہٕ چہٕ نیٚبرٕ یِوان یہِ کوٗشِش مےٚ کرٕ خبر یہِ آسیا مکمل کِنہٕ نہٕ۔ اَما یہِ چھہٕ اَمہِ قسمٕچ گوڈنٕچ کوٗشِش۔ مےٚ چھہٕ وۄمید زِ صاحبِ کمال ووستاد ژارٕن یِمہِ چہٕ خامیہِ ہیٚکن زٕنِ (اکھ) مےٚ رہنمٲیی سپدِ تہٕ (دۄیِم) آینٛدہ کیٚن شوقیٖنن ہنٛدِ خاطرٕ صحیح تہٕ مکمل سرگم تیار سپدِ۔

یہِ قدم چھُہ قومی وراثت رٔچھت تھاونس کُن تہٕ وۄتھان۔ تہٕ (ظاہر) یہاے کتھ نظرِ تَل تھاوِتھ ہیٚیٚہ کلچرل اکادمی یہِ کتاب چھاپنہٕ ذِمہٕ۔ تہٕ یِمہِ بخشِ مےٚ اَتہٕ کیو حاکمو حوصلہٕ زِ بہٕ کرٕ باقی مقامن ہنٛد سرگم تہٕ تیار۔

جان چھُہ زِ بہٕ پھرِ یتھ کینٛہہ کتھ۔ مےٚ اوس لۄکچارٕ پانہٕ ستھٕ سازِ سنگیتُک شوق۔ میانٛی بڑی بابہ صاحب خواجہ محمد اسماعیل مرحوم اٰسی اَتھ سیٚٹھاہ دلچسپی تھاوان۔ تہنٛدِ وقتہٕ آسہٕ سازِنس گرِس منٛز اَمہِ قسمہٕ چہٕ مجلسہٕ کالہٕ تہٕ یگاہ لگان۔ بہٕ تہٕ اوس "زِنٛٹین ژوٗرِ" یِمَن مجلِسن منٛز یہان۔ تِکیا زِ میانٛی والد بزرگوار شیخ عبدالکریم مرحوم اٰسی نہٕ یزھان

زِہ بۍ گوٚژھس لوٚہ کپہارَسے اورکٕنۍ لگٕن۔ بلکہ اَمہِ بدلہٕ تعلیمہِ کُن زیادہ توجہ دِیُن۔ مگرشوق چھُہ بدل کتھا۔

سرینگرس منٛز ریڈیو سٹیشن قائیم سپدنہٕ کنہٕ لوٚگ میانِس شوقس وُتُھش، چنانچہ میہ سپیز وۄستاد غلام محمد قالین بافس سیتی زان۔ یمہ بۍ پننِس اولادہ سٟندی پأٹھی ہیچھنوٚوس تہٕ صوفیانہ موسیقی منٛز مہارت دِژ۔

بۍ چھُس اَمہِ کنہٕ وۄستاد غلام محمد قالین بافن سیٹھاہ مشکوٗر۔ تہٕ اَمِس علاوہ تیمَن صاحب کمال وۄستادن ہٕندیہِن مجلسَن منٛز بۍ بیوٗٹھمُت چھُس تہٕ یمَن نشہِ میہ سیٹھاہ ہیوٚ چھمُت چھُ۔ یموٚی وۄستادوٚ منٛزہ چھ کینژن ہندی ناو یِم:

(۱) اُستاد محمد صدیق مرحوم

(۲) اُستاد محمد عبداللہ تبت بقال

(۳) مولانا شمس الدین حیرت کاملی

شیخ عبدالعزیز

صوفیانہ موسیقی ہندی مقام

مقام

صوفیانہ موسیقی ہندس چھ باہ[12] مقام آمتہ جنلاونہ ۔ یم باہ[12] مقام چھ اکس نظمہ منز یتھہ کنی بیان آمتہ کرنہ :-

در بزمگاہِ عشاق[1] اے بلبلِ خوش الحان — بنوا نوا[2] خدارا از بہرِ بے نوایاں
راہِ عراق[3] برگیر از دل الم بروں کن — سوئے حجاز[4] بنگر در راہِ وصلِ جاناں
افگندہ دست حسرت آشوب در حسینی[5] — چوں بوسلیک[6] گشتہ آہنگ دلربایاں
زنگولہ[7] چوں دلِ من پیوستہ در خروش است — زانکہ نغمہ سازد در پردۂ صفاہاں[8]
قولی است بشنو از من شاید کہ راست[9] باشد — در پردۂ رہاوی[10] صوت ہزار دستاں
اے گلرخانِ شیراز ما کوچک[11] شمائیم — شاید بزرگ[12] گردیم در بارگاہِ شاہان

(ترانہ سرور صفہ ۴۳)

اُمہ روایژ موجب چھ یم ۱۲ مقام موسیقی منز ادا یوان کرنہ :-

۱ عشاق ۲ نوا ۳ عراق ۴ حسینی ۵ بوسلیک ۶ حجاز ۷ زنگولہ ۸ صفاہاں ۹ راست ۱۰ رہاوی ۱۱ کوچک ۱۲ بزرگ

یِہمو منزٕ چھہ کینژن مقامن زٕ زٕ ناو ۔ مثلن مقام کوچکس چھ زیرافگن ونان ۔ رہاوی چھ بستہ نگار

وَنان۔ حُسینی چھہ زرکش تہٕ زنگولس چھہ نہاوند وَنان۔ اَمہ علاوٕہ چھہ کینژن شعبن تہٕ بیہ بیہ ناو۔

یِمَن باہَن ۱۲ مقامن چھہ باہَن ۱۲ بُرجن سیتی آمٕژ ترتیب دِنہٕ۔ یِنٛج ذکر میہ الگ الگ مقامن منز درج چھہ کرمٕژ۔

پرٛیتھ زٕہ ۲ مُقام چھہ اکہ آہنگہٕ منٛز کڈنہٕ آمٕتی۔ یِمہٕ کِنی صوفیانہ موسیقی ہِنٛز بنیاد چھہ شِین آہنگن پیٹھ اَمِچ ذکر چھہ اَکِس نظمہٕ منٛز یِتھ کِنۍ بیان آمٕژ کرنہٕ:۔

ناکہ سلمک را بلند آواز شُد　　اصفہاں با زنگولہ دمساز شُد
دُور گردانیہ درنا راستی　　کرد با عشاق میلِ راستی
تامرا نوروزِ اصل آوازہ شُد　　بوسلیک آمد حُسینی تازہ شُد
ہر صدائے کز کوشت آمد بروں　　شُد حجاز اندر نوائش رہنموں
از موشت صد نالہٕ زاری شنید　　تاکہ کوچک از عراق آمد پدید
نالہٕ شہناز از دل غم زُدود　　در رہاوی سر بزرگی رو نمود

(ترانہ مسرور صفحہ ۴۶)

اَمہ لحاظ چھہ آہنگِ سلمک منزٕ اصفہان تہٕ زنگولہ آمٕتی کڈنہٕ
آہنگِ دور گردانیہ منزٕ عشاق تہٕ راست آمٕتی کڈنہٕ
آہنگِ نوروزِ اصل منزٕ بوسلیک تہٕ حسینی آمٕتی کڈنہٕ
آہنگِ کوشت منزٕ حجاز تہٕ نوا آمٕتی کڈنہٕ
آہنگِ موشت منزٕ کوچک تہٕ عراق آمٕتی کڈنہٕ
آہنگِ شہناز منزٕ رہاوی تہٕ بزرگ آمٕتی کڈنہٕ

وَنان چھ زِہ صوفیانہ موسیقی منز چھِ پرِ یتھ مقامہ منزٕ زِہ شعبہ دِژاہتی ۔ ترانہ سرور صفحہ ۲۱
ییٛتھ چھُ اکھ مصرعہ ییٛتھ کِنۍ آمُت درج کرنہ ۔

مقام اندر عدد ہشت آمد و چہار

دوشعبہ ہر یکے را ہست ناچار

میہ چھ یمن شعبن ہنز ذکرہ تہ ییٚنہٕ نس ییٚنہٕ نس جنس منز درج کرمژ ۔

صوفیانہ موسیقی ہِنٛدی باہ[12] مقام چھِ باہن[12] مرضن ہنٛدہ علاجہ خاطرہ تہ چتلاونہ آمتی ۔ اَمِچ ذکر
تہ چھ میہ الگ الگ مقامن منز درج کرٕمژ ۔

ونہٕ چھُ آمُت زِہ یمن باہن[12] مقامن ہنٛدین لیٚن چھُ آمُت باہن[12] جانورَن ہنزَن آوازَن سیتی
لگاو تھاونہٕ ۔ اَمِچ ذکر تہ چھ میہ الگ الگ مقامن منز کرٕمژ ۔

تالہ

صوفیانہ موسیقی منز یمو تالہ استعمال چھ سپدان ۔ تمہ چھِ یمہٕ :-

(۱) ثقیل (۲) نیم ثقیل (۳) مخمس (۴) نیمدَور (۵) چنبر (۶) دورِ خفیف (۷) ججز (۸) دُو رویہ
(۹) یکہ (۱۰) سہ تالہ (۱۱) دویکہ (۱۲) ضرب فاختہ (۱۳) چپ انداز (۱۴) ضرب ترکی (۱۵) روانی (۱۶) دُر افشاں
(۱۷) دُرِ شاہی ۔

یمو تالو منزٕ یمن ہنزٕ زان میہ چھ پیٚنٕز ہرژ تمہ چھ یمہ :-

(۱) نیمدَور (۲) دورِ خفیف (۳) چنبر (۴) ججز (۵) دُو رویہ (۶) یکہ (۷) سہ تالہ (۸) دُو یکہ (۹) ضرب
فاختہ (۱۰) چپ انداز (۱۱) ضرب ترکی (۱۲) روانی ۔

ماترٕ

اکہ رفتارچہ گرینٛدٕ چھِ وَنان ماترٕ۔ مثلن اگر گرینٛدٕ ہُنٛد دوٕیم عدد گوڈنِکہِ عددٕ اکہ سکنڈٕ پتہٕ ژَبہٕ اداکرنہٕ۔ تہٕ ترٛیم عدد تہٕ گژھ دوٕیمہِ عددٕ اکھ سکنڈ پتہٕ اداین کرنہٕ ییٚتھے کنہِ بروٚنٛہہ کُن۔

تال

مخصوص ماترٕ چھِ مخصوص ٹھٔکَن منٛز ادا یوان کرنہٕ۔ یِمَن ٹھٔکن تال چھُ آمُت ناو تھاونہٕ۔

(۱) نیمدور تال۔ یُتھ تالِ چھِ ۲۴ ماترٕ۔ اچھ تالِ چھِ ماترٕ ع۱، ع۹، ع۱۷ تہٕ ع۲۱ پیٹھ، تہٕ خالی چھُس ماترٕ ع۵ س پیٹھ۔

(۲) چنبر تال۔ اَتھ تالِ چھِ ۲۲ ماترٕ۔ اچھ تالہ چھِ ماترٕ ع۱، ع۳، ع۷، ع۱۱، ع۱۵، ع۱۹ تہٕ خالی چھُس ماترٕ ع۵ س پیٹھ۔

(۳) دورِ خفیف تال۔ دورِ خفیف تالِ چھِ شُراہ[۱۶] ماترٕ۔ اچھ تالہ چھِ ماترٕ ع۱، ع۵ تہٕ ع۱۳ ہَس پیٹھ تہٕ خالی چھُس ماترٕ ع۹ س پیٹھ۔

(۴) بُجر تال۔ یہٕ تال چھِ ژوداہن[۱۴] ماترن ہنٛز۔ اچھ تالہ چھِ ماترٕ ع۱، ع۳، ع۷ تہٕ ع۱۱ ہَس پیٹھ تہٕ اَمِیُک خالی چھُ ماترٕ ع۵ پیٹھ۔

(۵) دورو ہِیہ تال۔ یہٕ تال تہٕ چھِ ژوداہن[۱۴] ماترن ہنٛز۔ اچھ تالہ چھِ ماترٕ ع۱، ع۴ تہٕ ع۱۱ ہَس پیٹھ۔ اَمِیُک خالی چھُ ماترٕ ع۸ س پیٹھ۔

(۶) یکہ تال۔ یُتھ تالِ چھِ باہ[۱۲] ماترٕ۔ اچھ تالہ چھِ ماترٕ ع۱ تہٕ ع۹ ہَس پیٹھ۔ تہٕ خالی چھُ

پأنژمہ ماترٕ پیٚٹھ۔

(۷) **سہ تالہ** - یہٕ تال چھ باہن[۱۲] ماترن ہٕنز۔ اَچھ تالہ چھ ماترہ ۱، ۴ تہٕ ۱۰ پیٚٹھ تہٕ خالی چھُ ماترٕ ۷ س پیٚٹھ۔

(۸) **دُویکہ تال** - یِتھ تالِ چھَ اَٹھ ماترٕ۔ اَچھ تالہ چھَ ماترہ ۱، ۳، تہٕ ۷ س پیٚٹھ تہٕ خالی چھُس پأنژمہ ماترٕ پیٚٹھ۔

(۹) **ضرب فاختہ تال** - یہٕ تال چھَ ستن ماترن ہٕنز۔ اَچھ تال چھ گوڈنچہ ماترٕ پیٚٹھ تہٕ خالی چھُس ژوٗرمہ ماترٕ پیٚٹھ۔

(۱۰) **چپ انداز تال** - یہٕ تال چھَ شیٚن ماترن ہٕنز۔ اَچھ تالہ چھُ گوڈنچہ تہٕ دوٚیمہ ماترٕ پیٚٹھ تہٕ خالی چھُس ژوٗرمہ ماترٕ پیٚٹھ۔

(۱۱) **ضربِ ترکی تال** - یہٕ تال چھَ پانژن ماترن ہٕنز۔ اَچھ تال چھَ گوڈنچہ ماترٕ پیٚٹھ تہٕ خالی چھُس ژوٗرمہ ماترٕ پیٚٹھ۔

(۱۲) **رَوانی تال** - یِتھ تالِ چھَ ژور ماترٕ۔ اَتھ چھَ گوڈنچہ ماترِ پیٚٹھ تال تہٕ خالی چھُ ترٛیمہ ماترٕ پیٚٹھ۔

صوفیانہ موسیقی منٛز چھُ ہر کُنہٕ تالہ ہُند سم یِوان وٕنہٕ گوڈنچہ ماترٕ پیٚٹھ۔

سُر

اکبری دورس منٛز چھُ ابوالفضلن (آیئن اکبری ہُند مصنّف) موسیقی ہٕندِ سیٹھاہ مُطالعہ کوٗرمُت۔ ابوالفضلن یوٚس تفصیل سنگیتس پیٚٹھ آیئن اکبری یَس منٛز لیچھمُت چھُ۔ تتھ منٛز چھ رتموٗ، تمن آوازن ہٕندی

قسم تہٕ دٕنۍ ہیٚتھ۔ یِمہٕ آوازٕ موسیقی منٛز استعمال چھِہ سپدان۔ یِمہٕ آوازٕ چھِہ 'سُر' ناوہ سیٚتھ مشہور۔ ابوالفضلن چھِہ سُرکٕ سَتھٕ (۷) قسم بیان کٔرۍ میٚتھ۔

(۱) سورج۔ موسیقی ہندٕ گوڈنکہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت مورٕ سٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۲) رکھب/رشب۔ موسیقی ہندٕ دوٚیمہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت پپیہا سٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۳) گندھار۔ موسیقی ہندٕ ترٛیمہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت ٹھاوج ہٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۴) مدھم۔ موسیقی ہندٕ ژوٗرِمہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت کونٛگ سٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۵) پنچم۔ موسیقی ہندٕ پانٛژمہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت کوٗئل ہٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۶) دھیوت۔ موسیقی ہندٕ شیٚیمہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت نٔنۍ مھاڑج ہٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۷) نکھاد/نشاد۔ موسیقی ہندٕ سٔتِمہ سُرک ناو۔ یہ چھُہ آمُت ۂستۍ سٕندٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

سنگیت کیو فن کارو چھِہ یِم سَتھٕ (۷) سُر مختصر لفظن منٛز یِتھٕ کٔنۍ بیان کٔرۍ میٚتھ۔

سا۱ - رے۲ - گا۳ - ما۴ - پا۵ - دھا۶ - نی۷

کشیرِ منٛز چھِنہٕ یِمَن سَتَن سُرَن بدل ناو کینٛہہ تہٕ۔ اوٚ خاطرٕ کوٚر مے صوفیانہ موسیقی ہُند سرگم یِمنٛی سُرَن پیٹھ مرتب۔

شیخ عبدالعزیز

سرگمکی نشانہ

(۱) سرگمس منز چھہ سُر نسخ خطس منز تہٕ بأتھ نستعلیق خطس منز درج۔

(۲) سرگمس منز یِم نمبر ہیرٕ پیٹھ بوٕن تام لیکھت چھہ تِم کرِو سرگم نمبر تصوّر۔

(۳) سرگمس منز چھہ مندر سپتک سُرن تلہٕ کنہٕ اکھ نقط۔

(۴) سرگمس منز چھہ تار سپتک سُرن پیٹھ کنہٕ اکھ نقط۔

(۵) سرگمس منز چھہ کومل سُرن تلہٕ کنہٕ لوٕکٹ لٕکھ ہن۔

(۶) سرگمس منز اکس ماترٕ پیٹھ ینہتھ زٕ سُر چھہ تِمن تلہٕ کنہٕ چھُہ یہ " ـــــ " نشانہٕ۔

(۷) سرگمس منز چھُنہ مدھیہ سپتک سُرن پیٹھہٕ یا تلہٕ کانہہ نشانہٕ۔

بُرد بر آسمان چوں زہرہ ماہے   اگر خواند عراقِ چاشت گاہے

(مُقام)

عراق

ضروری کتھ

عراق (مقام)

(١) عراقس منز چھُ ہر کُنہٕ بأتکُ سم یِوان دِنہٕ تار سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(٢) یہ مقام ادا کرنہٕ خأطرٕ چھُ مدھیہ سپتک 'نی' سُر تہٕ تار سپتکُ 'گندھار' سُر کومل بناونہٕ یِوان۔ باقی سأری سُر چھِہ شُدھ لگان۔

(٣) یتھ مقامس چھُ آمُت برجِ "جوزا" سٕتۍ واسطہٕ دِنہٕ۔

(٤) مقام عراقس چھ آہنگِ موشتس سیتی ترتیب آمُت دِنہٕ۔

(٥) یہ مقام چھُ آمُت گاوٕ ہنزٕ آوازٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(٦) واریاہو حکیمو چھُ وونمُت زِ مقام عراق داین چھُ گرم خفقان مزاجی ہندِ مرضہٕ خأطرٕ دوا۔

(٧) مقام عراقہٕ منزٕ چھِہ زٕ شعبہ آمتۍ کڈنہٕ۔ اکھ مخألف تہٕ بیاکھ مغلوب۔ اَمِہ خأطرٕ چھُ اکھ شار یتھٕ کنۍ آمُت بیان کرنہٕ:-

در عراقم دُشمنان منکوب شُد
تا مخالف پیش من مغلوب شُد

(٨) عراقس منز چھُنہٕ مندر سپتکُک کانٛہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف چھ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکۍ سُر استعمال سپدان۔

(٩) یتھ مقامس چھُ ادا کرنُک وقت آفتاب کھسنہٕ پیٹھٕ چاشتکِس وقتس تام۔

بُنِم سُرٕ وٲلِتھ چھِ مقام عراقچ شکل یِوان بناونہٕ۔ تہٕ اَمہِ پتہٕ چھِ اَمہِ مقامکی بٲژ

ادا یِوان کرنہٕ :-

سا رے ما گا رے سا ما ما گا ما

پا دھا پا پا دھا سا٘ نیِ دھا پا سا٘

رے٘ ما٘ گاِ رے٘ سا٘ نیِ دھا پا نیِ دھا

پا ما گا رے رے گا ما پا پا دھا

پا ما گا رے سا سا سا سا سا سا

ما پا دھا نیِ سا٘ رے٘ سا٘ نیِ

سا٘ سا٘ رے٘ ما٘ گاِ رے٘ سا٘ سا٘ رے٘ رے٘

سا٘ سا٘ نیِ دھا پا پا دھا سا٘ نیِ دھا

پا نیِ دھا پا ما گا رے رے گا ما

پا پا دھا پا ما گا رے سا سا

جھپ تال

ساقیا برخیز در دہ جام را　　خاک بر سر کن غمِ ایام را
گرچہ بدنامیست نزدِ عاقلاں　　ما نمی خواہیم ننگ و نام را　(حافظ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	سرگم ۱۲ تا انت سرگم ۱ پیچھے سرگم
استائی						ساق	یا	.	.	.	بر	.	.	.	
۱						پادھا	سا	نی	دھا	پا	پادھا	نی	دھا	پا	
	خی	.	.	.	ز	در	دہ	.	.	-	جا	.	.	م	
۲	ما	ما	گا	رے	رے	گاما	پا	پا	پادھا	پاما	گا	گا	رے	سا	
	را	.	.	.	.	ساق یا	.	.	.	.	بر	.	.	.	
۳	سا	سا	سا	سا	سا (پا)	پادھا	سا	نی	دھا	پا	پادھا	نی	دھا	پا	
	خی	.	.	.	ز	در	دہ	.	.	.	جا	.	.	م	
۴	ما	ما	گا	رے	رے	گاما	پا	پا	پادھا	پاما	گا	گا	رے	سا	
	را	.	.	.	.	خاک	ب	.	.	ر	سر	.	.	.	
۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رےسا	
	کن	.	.	.	.	غمِ	ای	.	.	.	یا	.	.	م	
۶	سا	سا	سا	سا	سا/ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	

استائی ۔ سرگم ۱ پیچھے سرگم ۱۲ تا انت واپس پیچھے سرگم ۱۳ کے ماترہ ۱ پیچھے سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	را	.	.	.	.	خاک	ب	.	.	ر	خا	ک	ب	ر	
۷	پا	پا	ما	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھاپا	
	س	ر	کن	.	.	خاک	بر	.	.	.	خا	ک	بر		
۸	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھاپا	
	س	ر	کن	.	.	خاک	ب	.	.	ر	سر	.	.	ر	
۹	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رےسا	
	کن	.	.	.	.	غم	ای	.	.	.	یا	.	.	م	
۱۰	سا	سا	سا	سا	سا / ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	
	را	.	.	.	.	ساق	یا				بر				
۱۱	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	[illegible]
	خی	.	.	.	ز	در	ده	.	.	.	جا	.	.	م	
۱۲	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	.	.	.	.	ساق	یا	.	.	.	بر	.	.	.	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا / پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
انترہ	.	.	.	.	.	گرچہ	بد				نا	.	.	.	
۱۴	.	.	.	.	.	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	رے	رے	سا	نی	
	می	.	.	س	ت	نز	د	.	.	.	عا	.	.	ق	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	رے	سا	سا	رے	رے	[illegible]
	لاں	.	.	.	.	گرچہ	بد	.	.	.	نا	.	.	.	
۱۶	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	رے	رے	سا	نی	

انترہ:- سرگم ۱۲ پیچھے سرگم ۲۰ تام و آیتھ سرگم ۳۱ کس ماترہ ۱ پیچھے سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	می	.	.	س	ت	نز	دِ	.	.	.	عا	.	.	ق	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	رے	سا	سا	رے	رے	
	لال	.	.	.	.	مانہ	می	.	.	.	خوا	.	.	.	
۱۸	سا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	سا-	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
	ہے	.	.	.	م	نن	گ و	.	.	.	نا	.	.	م	
۱۹	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	.	.	.	.	مانہ	مے	.	.	.	ما	.	.	نہ	
۲۰	سا	سا	سا	سا	سا / پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی-سا	رے	سا-نی	
	مے	.	.	.	.	مانہ	مے	.	.	.	خوا	.	.	.	
۲۱	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	
	ہے	.	.	.	م	نن	گ و	.	.	.	نا	.	.	م	
۲۲	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	.	.	.	.	خاک	بر	.	.	.	س	.	.	ر	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رے-سا	
	کن	.	.	.	.	غم	ای	.	.	.	یا	.	.	م	
۲۴	سا	سا	سا	سا	سا / ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	
	را	.	.	.	.	خاک	ب	.	.	ر	خا	ک	بر	.	
۲۵	پا	پا	ما	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	س	ر	کن	.	.	خاک	ب	.	.	ز	خا	ک	ب	ر	
٢٦	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	س	ر	کن	.	.	خاک	ب	.	.	ر	س	.	.	ر	
٢٧	ما	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	رے-سا	
	کن	.	.	.	.	غمِ	ای	.	.	.	یا	.	.	م	
٢٨	سا	سا	سا	سا	سا/ما	ما	ما	ما	ما	گا	گا	ما	پا	دھا	
	را	.	.	.	.	ساق	یا	.	.	.	بر	.	.	.	
٢٩	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	سرگم صفحہ ۱۸ مطابق سرگم ماترہ ۲۶ تا ۳۱ سرگم
	خی	.	.	.	ز	در	رہ	.	.	.	جا	.	.	م	
٣٠	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	را	.	.	.	.	ساق	یا	.	.	.	بر	.	.	.	
٣١	سا	سا	سا	سا	سا/پا	پا-دھا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	

نمونہ رُباعی یتہ چھہ حجز تالہ منز مقامِ عراقچہ:-

از چشمِ ساقی مستِ شرابم   بے مے خرابم، بے مے خرابم

شوقم فزوں تر از بے حجابی   بینم نہ بینم در پیچ و تابم

از من برون نیست منزلگہِ من　　من بے نصیبم راہے نیابم

•

سو رمس تہٖ چشمن ہِیوٚے رنگ چھُے　　دمہٕ دمہٕ گمُس للہٕ وُن نار
زُلفس روٗ خارُ تھرون پژنگ چھُے　　کو گُل ہیچیان کیاہ موجدار
مجن تہٖ خنجرن پانہٕ وائی جنگ چھُے　　دمہٕ دمہٕ گمُس للہٕ وُن نار

•

گُل پھُلی باغن پوش پھُلی وَنہِ　　بوٚ مبرو کنہٕ رنی گوٚسے نا ژے
غوصہٕ ژلہِ سوندرن توٚسہ دیژہٕ دھاران　　ادہٕ چھُے کھاران سنتہ ساسی پن
اوی لین زاوی لین آمتن بنہٕ رنی　　بوٚ مبرو کنہٕ رنی گوٚسے نا ژے

•

موٚت کُنہٕ میلمنا زارے پارے　　ونتہٕ ونیسی یار کونے آم
پیرِ تھ آیس عنبرو تمے　　ٹوٚپہٕ لایتھم گُلِ بمبوٗرو
عشقہ نارہٕ سیتی دُز میانی تن تے　　ونتہ ونیسی یار کونے آم

دورویہ تال

رِکھو پامہ پامہ گائے جتھس زانتھ بلے نو - ولو جامہ چھژ لو

اَن نو کھمبو بو ونہ نہی روز یو - رِکھو تن تہ نارہ زائے جتھم

زانتھ تہ بلے نو - ولو جامہ چھژ لو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
							رِکھو	پا	.	مہ	پا	.	.	مہ	
۱							ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	گائے		جو	تھس	.	زا	نتھ	بلے	.	.	نو	.	.	.	
۲	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	.	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	ژ	.	.	.	
۳	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا-ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	لو	.	.	.	.	.	رِکھو	پا	.	مہ	پا	.	.	مہ	
۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	[illegible]

استائی - سرگم ع۱ اپیٹھ سرگم ع۴ تام وا اپیٹھ سرگم ع۵ اکس ماترء اپیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳!	۱۴!	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	گائے	.	جو	تھس		زا	شھ	بلے	.	.	نو	.	زا	شھ	
۵	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے-گا	ما	ما	
	بلے	:	.	نو	.	زا	شھ	بلے	.	.	نو	.	زا	شھ	
۶	ما	ما	ما	ما-پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	ما	
	بلے	.	.	نو	.	زا	شھ	بلے	.	.	نو	.	.	.	
۷	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	.	.	ہ	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	ژ	.	.	.	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا-ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	لو	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	ژہ	.	.	.	
۹	سا	سا	ما	ما	ما	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	گا	
	لو	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	ژہ	.	.	.	
۱۰	رے	رے	گا	رے	رے	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	ما	
	لو	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	ژہ	.	.	.	
۱۱	ما	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	گا	
	لو	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ			ژہ	.	.	.	
۱۲	رے	رے	گا	رے	رے	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	لو	.	.	.	.	.	کھہ	پا	.	مہ	پا	.	.	مہ	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	

ماترے	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	گاۓ	.	جی	تھس	.	زا	شہ	بلے	.	.	نو	.	زا	شہ	سرگم نمبر ۱۴ [illegible] سرگم نمبر ۱۵ تک [illegible]
۱۴	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے-گا	ما	ما	
	بلے	.	.	نو	.	زا	شہ	بلے	.	.	نو	.	زا	شہ	
۱۵	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	ما	
انترہ	.	.	.	اَن	.	نو	.	کھیم	.	.	یو	.	.	.	
۱۶	.	.	.	ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	بو	و	تر	نبی	.	رو	.	.	زہ	.	.	.	
۱۷	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	دھا-پا نی	دھا	پا-ما	
	یو	.	.	اَن	.	نو	.	کھیم	.	.	یو	.	.	.	
۱۸	پا	پا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	بو	و	تر	نبی	.	رو	.	.	زہ	.	.	.	
۱۹	سا	سا	سا	سا	رے	ما-گا	رے	سا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	یو	.	.	.		.	کھو	تن	.	نتر	نا	.	.	رہ	
۲۰	پا	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	سرگم نمبر ۲۰ [illegible] سرگم نمبر ۲۱ [illegible]
	زاۓ	.	جی	تھم	.	زا	شہ	بلے	.	.	نو	.	.	.	
۲۱	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	.	.	و	لو	.	جا	مہ	چھ	.	.	زہ	.	.	.	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا-ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	

انترہ:- سرگم نمبر ۱۶ [illegible] سرگم نمبر ۲۲ تک - سرگم نمبر ۲۰ [illegible] سرگم نمبر ۱۴ [illegible] سرگم نمبر ۱۵ [illegible] ماترے [illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	لو	.	.	.	.	.	رکھہ	نن	.	تہ	نا	.	.	رہٗ	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا۔دھا	نی یسا	رئے	سا	نی	دھا	پا۔دھا	
	زأ	.	جی	ٹھم	.	زا	شہ	بلے	.	.	نو	.	زا	شہ	
۲۴	نی	دھا	پا	ما	پا۔دھا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	ما	

بئمہ رُباعی چھہ مقامِ عراقچہ دو رو پہ تالہِ منز ادا یوان کرنہ

عاراوبنیوٗ ہا بارِ صاحبوٗ زارمیائی بوز بالہٕ کھسان بالہٕ پاد لوٗسی میہ

عاراوبنیوٗ ہا پیرہ میانیہٕ زارمیائی بوز بالہٕ کھسان بالہ پاد لوٗسی میہ

●

عرضی میائی بوز تو ھرو ارہٕ سرہٕ کاستم ییمہ بوٗ سرہ

خام اُسس توٗے پیوم زالنُے

●

ژٕہ گرٕ ھتےٚ بٲلی اَنتن یار مارہِ موٗت فرضائے، لوہے لو الٕقن چھس واجہٕ زُمن مائز کنھن کمٕی روٗٹمایئے، لوہے لو

یار دِی مِیون کرِ یشہ بل دوت رشیوٗ ڈیوٗ ٹھ نا یئے۔ لوہے لو

کھٹکے دِچھن پان پنہٕ نٮ۪ جان مٮ۪ون چھُجے مٹے   لٹہٕ اکے ہاو دیدار نتہٕ پراٹے وَن

آوُبرہٕ تلہٕ زُوٗن درٛایہٕ طبلہ ماران شولہ   قبرہٕ ہنز خبر بوٗزنت ابلہ تھاراں گٮ۪ے

نتہٕ رُچھرٕ ہم یار صاحبہٕ ژھٕہٕ ٹتہٕ انہٕ گٮ۪ٹہٕ   لٹہٕ اکے ہاو دیدار نتہٕ پراٹے وَن

●

بکہ تال

اعجازِ حُسنِ روئے تو ثابت بود بہ خال　　مہرِ نبوت است بہ پیغمبرِ جمال

پروازِ مشکل است اسیرانِ عشق را　　صیاد بر درِ قفس و من شکستہ بال

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰		تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائے						اع	جا	۰	ز	حسن	۰	ن	
۱						پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رو	۰	یتو	۰	۰	ثا	ب	ت	بو	۰	د	بہ	
۲	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	خا	۰	۰	۰	ل	اع	جا	۰	ز	حُس	۰	ن	
۳	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رو	۰	یتو	۰	۰	ثا	ب	ت	بو	۰	د	بہ	
۴	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	خا	۰	۰	۰	ل	مہ	ر	۰	نبو	۰	۰	وت	
۵	سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	

استائے :- سرگم ۱ بیٹھ و ۲ یہ سرگم ۲ تا م نہ سرگم ۱۱ کس ماترے ۱ بیٹھ ایک سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ا	۰	ست	بہ	پے	۰	غم	۰	بر	۰	۰	ج	
۶	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا-دھا	دھا	نی-سا	سا	
	ما	۰	۰	۰	ل	مہ	ر	۰	نبو	۰	۰	ت	
۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	
	ا	۰	ست	بہ	پے	۰	غم	۰	بر	۰	۰	ج	
۸	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا-دھا	دھا	نی-سا	سا	
	ما	۰	۰	۰	ل	اع	جا	۰	ز	حس	۰	ن	
۹	سا	سا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رو	۰	یتو	۰	۰	ثا	ب	ت	بو	۰	د	بہ	
۱۰	ما	ما	گا	رے	رے	گا-ما	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	خا	۰	۰	۰	ل	اع	جا	۰	ز	حس	۰	ن	
۱۱	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
انترہ						پر	وا	۰	ز	مش	۰	رک	
۱۲						ما	پا	دھا-نی	سا	رنے	سا	نی	
	ل	۰	ست	ا	سی	۰	را	۰	ن	ع	۰	شق	
۱۳	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	ما	گا	رنے	سا	سا	رنے	

بازگشت: سرگم عا بیٹھ ——— سرگم عا۱ تام اکہرا

سرگم عہ۱۲ بیٹھ سرگم عہ۲۴ تام اکہرا

انترہ۔ سرگم عہ۱۲ بیٹھ و اُٹھو سرگم عہ۲۴ تام سرگم عہ۲۴ بیٹھ سرگم عہ۱۰ انترہ، سرگم عہ۱۱ اکیس ماترہ عہ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	را	.	.	.	.	پر	وا	.	ز	کمش	.	ک	
۱۴	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا-نی	سا	رے	سا	نی	
	ل	.	ست	ا	سی	.	را	.	ن	ع	.	شق	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	سا	سا	رے	
	را	.	.	.	.	صتی	یا	.	د	بر	.	د	
۱۶	سا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رے	.	.	کف	س و	.	من	.	شک	.	س	تہ	
۱۷	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	با	.	.	.	ل	صی	یا	د	ہے	.	.	.	
۱۸	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا-نی	دھا-پا	پا-دھا	نی-سا	رے	سا-نی	
	وا	.	.	.	ئے	صی	یا	.	د	بر	.	د	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی-دھا	پا	نی	دھا	پا	
	رے	.	.	کف	س و	.	من	.	شک	.	س	تہ	
۲۰	ما	گا	رے	رے	گا	ما-پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	با	.	.	.	ل	مہ	رے	.	نبو	.	.	وت	
۲۱	سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	گا	ما	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	—— [illegible]
	ا	۰	ست	بہ	پے	۰	غم	۰	بر	۰	۰	ج	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا۔نی	سا	نی۔دھا	پا۔دھا	دھا	نی۔سا	سا	
	ما	۰	۰	۰	ل	مہہ	ر	۰	نبو	۰	۰	وت	
۲۳	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	
	ا	۰	ست	بہ	پیے	۰	غم	۰	بر	۰	۰	ج	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا۔نی	سا	نی۔دھا	پا	دھا	نی۔سا	سا	

بٲنۍ شارٕ تہٕ چھہٕ مقام عراقچہ یکہ تالہٕ منز ادا یوان کرنہٕ :-

آسودہ دِلا حالِ دلِ زار چہ دانی　　خونخواریٔ وعشاق جگر خوار چہ دانی

شب تا بسحر خفتۂ بخلوتگہ نازے

بیداریٔ ایں دیدۂ بیدار چہ دانی

●

لُجسے یامَن چھم چیائی کامَن　　ژہ کو و لاٗجی ٹھقس یامَن ہاے

پیپیرِ ٹھہ دژاہم رنگہ رنگہٕ جامَن　　رمیلتھ خاصَن تہٕ عامَن

پاپہٕ چُھک بادشاہ چھۓ سورسامَن　　ژہ کو و لاٗجی ٹھقس یامَن ہاے

●

اَن چھکھنہ کھیوان زُوک کمہ واوہ   سوہندری اوش کھوے تزاوان چھک
مالِنہِ گرِہ چھک سنز کرناوان   وأرِ وِہ گرِہ راوِہ راوان چھک
کأ لی ماگژھ ھکھے اکھہ زہی ہاوان   سوہندری اوش کھوے تزاوان چھک

●

اَکھہ نُورِہ بُھنھہ سِی مے ھتاو نُورُمی   دُور تہ نئے سوہندری روزہ سمسار
وُچھنے پانڈوَن ہُند دیدہ دروی   تِم تہ کرالہ گرہ ہی چھپنے ژاے
تہمَن تہ اوسی ازلُن ٹھوری   دُور تہ نئے سوہندری روزہ سمسار

●

سخنِ تازہ زدم کس بہ سخن وا نرسید
جلوہ خوں گشت و نگاہے بہ تماشا نرسید
کہنہ را در شکن و باز بہ تعمیر خرام
ہر کہ در ورطۂ 'لا' ماند بہ اِلّا نرسید

●

سہ تالہ

نہ تو اندر حرم گنجی نہ در بتخانہ می آئی   ولیکن سوئی مشتاقاں چہ مشتاقانہ می آئی

قدم بیباک تر نہ در حریمِ جانِ مشتاقاں   تو صاحب خانۂ آخر چرا دُزدانہ می آئی

(اقبالؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
استائے	۰					نہ	تو	۰	ان	در	۰	ح	
۱						ما	ما	ما	ما	ما	ما	ما	
	رم	۰	گن	جی	۰	نہ	در	۰	بت	خا	۰	نہ	
۲	پا	دھا	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	
	می	۰	آ	ی	۰	نہ	تو	۰	ان	در	۰	ح	
۳	پا	دھا	سا-نی	دھا	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	
	رم	۰	گن	جی	۰	نہ	در	۰	بت	خا	۰	نہ	
۴	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	[illegible]
	می	۰	آ	ئی	۰	و	لے	۰	کن	سو	۰	ئی	
۵	پا	دھا	سا-نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-سا	سا	سا	سا	

استائے۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۵ تام و ۱ پیٹھ سرگم ۱۶ اکس ماترے ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	مش	۰	تا	قاں	۰	چہ	مش	۰	تا	قا	۰	نہ	
۶	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	مے	۰	آ	ئی	۰	و	لے	۰	کن	سو	۰	ئی	
۷	رے	گا	رے-سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	مش	۰	تا	قاں	۰	و	لے	۰	کن	سو	۰	ئی	
۸	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	مش	۰	تا	قاں	۰	و	لے	۰	کن	سو	۰	ئی	
۹	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	مش	۰	تا	قاں	۰	چہ	مش	۰	تا	قا	۰	نہ	
۱۰	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	ما	
	مے	۰	آ	ئی	۰	چہ	مش	۰	تا	قا	۰	نہ	
۱۱	ما	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	پا	دھا	نی-سا	[illegible]
	مے	۰	آ	ئی	۰	چہ	مش	۰	تا	قا	۰	نہ	
۱۲	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	مے	۰	آ	ئی	۰	نہ	تو	۰	ان	در	۰	ج	
۱۳	رے	گا	رے-سا	سا	سا.	ما	ما	ما	ما	ما	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	رم	.	گن	جی	.	نہ	در	.	بت	خا	.	نہ	[illegible]
۱۴	پا	دھا	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	
	مے	.	آ	ہی	.	نہ	تو	.	ان	در	.	ج	
۱۵	پا	دھا	سا-نی	دھا	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	ما پا	
	رم	.	گن	جی	.	نہ	در	.	بت	خا	.	نہ	
۱۶	پا	دھا	دھا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی-دھا	
انترہ						ق	دم	.	بے	با	-	ک	
۱۷						پا		پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	تر	.	نہ	در	.	ح	ری	.	م	جا	.	ن	
۱۸	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رنے	
	مش	.	تا	قاں	.	قا	دم	.	بے	با	.	ک	
۱۹	سا	سا	رنے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	[illegible]
	تر	.	نہ	در	.	ح	ری	.	م	جا	.	ن	
۲۰	رنے	رنے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	رنے-گا	ما	گا	رنے	
	مش	.	تا	قاں	.	تو	صا	.	حب	خا	.	نہ	
۲۱	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	

انترہ - سرگم ۱۷ پیچھے سرگم ۲۹ تام وائیو - سرگم ۲۹ پیتہ سرگم ۱۴، ۱۵ تہ ۱۶ اکس ماتر ما پیچھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	۰	آ	خر	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۲	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	می	۰	آ	ئی	۰	تو	صا	۰	حب	خا	۰	نہ	
۲۳	رے	گا	رے-سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	ع	۰	آ	خر	۰	تو	صا	۰	حب	خا	۰	نہ	
۲۴	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	ع	۰	آ	خر	۰	تو	صا	۰	حب	خا	۰	نہ	
۲۵	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	
	ʼ	۰	آ	خر	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۶	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	ما	
	می	۰	آ	ئی	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۷	ما	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	سا	سا	سا	
	می	۰	آ	ئی	۰	چہ	را	۰	دز	دا	۰	نہ	
۲۸	سا	رے	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	ما	ما	گا	
	می	۰	آ	ئی	۰	نہ	تو	۰	ان	در	۰	ح	
۲۹	رے	گا	رے-سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	

یُمہ رُباعی تہٕ چھےٚ مقام عراقس منز۔ یِمہٕ چھہ سہ تالہِ منز ادا یِوان کرنہٕ۔

دیدی کہ چہ گفتی و چہ کردی بامَن کافر نکُند آنچہ تو کردی بامن

فردائے قیامت بگیرم دامن

مَن با تو کُنم آنچہ تو کردی بامن

●

چہ توان کردٕ بیارے کہ ستمگر باشد

رحم خوب است اگہ در دِل کافر باشد

چہ ستمہاست کہ یوسُف بہ زلیخا کہ نکرد

خوب رو سنگ دلست گرچہ پیمبر باشد

●

نابُود شُدم بود نمے دانم چیست

آتش شدم دود نمیدانم چیست

دِل دادم و دین دادم و ایمان دادم

سودا زدہ ام سُود نمیدانم چیست

●

خلوت گزیدہ را بہ تماشا چہ حاجت است — چوں کوئے دوست ہست بصحرا چہ حاجت است

اربابِ حاجتیم زبانِ سوال چیست — در حضرت کریم تقاضا چہ حاجت است

اے بادشاہِ حُسن خدا را بسوختیم — گاہے تشنہ پرسی کہ گدا را چہ حاجت است

●

گِندنے دراَیس تورِ گیہ سورُ سِتھ دوہ درِ یام لُوٗسِتھ گوم

مالِنز مِیانِ ز اربابہ اُسی توٗرے درام حبہ خوتوٗن ناو

اُتھی منز دراَیس بُرقے کَمسِتھ سورُے عالم ژٕرِ سِتھ آو

وَنِکِ تیہ رَیشر تیہ آے وٕسِتھ دوہ درِ یام لُوٗسِتھ گوم

●

تُلہ وُبے نار چھُم للہ وُن موٗرے — اَسہ گرٕژھ ژھوٗرے چون دیدار

ناگس ڈٕنگ دِتھ ژھوٕلِہم ژھوٗرے — باغچو ھی چھاوکھ نا

لاگے شیرِہ تہٕ وُچھہے دُورے — اَسہ گژھ ژھوٗرے چون دیدار

●

دویکہ تال

ہیوے اُسس چوان شیر　　تازٕ کینہہ ژٕ یُم نہ یازٕ گوس پیر

دُنیا زانتو بَم تے زیر　　دمی شاہ تے دمی فقیر

پیتو سارٕی راہ مسافیر　　تازٕ کینہہ ژٕ یُم نہ یازٕ گوس پیر

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	
استائے						ہایَہ	وَے		
۱						سا	رے	گا	
	اَ	·	سں	·	س	چ	وا	ن	
۲	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	گا-ما	
	شی	·		·	ر	یَہ	دے	·	
۳	پا	دھا-نی	دھا-پا	ما-گا	رے	سا	رے	گا	[illegible]
	اَ	·	سں	·	س	چ	وا	ن	
۴	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
	شی	·	·	·	·	ر	تاز	کینہہ	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	

استائے - سرگم ءا پیٹھ سرگم ء۳ تام ۱۳ وا پتھ سرگم ء۴ اکس ماترء ا پیٹھ اَکیک سم.

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	۰	زیُو	نمُ	۰	ئہ	یانی	گو	س	
۶	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	پی	۰	۰	۰	ر	تانی	کبنہہ	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	پا-دھا	سا	نی	
	۰	زیُو	نمُ	۰	ئہ	یانی	گو	س	
۸	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی-دھا	
	پی	۰	۰	۰	ر	تانی	کبنہہ		
۹	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	رے	سا	نی	
	۰	زیُو	نمُ	۰	ئہ	تانی	گو	س	
۱۰	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	پی	۰	۰	۰	ر	ہایہ	وے	۰	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	اَم	۰	ہس	۰	س	چَ	وا	ل	
۱۲	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	[illegible]
	شی	۰	۰	۰	ر	ہایہ	وے	۰	
۱۳	پا	دھا-نی	دھا-پا	ما-گا	رے	سا	رے	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	أ	.	ہیں	.	س	ج	وا	ں	
۱۴	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
انترہ						ڈُنی	یا	.	
۱۵						ما	پا-دھا	نی-سا	
	.	زان	تو	.	.	بَم	تے	.	
۱۶	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	
	زی	.	.	.	ر	ڈُنی	یا	.	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	.	زان	تو	.	.	بم	تے	.	
۱۸	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	
	زی	.	.	.	ر	دُ	می	.	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	پا-دھا	سا	نی	[illegible]
	.	شاہ	تے		.	دُ	می	ف	
۲۰	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	قی	.	.	.	ر	دُ	می	.	
۲۱	سا	سا	سا	سا	پا	پا-دھا	سا	نی	

انتر۔ سرگم ۱تا۵ پلیٹھ سرگم ۳۰ تا ام دائیو۔ سرگم ۳۰ پیٹنر سرگم ۳ پلیٹھ سرگم ۱۳ تا ام دائیو نہ سرگم ۱۴ کیس ماتر۔
پلیٹھ امیک سسم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
		شاہ	تے	.	.	د	می	ف	
۲۲	دھا	پا	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی-دھا	
	نی	.	.	.	ر	د	می	.	
۲۳	پا	پا	پا	پا	سا	رے	سا	نی	
	.	شاہ	تے	.	.	د	می	ف	
۲۴	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	تی	.	.	.	ر	پ	تو	.	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	سائ	.	رہی	.	.	راہ-م	سا	.	
۲۶	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
	نی	.	.	.	ر	پ	تو	.	
۲۷	پا	دھا-نی	دھا-پا	ما-گا	رے	سا	رے	گا	
	سائ	.	رہی	.	.	راہ م	سا	.	
۲۸	ما	گا	رے	سا	سا	ما	ما	ما	
	نی	.	.	.	ر	تانی	کہہ	.	
۲۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا-دھا	سا	نی	

مانزِہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	.	ژٕیُو	نُم	.	ژٕنہٕ	یانز	گو	س	
۳۰	دھا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	

بُنِم شارتہٕ چھِہ مقامِ عراقس منز دوٕبکہ تالہِ منز ادا ایوان کرنہٕ

مرا از بادہ گر مستی است چشمِ یار ہم دارد
زگُلِ مطلوب اگر رنگ است آنہٕ خسار ہم دارد

نمیدانم چرا گردُوں بکامِ من نمیگردد
پریشانی اگر عیب است زُلفِ یار ہم دارد

بالہِ ہارُمہٕ رُمہٕ چھُم یارہٕ تمنا چون
پشہٕ پلپھُٹھ وُتھنِمے لشہِ نارہٕ دُز میأنی تن
پَشہِ پَشہِ تھودنمے چھُم یارہٕ تمنا چون

وہٕ گہِ کنہ دُ چھنمے شوگہِ لأگنتھ آنگن ژام
رودگہِ رودگہِ گوم گمے چھُم یارہٕ تمنا چون

ہامتہِ موہیم ژٕہ دُور دُور   مبہٕ کلے چانے گومو شُور
پٔرا ران پٔراران دۄد منصوٗر   سُورِس تہٕ ہندس سپدُے نُور
دِہی ییس گلہِ تہٕ سُہ چھُہ منظور   مبہٕ کلے چانے گومو شُور

●

ہیے ہیے باغس گُل گاٗم برو   کینہہ تہٕ نو سپدُم سرو ہو
دِہوم پانس پانَے مَرو   دۄہمس دۄہے بوُزنم ینہٕ زانہہ
یۆدوے مرہٕ ہا ادہٕ نو مرو   کینہہ تہٕ نو سپدُم سرو ہو

●

چہ خوش حالیست روئے دوست دیدن   پس از عمرے بہ یک دیگر رسیدن
شرابِ خوشدلی را نوش کردن   ز شادی دست در آغوش کردن

●

چپ انداز تال

واوہ عشقِنہِ لاگِتھ ژوٗلمے تِی کسوٗنشہِ باوَے   کاوہ میانے گژاوہ وٗنتس بالہِ کیاہ چھُم راہ

دوٗرہِ روٗزِتھ حوٗرزاجی نس مُہہ نارہِ نہِ ناوَے   سوٗنہ دارے سوٗرسپدان وننہِ کمہ سس کیاہ

بالہِ پانگ سرہہ چھُم دِلس تے تِی کیتھو مشرادَے   کاوہ میانے گژاوہ وٗنتس بالہِ کیاہ چھُم راہ

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
		وا	وہ	عشی	قِ	نہِ	
١		سا	سا	سا	رے	رے	
	لاۓ	گِت	ژر	لوٗ	مے	.	
٢	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
		وا	وہ	عشی	قِ	نہِ	
٣	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	لاۓ	گِت	ژر	لوٗ	مے	.	
٤	گا	ما	گا	رے	سا	سا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
		تی	ک	سوٗ	نِ	شہِ	
٥	ما	ما	ما	ما	ما	گا	
	با	وَے	.	.	.	.	
٦	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	.	تی	ک	سوٗ	نِ	شہِ	
٧	پا	ما	ما	ما	ما	ما	
	با	وَے	.	.	.	.	
٨	گا ما	پا	پا	پا	پا	پا	

استائی۔ سرگم ۱ اپیٹھ ۵ سرگم ۲۶ تام وأیتھ سرگم ۳۰ کِس ماترِ ۱ اپیٹھ ۵ ارنیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	کا	وہ	میّا	نے	۰	
۹	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	۰	گزا	وشو	وَن	ت	۰	
۱۰	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	س	با	لہ	کیّاہ	چھُم	۰	
۱۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	راہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۱۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	کا	وہ	میا	نے	۰	
۱۳	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	۰	۴	۰	کا	وو		
۱۴	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	کا	وہ	میا	نے	۰	
۱۵	سا	رے	سا	سا	نی	دھا	
	۰	گزا	وشو	وَن	ت	۰	
۱۶	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	سُ	با	لہ	کیّاہ	چھُم	۰	
۱۷	رے	ما	ما	ما	پا	پا	
	گزا	۰	وہ	وَن	ت	۰	
۱۸	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	س	با	لہ	کیّاہ	چھُم	۰	
۱۹	رے	ما	ما	ما	پا	پا	
	گزا	۰	وہ	وَن	ت	۰	
۲۰	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	سُ	با	لہ	کیّاہ	چھُم	۰	
۲۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	راہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	وا	وہ	عُشق	قی	ہنہ	
۲۳	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	لاَ	رگت	وہ	لوُ	مَے	۰	
۲۴	گا	ما	گا	رے	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	لأ	گِت	ژر	لمُ	نم	نیہ	
۲۵	ما	ما	ما	ما	پا	پا	
	لأ	وِہٖ	ژر	لوُ	سے	۰	
۲۶	دھا	پا	پا	پا	پا	ما	
	لأ	گِت	ژر	لمُ	مر	ژہ	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا	پا	
	رأم	وِہٖ	ژا	لوُ	مے	۰	
۲۸	دھا	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	وا	وہ	عشی	ق	نہِ	
۲۹	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	لأ	گِت	ژر	لوُ	ۓ	۰	
۳۰	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
انترہ	۰	دُو	رِہ	رُو	ز	۰	
۳۱	۰	ما	سا	پا	دھا	نی	
	ت	حُو	ر	زاجی	ن	۰	
۳۲	سا	رنے	سا	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۲	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	سا	مُ	ہ	نا	ر	رنہ	
۳۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	تا	وہ	۰	۰	۰	۰	
۳۴	رنے	گا	رنے	سا	نی	دھا	
	۰	لو	لیم	نا	رر	رنہ	
۳۵	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	تا	وکے	۰	۰	۰	۰	
۳۶	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	دُو	رِہ	رُو	زِ	۰	
۳۷	سا	رنے	رنے	رنے	رنے	گا	
	ت	حُو	ر	زاجو	ن		
۳۸	رنے	رنے	سا	نی	سا	سا	
	س	مُ	ہ	نا	ر	رنہ	
۳۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	تا	وَرے	۰	۰	۰	۰	
۴۰	رنے	گا	رنے	سا	نی	دھا	

[illegible]

انترہ - سرگم ۳۱ تا ۳۹ پھیر سرگم ۱۷ تا ۳۱ واپس - سرگم ۱۷ پھیر واپس سرگم ۱۰ پھیر سرگم ۱۹ تا ۳۰ پھیر واپس سرگم ۲۰ تا ۳۰ پس ماترہ ۱۷ پھیر سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	
	۰	عشو	قہ	نا	رو	نہ	
۴۱	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	تا	وے	۰	۰	۰	۰	
۴۲	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	سو	نہ	دا	دے	۰	
۴۳	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	۰	سو	ر	سپ	دا		
۴۴	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تر	ک	ر	س	
۴۵	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	کیاہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۴۶	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	سو	نہ	دا	دے	۰	
۴۷	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	
	۰	ہ	۰	یا	رو	۰	
۴۸	پا	نی	نی	نی	سا	سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	یا	رہ	دا	دے	۰	
۴۹	سا	رے	سا	سا	نی	دھا	
	۰	سو	ر	سپ	دا	۰	
۵۰	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تر	ہ	ہ	۰	
۵۱	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	سو	۰	ر	سپ	دا	۰	
۵۲	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تر	ہ	ہ	۰	
۵۳	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	سو	۰	ر	سپ	دا	۰	
۵۴	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	وَن	تر	ک	ر	س	
۵۵	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	کیاہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۵۶	سا	سا	سا	سا	سا	سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	با	لہ	پا	ںُ	ک	
۵۷	رے سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے	۰	
۵۸	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	۰	لعہ	کہ	چا	ئہ	ک	
۵۹	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے		
۶۰	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے	۰	
۶۱	سا	ما	ما	سا	پا	پا	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے	۰	
۶۲	دھا	پا	پا	پا	پا	ما	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے	۰	
۶۳	ما	ما	ما	ما	پا	پا	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے	۰	
۶۴	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	شُری	۰	پا	ںُ	ک	
۶۵	رے	سا	سا	سا	رے	رے	
	سرنہیہ	چھُم	دِ	لس	تے	۰	
۶۶	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	۰	تی	کہ	تھو	مُشی	۰	
۶۷	ما	ما	ما	ما	ما	ما	
	را	وَرے	۰	۰	۰	۰	
۶۸	ما	پا	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	تی	کہ	تھو	مُشی	۰	
۶۹	پا	ما	ما	ما	ما	ما	
	را	وَرے	۰	۰	۰	۰	
۷۰	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	گا	دِہ	میاَ	نے	۰	
۷۱	پا	پا	دھا	سا	نی	دھا	

چو خواند خوش حُسینی اوّلین روز جہاں گردد چو مہرِ عالم افروز

(مُقام)

حُسینی

زرکش

ضروری کتھ

حُسینی / زرکش (مقام)

(۱) حُسینی مقام ادا کرنہٕ خاطرٕ چھہ بہٕوان مدھیہ سپتکُک "نی" سُر تہٕ تار سپتکُک "گندھار" سُر کومل بناونہٕ تہٕ باقی ساری سُر چھہِ شُدھ لگان۔

(۲) یتھ مقامس منز چھہ پرتھ گتہِ بانگُک سم یِوان دِنہٕ تار سپتکُس "سا" سُرس پیٹھ۔

(۳) حُسینی مقامس چھُ "قوس" برجس سیتؔ آمُت واسطہٕ دِنہٕ۔

(۴) یہِ مقام چھُ آمُت کڈنہٕ "نوروزِ اصل" آہنگہٕ منزٕ۔

(۵) وَننہٕ چھُ آمُت زِ مقام حسینی چھُ بدنچہ گرمی ہندِ خاطرٕ علاج۔

(۶) حُسینی ہُند مقام چھُ آمُت گُرُک سنزِ آوازہٕ پیٹھ بناونہٕ۔

(۷) یمہٕ مقامہ منزٕ چھہِ زٕ شعبہ آہنگ کڈنہٕ۔ ۱۔ دوگاہ تہٕ ۲۔ مجیری

(۸) حسینی مقامس منز چھُنہٕ مندر سپتکُک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف چھُ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکُک سُر استعمال سپدان۔

(۹) مقامِ حسینی چھُ ادا یِوان کرنہٕ چاشتکہٕ وقتہٕ پیٹھ دوپہرس تام۔

حُسینی ہِنز شکل چھہ یمہٕ سُرو سیتی بناونہٕ یوان۔

گا گا گا ما پا پا دھا نِی نِی دھا دھا

پا ما گا گا ما پا پا پا پا پا پا

پا دھا نِی سا رِے گا رِے سا نِی دھا پا

ما گا رِے سا سا

سا رِے رِے ما گا رِے سا رِے سا

نِی سا پا دھا نِی نِی دھا پا ما گا گا

ما پا پا پا پا پا دھا نِی سا رِے گا

رِے سا نِی دھا پا ما گا رِے سا

تہٕ اَمہِ پتہٕ امِکی بأٹ ادا یوان کرنہٕ۔

چچر تال

کندہ نائو دِتھ نِنِہ موبالے　　اندنو لگان کائنسہ مارلنے

وائِر دِہ ییِنہ مومنز مے یارِی　　تور کیُت ساماںہ لبہمنہ کینہہ

سنز ہ رسہ نِنِہ مومنز بازاری　　اندنو لگان کائنسہ مارلنے

ڈولہ پھیلہ کھارنم سمنم سارِی　　نوشہ کورہ دیتم وارِیُو گرِتھ

اندرُیہ لگہ نے تیتہ بچارِی　　اندنو لگان کائنسہ مارلنے

دائرہ	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
استائی						کندہ	نائ	.	.	.	.	.	.	.	
۱						گا۔ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا۔ما	
	دِ	.	.	.	ت	رنِن	مو	.	.	.	با	.	.	.	
۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا۔نی	سا	سا	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	دھا۔نی	سا	
	لے	.	.	.	.	کندہ	نائ	.	.	.	.	.	.	.	
۳	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا۔ما	
	وِ	.	.	.	ت	رتِن	مو	.	.	.	با	.	.	.	
۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا۔نی	سا	سا	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	دھا۔نی	سا	[illegible]

استائی۔ سرگم ۲ اپیٹھ سرگم ۱ تام وائیتھ دِیِو سرگم ۲ اکس ماتر ۱ پیٹھ سم

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	
	لے	٠	٠	٠	٠	اَند	نو	٠	٠	٠	لَ	٠	٠	٠	
٥	رنے	سا	نی	دھا	پا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رنے	سا	
	گا	٠	٠	٠	ن	گائیے	ما	٠	٠	٠	لِ	٠	٠	٠	
٦	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	نے	٠	٠	٠	٠	اند	نو	٠	٠	٠	لَ	٠	٠	٠	
٧	سا	سا	سا	سا	گا / سا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رنے	سا	
	گا	٠	٠	٠	ن	گائیے	ما	٠	٠	٠	لِ	٠	٠	٠	
٨	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	نے	٠	٠	٠	٠	کندہ	نآ	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	
٩	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	وِ	٠	٠	٠	ت	کندہ	ناع	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	
١٠	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	وِ	٠	٠	٠	ت	کندہ	نائے	٠	٠	٠	٠	٠	٠	٠	
١١	رنے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	وِ	٠	٠	٠	تا	تن	مو	٠	٠	٠	با	٠	٠	٠	
١٢	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
انترہ	۰	۰	۰	۰	۰	وآ	رِوہ	~	۰	۰	رین	۰	۰	۰	
۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	مو	۰	۰	۰	۰	مُنو	رَ	۰	۰	مُ	ہائے	۰	۰	۰	
۱۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	وأ	رِوہ	۰	۰	۰	رین	۰	۰	۰	
۱۵	رنے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	مو	۰	۰	۰	۰	مُنو	رَ	۰	۰	مُ	یائے	۰	۰	۰	
۱۶	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	تور	رکیو	۰	۰	ت	سا	۰	۰	۰	
۱۷	رنے	سا	نی	دھا	پا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رنے	سا	
	ما	۰	۰	۰	بنہ	ل	بنیہ	۰	۰	م	نو	۰	۰	۰	
۱۸	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	کینہ	۰	۰	۰	۰	تور	رکیو	۰	۰	ت	سا	۰	۰	۰	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رنے	سا	
	ما	۰	۰	۰	بنہ	لَ	بنیہ	۰	۰	م	نو	۰	۰	۰	
۲۰	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	[illegible]

انتر- سرگم ۱۳ ۱ بیٹھ وائیو سرگم ۲۵ تام- سرگم ۲۵ بیتر سرگم ۶ بیٹھ سرگم ۱۱ تام وائے بیتھ سرگم- ۱۲ اکس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	کینہہ	۰	۰	۰	۰	سنز	رسہ	۰	۰	۰	زن	۰	۰	۰	
۲۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	
	مو	۰	۰	۰	۰	منزر	با	۰	۰	۰	زائے	۰	۰	۰	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	سنز	رسہ	۰	۰	۰	زن	۰	۰	۰	
۲۳	رے	سا	نی	دھا	پا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	[illegible]
	مو	۰	۰	۰	۰	منزری	با	۰	۰	۰	زائے	۰	۰	۰	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	اند	نو	۰	۰	۰	لَ	۰	۰	۰	
۲۵	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
انتر						ڈولہ	ییلہ	۰	۰	۰	کھا	۰	۰	ر	
۲۶						ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	[illegible]
	نَم	۰	۰	۰	۰	سَم	نَ	۰	۰	م	سائے	۰	۰	۰	
۲۷	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	۰	۰	ڈولہ	ییلہ	۰	۰	۰	کھا	۰	۰	ر	
۲۸	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	

انترہ:- سرگم ۲۶ پہلے ٹکڑا دہرایئے سرگم ۲۸ تا م سرگم ۲۸ پھر سرگم ۲۷ پھیلتے سرگم ۱۱ تا م واپس سرگم ۱۲ کے ۱۲ ماترہ ابھیچڑ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	نم	.	.	.	.	سَم	نَ	.	.	م	سائ	.	.	.	
۲۹	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	.	.	.	.	نوہ شہ	کو	.	.	رہ	دیپ	.	.	.	
۳۰	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
	نَ	.	.	.	م	ژہ	وا	.	.	.	ریو	.	.	.	
۳۱	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	گرنھ	.	.	.	.	نوہ شہ	کو	.	.	رہ	دیپر	.	.	.	
۳۲	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	دھا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	سا	
	نَ	.	.	.	م	ژہ	وا	.	.	.	ریو	.	.	.	
۳۳	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	
	گرنھ	.	.	.	.	اند	ژیے	.	.	.	لجہ	.	.	.	
۳۴	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	[illegible]
	نے	.	.	.	.	تنتو	بے	.	.	.	چائم	.	.	.	
۳۵	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	.	.	.	.	اند	ژیے	.	.	.	لجہ	.	.	.	
۳٦	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	نے	۰	۰	۰	۰	تنتُو	بے	۰	۰	۰	چاۓ	۰	۰	۰	
۳۷	پا	پا	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	
	ری	۰	۰	⁝	۰	اند	نو	۰	۰	۰	لَ	۰	۰	۰	
۳۸	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا	نی-سا	سا	سا	سا	رے	سا	

دُوروِیہ تال

کیاہ کرہ زٲجِن‌س بہٕ تہٕ لولہ ناری ڈیشِت ترٲوُنم پاری زان

گژھِ دُورہ مُہہ تیِر دِتھم داری مُہہ زالہ گیرِتھ رنیرِتھ گو

پھیرِت وچھنس لُکسے پاری ڈیشِت ترٲوُنم پاری زان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائے				کیا	ہ	ک	رہ	زٲ	۰	جو	ن	۰	س	زٲجی	
۱				گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	ن	۰	س	کیا	ہ	ک	رہ	زٲ	۰	جو	نَ	۰	۰	س	
۲	گا	رے	سا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا / سا	
	بہ تے	۰	۰	لو	۰	۰	لہٕ	نا	۰	۰	ری	۰	۰	۰	
۳	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	۰	۰	۰	ڈی	۰	شِ	ت	ترٲ	۰	و	نم	۰	۰	۰	
۴	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	پاٗ	۰	۰	ری	۰	پاٗ	ری	زا	۰	ن	ہے	۰	ہے	۰	
۵	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	[illegible]

استائے ۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۹ تام وأیتھ سرگم ۱ کس ماترہ ۱ پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ہے	۰	۰	ڈی		بش	ت	ترا	۰	و	نم	۰	۰	۰	
۶	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	پائے	۰	۰	ری	۰	پائے	ری	زا	۰	ن	ہے	۰	ہے	۰	
۷	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	
	ہے	۰	بہ	کیا	ہ	ک	رہ	زائے	۰	جہ	نَ	۰	س	زائجہ	
۸	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	نَ	۰	س	کیا	ہ	ک	رہ	زائے	۰	جہ	نَ	۰	۰	س	
۹	گا	رے	سا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا / سا	[illegible]
	بوتے	۰		لو	۰	۰	لہ	نائے	۰	۰	رہی	۰	۰	۰	
۱۰	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
انترہ				گُھ	ہ	دُو	رہ	مُ	ہ	۰	تی	۰	۰	ر	
۱۱				گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا / سا	
	دتی	۰	۰	نَ	۰	۰	م	دائے	۰	۰	رہی	۰	۰	۰	
۱۲	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	[illegible]
	۰	۰	۰	گُھ	ہ	دُو	رہ	مُ	ہ	۰	تی	۰	۰	ر	
۱۳	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا / سا	

انترا - سرگم ۱۰ ابپنچھ و ا۔ یو سرگم ۲۴ تام - سرگم ۲۴ پتہ سرگم ۵ پنچھ سرگم ۹ تام و ا۔ پنچھ سرگم ۱۰ اکس ماترہ ۱ پنچھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	دِتی	.	.	نَ	.	.	م	دائے	.	.	ری	.	.	.	
۱۴	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	دِتی	.	.	نَ	.	.	م	دائے	.	.	ری	.	.	.	
۱۵	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	.	مُ	ہ	زا	لہ	گی	.	.	رِ	.	تھ	یار	
۱۶	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	رِنی	.	.	رِ	.	.	تھ	گو	.	.	ہے	.	ہے	.	
۱۷	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	
	ہے	.	.	مُ	ہ	زا	لہ	گی	.	.	رِ	.	تھ	یار	
۱۸	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	
	نی	.	.	رِ	.	.	تھ	گو	.	.	ہے	.	ہے	.	
۱۹	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	ما-پا	ما	
	ہے	.	.	رِپھی	.	رِ	تھ	وُچھ	.	.	نَ	.	س	وُچھ	
۲۰	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	نَ	سَ	پوّت	رِپھی	.	رِ	تھ	وُچھ	.	.	نَ	.	.	س	
۲۱	گا	رے	سا	گا	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	پا	پا/سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	لٔج	.	.	سٔے	.	.	.	پأ	.	.	ری	.	.	.	
۲۲	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا۔پا	دھا۔نی	سا	سا	سا	سا	
	لٔج	.	.	سے	.	.	.	پأ	.	.	ری	.	.	.	
۲۳	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا۔پا	دھا۔نی	سا	سا	سا	سا	سمٕ علامتھ سرگم ۲۴ ماترن تام
	.	.	.	ڈٕہی	.	شِ	ت	ترأ	.	و	نم	.	.	.	
۲۴	نی	دھا	پا۔ما	گا	ما	پا	دھا۔نی	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	

بُتمہٕ رُباعی ہِچھ مقام حسینی دو روپہٕ تالہٕ منز ادا یوان کرنہٕ :-

تس رُوس مدنس اَسہٕ کپاہ پژووُسے — ناحقے دِل میون رووُسے تےٚ ہاے
اَتہٕ ڈٕبہٕ میلنے دانتو زوئے — تمتھ بور ککلو اولیے ستے ہاے
تِی تس مدنس اَسہٕ کرٕ بوزُسے — ناحقے دِل میون رووُسے تےٚ ہاے

مَس بہٕ برٕسے صُرین تہٕ پیالَن — سُٔے مَس کَس کلہٕ والَس بہٕ
مَس چھوہٕ راوٕنس ہاوٕنس نہٕ واوس — ادہٕ ٹھپ داوٕنس زنڈہٕ بالنی
لعل بووندہ سے پنہٕنس لالَس — سُٔے مَس کَس کلہ والس بہٕ

مُلکِ مشبم نو لئی چپائی   میلکھنا یارہِ موہ لئی

ٹلکِ ٹھوٹھس نہ اکھ دائی   سونس کریو ٹلکی

رِہۂ رِہۂ سوتے لیس   بیشِ کوؤ رُوٹھیم

وائنج ڈُزم نارہِ ٹلکی   سُلہ وِٹھ اُنتون سُٹی لوہِ موجہان

سوے لئی مشبم نو مُلکی

●

شب کہ روُد از درد آلِ مُصطفےٰ در نالہ بود

تا ر اشکش در روانی ہا حسینی می سرُود

ہست اینجا مجمع البحرین بر لب سبزہ اش

بر محمدؐ از زبانِ خضر میگوید درُود

●

یکہ تال

تا دیدہ محوِ روئے تو شُد کامیاب شُد ۔۔۔ شبنم بآفتاب رسید آفتاب شُد
از شرمِ چینِ زُلفِ تو در نافِ آہواں ۔۔۔ صد بار مشک خون شد خون مُشکِ ناب شُد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
استائی						تا	دی	.	دہ	مح	.	و	
۱						سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	ینو	ش	د	کا	.	م	یا	.	ب	
۲	نی	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	شد	.	.	.	.	تا	دی	.	دہ	مح	.	و	
۳	پا	پا	پا	پا	سا/پا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	یتو	ش	د	کا	.	م	یا	.	ب	
۴	نی	دھا-نی	سا	ما	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	شد	.	.	.	شب	.	نم	.	آ	.	.	ف	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	

استائی۔ سرگم ۱ء پیٹھ سرگم ۲ء ۱۴ تام وآپیتھ سرگم ۵ء ۱ اکس ماترہ ۱ء پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	تا	۰	ب	ر	سی	د	آ	۰	ف	تا	۰	ب	
۶	نی-سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے	سا	
	شد	۰	۰	۰	شب	۰	نم	۰	بآ	۰	۰	ف	
۷	سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	
	تا	۰	۰	۰	ب	شب	ن	م	بآ	۰	۰	ف	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے-گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	تا	۰	۰	ب	شب	۰	نم	۰	بآ	۰	۰	ف	
۹	نی	دھا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	
	تا	۰	ب	ر	سی	د	آ	۰	ف	تا	۰	ب	
۱۰	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	رے	سا	
	شد	۰	۰	۰	۰	تا	دی	۰	دہ	مح	۰	و	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	رو	۰	۰	یتو	ش	د	کا	۰	م	پا	۰	ب	
۱۲	نی	دھا-نی	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	نی	
	ش	۰	۰	۰	د	تا	دی	دہ	ہ	۰	۰	۰	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	ہ	.	.	.	.	تا	دی	.	دہ	مح	.	و	
۱۴	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	سا	سا	
	رو	.	.	بتو	ش	د	کا	.	م	یا	.	ب	
۱۵	ني	دھا-ني	سا	سا	ني	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
انترہ						از	شر	.	م	چی	.	ن	[illegible]
۱۶						سا	رنے	رنے	رنے	رنے	گا-ما	ما	
	زل	.	فِ	تو	.	در	[illegible]	.	فِ	[illegible]	.	ہ	
۱۷	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	رنے-گا	رنے	سا	ني	ني	ني	
	وال	.	.	.	.	از	شر	.	م	چی	.	ن	
۱۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے	رنے	رنے	گا-ما	ما	
	زل	.	فِ	تو	.	در	نا	.	فِ	آ	.	ہ	
۱۹	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	رنے-گا	رنے	سا	ني	ني	ني	
	وال	.	.	.	.	صد	با	.	ر	م	.	شک	
۲۰	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	سا	سا	
	خو	ن	شد	.	خو	ن	م	.	شک	نا	.	ب	
۲۱	ني	دھا-ني	سا	سا	ني	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	

انترہ۔ سرگم ۱۶ ابیٹھ وائپو سرگم ۱۷ ۲۶ تام۔ سرگم ۱۸ ۲۶ پنتر سرگم ۱۹ ۵ بیٹھ سرگم ۲۰ ۱۴ تام وائیتھ سرگم ۲۱ ۵ اکس ماترے ابیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	سرگم ۱۶ [illegible] سرگم ۲۶ [illegible]
	ش	.	.	.	د	صد	با	ر	ہا	.	.	.	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا / سا	سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	ہ	.	.	.	.	صد	با	.	ر	م	.	شک	
۲۳	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	سا	
	خو	ن	شد	.	خو	ن	م	.	شک	نا	.	ب	
۲۴	نی	دھا	نی-سا	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	شد	.	.	.	خو	ن	م	.	شک	نا	.	ب	
۲۵	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	ش	.	.	د	شب	.	نم	.	آ	.	.	ف	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما-پا	پا	دھا-نی	سا	

بزمہ رُباعی تہ چھہ مقام حسینی تہ یکہ تالہِ منزِ ادا یوان کرنہ :-

دِل با خیالِ آں لبِ میگوُن زدست شُد
اے عاقلاں کنار کہ دیوانہ مست شُد

از طرفِ باغ نالۂ بلبل نمیرسد
مسکین مگر بدامِ کسے پائے بست شُد

دل را بشغل خانہ دنیا چہ بستۂ ۔ جانم ہیلی ہیلا
ہمچوں مسافری بسرائے نشستۂ ۔ جانم ہیلی ہیلا

یاراں زیکدگر ہمہ رفتند و میروند
در فکر ایں سفر تو چہ غافل نشستۂ ۔ جانم ہیلی ہیلا

•

کندہ تیر عشقہ لائیم کندے
وہ ندہ کیاہ جھس تی حال بادم نا
زور بتہ جھہ نار رودم کہندے
اکہ موت دیدار دھادم نا
پیلہ یار ڈیشن نیلہ نیاسے اندے

•

کاوہ رنگ گوم میہ ہیہ جھنہ رنگے
وئی دمیو یارو رنگینی بو
بومبر و بنبر زل کمبو آسان رنگے
برگ جھس چھیتر تے کھائسی وینہ رنگے
جامہ سوبو یارو دیتو کمہ رنگے
وئی دمیو یارو رنگینی بو

•

سہ تالہ

کروی بمن از دل شدہ ناز نگاہے　　قربانِ سرِ ناز شوم باز نگاہے

از یک نگہہ گرم ربودی خرد وہوش　　اے جان جہاں سرورِ رواں ساز نگاہے

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
استائی						کہ	وی	۰	۰	۰	بر	من	
١						پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	۰	دل	۰	ش	دہ	نا	۰	۰	ز	ن	گا	
٢	سا	نی	دھا	پا	سا	سا	سَا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	۰	۰	۰	۰	کہ	وی	۰	۰	۰	بہ	من	
٣	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	۰	دل	۰	ش	دہ	نا	۰	۰	ز	ن	گا	
٤	سا	نی	دھا	پا	سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	۰	۰	۰	۰	قر	با	۰	۰	ن	س	ر	
٥	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۱۴ تا م ۹ ۲ہتھ سرگم ۱۵ اکس ماترہ ۱ اپیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	نا	.	.	ز	ش	دم	با	.	.	ز	ن	گا	
۶	سا	نی	دھا	پا	پا/سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	.	.	.	.	قر	با	.	.	ن	س	ر	
۷	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	نا	.	.	.	ز	قر	با	.	.	ن	س	ر	
۸	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	نا	ز	ہے	ہے	.	قر	با	.	.	ن	س	ر	
۹	سا	نی	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	رے	
	نا	.	.	ز	ش	دم	با	.	.	ز	ن	گا	
۱۰	سا	نی	دھا	پا	پا/سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	.	.	.	.	کر	دی	.	.	.	بہ	من	
۱۱	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	
	از	.	دل	.	ش	دہ	نا	.	.	ز	ن	گا	
۱۲	سا	نی	دھا	پا	پا/سا	سا	سا	نی	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	.	.	.	.	کر	دی	.	.	.	کر	دی	
۱۳	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نی	سا	سا	رے	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	[illegible]
	.	کر	دی	.	.	کر	دی	.	.	.	بہ	من	
۱۴	سا	سا	نیِ	دھا	پا	پا	دھا	نیِ	سا	سا	رے	رے	
	از	.	دل	.	ش	دہ	نا	.	.	ز	ن	گا	
۱۵	سا	نیِ	دھا	پا	سا/پا	ما	سا	نیِ	دھا-پا	ما	پا	پا	
انترہ						از	ی	.	ک	ن	گ	ہ	
۱۶						سا	رے	رے	رے	رے	ما	گا	
	.	.	گ	رم	ر	بو	دی	.	.	.	خ	رد	
۱۷	رے	سا	رے	رے	سا	نیِ	سا	سا	سا	سا	سا	رے	
	ہ	.	.	.	ش	از	ی	.	ک	ن	گ	ہ	
۱۸	سا	نیِ	دھا	پا	پا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	گا	
	.	.	گ	رم	ر	بو	دی	.	.	.	خ	رد	
۱۹	رے	سا	رے	رے	سا	نیِ	ما	سا	سا	سا	سا	رے	[illegible]
	ہو	.	.	.	ش	اسے	جا	.	.	ن	ج	ہاں	
۲۰	سا	نیِ	دھا	پا	پا	دھا	نیِ	سا	سا	سا	سا	رے	
	سر	.	.	وِ	ر	واں	سا	.	.	ز	ن	گا	
۲۱	سا	نیِ	دھا	پا	پا	سا	سا	نیِ	دھا-پا	ما	پا	پا	

انترہ:- سرگم ۱۶ ایپھڑ سرگم ۲۶ تام وا آپو - سرگم ۲۶ بینڑ سرگم ۱۶ بیبھڑ سرگم ۱۴ تام وا آبیھڑ سرگم ۱۵ اکس ماترہ ایبھڑ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	ہے	۰	۰	۰	۰	لے	جا	۰	۰	نِ	ج	ہاں	
۲۲	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نیِ	سأ	سأ	رنے	رنے	
	سر	۰	۰	ہے	ہے	اے	جا	۰	۰	نِ	ج	ہاں	
۲۳	سأ	نیِ	دھا	نیِ	دھا	پا	دھا	نیِ	سأ	سأ	رنے	رنے	
	سر	۰	۰	ہے	ہے	اے	جا	۰	۰	نِ	ج	ہاں	
۲۴	سأ	نیِ	دھا	نیِ	دھا	پا	دھا	نیِ	سأ	سأ	رنے	رنے	
	سر	۰	۰	پِ	ر	واں	سا	۰	۰	ز	ن	گا	
۲۵	سأ	نیِ	دھا	پا	سأ (پا)	سأ	سأ	نیِ	دھا-پا	ما	پا	پا	
	ہے	۰	۰	۰	۰	قر	با	۰	۰	نِ	س	رِ	
۲۶	ما	گا	رے	سا	سا	پا	دھا	نیِ	سأ	سأ	سأ	رنے	سرگم ۱۴ ماترہ تک // سرگم ۲۶ ماترہ تک

بُنمہ شارتہ چھ مقام حسینی بیبھڑ سہ تالہٖ منز یوان ادا کرنہ:-

تابِ بنفشہ میدہد طرۂ مشکسای تو
پردۂ غنچہ میدرد خندۂ دلکشای تو

مہرِ رخت سرشتِ من خاکِ درت بہشتِ من
عشقِ تو سرنوشتِ من راحتِ من رضای تو

خرقۂ زہد و جامِ می گرچہ نہ در خورِ منست
ایں ہمہ نقش میزنم در طلب وفائے تو
(حافظ)

•

بینی جہاں را خود را نہ بینی تا چند ناداں غافل نشینی
صُورت گری را از من بیاموز
شاید کہ خود را باز آفرینی
(اقبالؒ)

•

ایں ہم جہانے آں ہم جہانے ایں بیکرانے آں بیکرانے
ایں یک دو آنے آں یک دو آنے
من جاودانے من جاودانے
(اقبالؒ)

•

دوپکہ تال

مدامم مست میدارد نسیمِ جعدِ گیسویت | خرابم مے کند ہر دم فریب چشم جادویت

پس از چندیں شکیبائی شبے یارب تواں دیدن | کہ شمع دیدہ افروزم در محراب ابرویت

(حافظ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
استائی				م	دا	.	مم	.	
۱				گا	گا	ما	پا	پا	
	م	.		س	ت	مے	دا	.	
۲	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	رد	.	.	ن	سی	.	رم	.	
۳	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲۳ تام سرگم اکیلا
	جع	.	.	.	دِ	گے	سو	.	
۴	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	دے	سا	
	یت	.	.	م	دا	.	مم	.	
۵	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲۲ تام و ۱ بیٹھ سرگم ۲۳ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	م	۰	۰	س	ت	ے	دا	۰	
۶	دھا	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	ر	۰	د	ن	سی	۰	رم	۰	
۷	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نیِ-سا	
	جع	۰	۰	۰	رِ	گے	سو	۰	
۸	سا	سا	نیِ-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	یت	۰	۰	خ	را	۰	بم	۰	
۹	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	سے	۰	۰	۰	ک	ند	ہر	۰	
۱۰	دھا	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	دم	۰	۰	ف	رے	۰	رب	۰	
۱۱	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نیِ-سا	
	چش	۰	۰	۰	رم	جا	دو	۰	
۱۲	سا	سا	نیِ-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	سرگم کا پہلا سرگم ۲۳ تا ۱۳ ماترے تک
	ی	۰	ت	خ	را	۰	بم	نغ	
۱۳	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	را	۰	بم	خ	را	۰	ہا	خ	
۱۴	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	سا/رے	
	را	۰	بم	خ	را	؛	بم	۰	
۱۵	سا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	سے	۰	۰	۰	ک	ند	ہر	۰	
۱۶	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
۰	دم	۰	۰	فِ	رے	۰	رب	۰	
۱۷	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	چش	۰	۰	۰	رم	جا	دو	۰	
۱۸	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	ین	۰	۰	م	دا	۰	مم	م	
۱۹	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	دا	۰	مم	م	دا	۰	ہ	م	
۲۰	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	رے/سا	
	دا	۰	مم	م	دا	۰	مم	۰	
۲۱	سا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	سرگم ۲۱ ۱ بیٹھ سرگم ۲۳ ۷ تام آکر لیٹ
	م	.	.	س	ت	ے	دا	.	
۲۲	دھا	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	ر	.	د	ن	سی	.	م	.	
۲۳	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
انترہ				پس	ا	.	ز	چن	سرگم ۲۴ ۲ بیٹھ سرگم ۲۶ ۴ تام آکر لیٹ
۲۴				سا	رے	رے	رے	رے-گا	
	دیں	.	.	ش	کی	.	.	با	
۲۵	ما	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	ئی	.	.	ش	بے	.	.	یا	
۲۶	سا	سا	سا	نی	نی	سا	سا	رے	
	ر	.	ب	ت	وال	.	.	دی	
۲۷	گا-رے	سا-نی	دھا-پا	دھا	سا	نی-دھا	دھا-نی	دھا	
	دن	.	.	پس	ا	.	ز	چن	
۲۸	پا	پا	پا	سا	رے	رے	رے	رے-گا	
	دیں	.	.	ش	کی	.	.	با	
۲۹	ما	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	

انترہ - سرگم ۲۴ ۲ بیٹھ سرگم ۲۵ ۴ تام و آ بیٹھ سرگم ۲۶ ۴ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	ئی	.	.	ش	بے	.	.	یا	
۳۰	سا	سا	سا	نی	نی	نی	سا	رے	
	ر	.	ب	ت	واں	.	.	دی	
۳۱	گا-رے	سا-نی	دھا-پا	دھا	سا	نی-دھا	دھا-نی	دھا	
	دن	.	.	کہ	شم	.	ع	.	
۳۲	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا	پا	
	دی	.	.	.	دہ	اف	رو	.	
۳۳	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	زم	.	.	.	در	.	.	مح	
۳۴	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	را	.	.	.	ب	اب	رو	.	
۳۵	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	[illegible]
	یت	.	.	کہ	شم	.	ع	کہ	
۳۶	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	شم	.	ع	کہ	شم	.	ع	کہ	
۳۷	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	رے / سا	

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	شم	.	ع	کہ	شم	.	ع	.	
٣٨	سا'	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	دی	.	.	.	دہ	اف	رو	.	
٣٩	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	
	زم	.	.	.	در	.	.	مح	
۴٠	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا'	
	را	.	.	.	ب	اب	رو	.	
۴١	سا'	سا'	نی-دھا	پا-ما	پا	گا	رے	سا	
	بیت	.	.	م	دا	.	مم	م	
۴٢	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	دا	.	مم	م	دا	.	ہ	م	
۴٣	دھا	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	سا	رے / سا	
	دا	.	مم	م	دا	.	مم	.	
۴۴	سا'	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	م	.	.	س	ت	مے	دا	.	
۴۵	دھا	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	ر	.	و	ن	سی	.	رم	.	
۴۶	پا	پا	پا	ما	گا	ما	پا-دھا	نی-سا	

بنی مہ رُباعی تتہ چھ مقام حسینی دو یکہ تالہ منز ادا یوان کرنہ ــہ

نوید التفاتِ شوق دادم از بلا جانرا
کمند جذبۂ طوفاں شمردم موجِ طوفانرا

ندارم شکوہ از غم با ہجومِ شوق خورسندم
زجا برداشت جوشِ دِل ہماناں داغ ہجراں را

(غالب)

•

کوہ چھک گژھان دِلگیر   دلہ بوز تو بنہ روز تو سانے

قدمن یارہ وندہ یو سر

غرض عشقُ مرض چھُم دِلس یارو چونے

قدمن یارہ وندہ یو سر

•

چپ انداز تال

زالہ لُجس وبچھ گاڑ زن کیتھ لاۓ جنس ناوے — پزِ یہ تہنزِ سے رہہ مہ گنڈ نم سرِہہ رُودُس نہ کینہہ

لۓ لوسم بتیہ بیہ ناہہ تَن میاۓ چھارِ ہے — یارِی زاۓ جنس لولہ نارِی کمہ پورِی گو

نالہ رنیم مالہ کُڈِتھ لالہ روخ کرہاوے — پزِ یہ تہنزِ سے رہہ مہ گنڈ نم سرہہ رُودُس کینہہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
استائے		زا	لہ	لُ	جِ	۰	
۱		پا	دھا	نیِ	سا	سا	
	س	ویہ	ٹھہ	گاڑ	زن	۰	
۲	سا	نیِ	دھا	دھا	نیِ	دھا	
		کیہ	ٹھہ	لاۓ جو	ن	س	
۳	پا	نیِ	دھا	پا	ما	گا	
	تا	وَے	۰	۰	۰	۰	
۴	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	زا	لہ	لُ	جِ	۰	
۵	پا	پا	دھا	نیِ	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	س	ویہ	ٹھہ	گاڑ	زن	۰	
۶	سا	نیِ	دھا	دھا	نیِ	دھا	
	۰	کیہ	ٹھہ	لاۓ جو	نَ	س	
۷	پا	نیِ	دھا	پا	ما	گا	
	تا	وَے	۰	۰	۰	۰	
۸	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	پزٔ	یہ	تُر	ہَن	زِہ	
۹	پا	پا	دھا	نیِ	سا	رنے	
	ر	ہِہ	گَن	ڑ	نم	۰	
۱۰	سا	نیِ	دھا	پا	ما	گا	

استائے - سرگم ۱ ابیٹھ سرگم ۵ ۲۹ تام وائیتھ سرگم ۳۰ کِس مانز ۱ ابیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	سر	تیہہ	رُو	دُس	تر	
۱۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	کیتنہہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۱۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	پڑ	یہ	تُ	ہُن	زہ	
۱۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	ہ	ہ	۰	با	رو		
۱۴	سا	سا	نی	دھا	نی	دھا	
	۰	ما	یہ	تُ	ہُن	زہ	
۱۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	ہ	ہ	۰	حبا	نو	۰	
۱۶	رے	رے	رے	سا	نی	دھا	
	۰	پڑ	یہ	تُ	ہُن	زہ	
۱۷	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	ر	تیہہ	گن	ڑہ	نم	۰	
۱۸	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	سرتیہہ	رُو	دُس	تر	۰	
۱۹	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	ر	تیہہ	گن	ڑہ	نم	۰	
۲۰	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	سر	تیہہ	ہا	ہا	۰	
۲۱	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	ر	تیہہ	گن	ڑہ	نم	۰	
۲۲	دھا	نی	دھا	پا	سا	گا	
	۰	سر	یہہ	رُو	دُس	تر	
۲۳	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	کیتنہہ	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	زا	لہ	لُ	ج	۰	
۲۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	سَ	کَ	م	زا	لے	۰	
۲۶	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	.	زا	لیہ	.	عُشق	قیہ	
۲۷	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	زا	.	لیہ	لُ	ج	.	
۲۸	رنے	رنے	رنے	سا	نی	دھا	
	س	زا	لیہ	لُ	ج	.	[illegible]
۲۹	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	ویّہ	ہتھ	گاڑ	رکن	.	
۳۰	سا	نی	دھا	نی	دھا	پا	
انترہ	.	لِ	آیہ	لو	سُم	.	
۳۱	.	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	
		بہیّہ	پیہ	پیپیہ	نا	.	
۳۲	گا	سا	ما	گا	رنے	سا	
		ہی	.	تن	میاں	نی	[illegible]
۳۳	سا	رنے	رنے	سا	نی	نی	
	چھا	وے	.	.	.	.	
۳۴	نی	سا	سا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	.	لِ	پیہ	لو	سم	.	
۳۵	سا	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	
	.	بہیّہ	پیہ	پیپیہ	نا	.	
۳۶	گا	ما	ما	گا	رنے	سا	
	.	خا	صیہ	تن	میاں	نی	
۳۷	سا	رنے	رنے	سا	نی	دھا	
	چھا	دے	.	.	.	.	
۳۸	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	.	یائم	ری	زانجہ	نَ	.	
۳۹	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	لو	لہ	نائ	ری	.	
۴۰	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	.	کَ	رم	پوُ	ری	.	[illegible]
۴۱	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	گو	.	.	.	.	.	
۴۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	

انترہ ۔ سرگم ۳۱ بیٹھ واپس سرگم ۲۷، تمام ۔ سرگم ۲۷، بیٹھ سرگم ۱۱ بیٹھ سرگم ۲۹ تمام واپس بیٹھ سرگم ۳۰ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	یائے	ری	زائجو	نئ	۰	
۴۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	اُمر	یائے	ری	زائجو	ن	۰	
۴۴	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	
	س	یائے	ری	زائجو	نئ	۰	
۴۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	بالہ	یائے	ری	زائجو	نَ	۰	
۴۶	رے	رے	رے	سا	نی	دھا	
	س	یائے	ری	زائجو	ن	۰	
۴۷	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	س	لو	لہ	نائ	ری	۰	
۴۸	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	کَ	رم	پُو	ری	۰	
۴۹	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	لو	۰	لہ	نائ	ری	۰	
۵۰	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	
	۰	کَ	رم	ہا	ہا	۰	
۵۱	رے	گا	گا	ما	پا	پا	
	ع	تر	قہر	نائ	ری	۰	
۵۲	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	کَ	رم	پُو	ری	۰	
۵۳	رے	پا	ما	گا	رے	سا	
	گو	۰	۰	۰	۰	۰	
۵۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	۰	نا	لہ	نی	نم	۰	
۵۵	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	۰	ما	لہ	کئ	رڈ	۰	
۵۶	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	
	تھ	لا	لہ	روضخ	کر	۰	
۵۷	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ہ	وے	۰	۰	۰	۰	
۵۸	ما	پا	پا	پا	پا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	نا	لہ	نی	نم	۰	
۵۹	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	نا	۰	لہ	نی	نم	۰	
۶۰	رے	سا	سا	سا	نی	دھا	
	۰	نا	لہ	نی	نم	۰	
۶۱	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	نا	۰	لہ	نی	ن	۰	
۶۲	رے گا	رے	سا	سا	نی	دھا	
	م	نا	لہ	نی	ن	۰	
۶۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	م	نا	لہ	کَ	ڑ	۰	
۶۴	سا	نی	دھا	دھا	نی	دھا	
	تھ	لا	لہ	رفوخ	کر	۰	
۶۵	پا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۶۶	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	۰	لا	لہ	رفوخ	کر	۰	
۶۷	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۶۸	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	۰	لا	لہ	رفوخ	کر	۰	
۶۹	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ہا	وے	۰	۰	۰	۰	
۷۰	ما	پا	پا	پا	پا	پا	
	۰	پڑ	ہہ	ت	ہن	زہ	
۷۱	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	ر	تیہہ	گن	ڑ	نم	۰	
۷۲	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	

(شعبہ)

جستجوئے

تاریخ

مجیری

ضروری کتھ

جنجوٹی/مانج/مجیری (شعبہ)

(۱) یتھ شعبس منز چھ ساری سُر 'شُد' لگان۔

(۲) یتھ شعبس منز چھ پرتھ کُنہ رُباعی ہندسم پوان دینہ۔ مدھیہ سپتکس پنچم، سُرس پیٹھ

(۳) جنجوٹی شعبس منز چھنہ مندر سپتکگ کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف چھ اکھ منز مدھیہ سپتک تہ تار سپتکگ سُر استعمال سپدان۔

(۴) یہ چھ حُسینی مقامک اکھ شعبہ۔

(۵) یہ شعبہ چھ صُبحس آفتابہ پھپنہ برونٹھ اکہ گھنٹہ آفتاب پھپنہ کس وقتس تام ادا پوان کرنہ۔ موجودہ وقتکی فنکار چھ اتھ شعبس مقام عراق تہ مقام حسینی ہندس درمیانی وقتس پیٹھ تہ ادا کران۔ دوشوے چھ جائیز۔

(۶) یہ شعبہ چھ آمت بنأوِتھ سنزِ آدارِ پیٹھ بناونہ۔

شعبہ جِریِ ہِنز شکل چھ ہِمو سُرو سیتھ ہِداں بناونہٕ ؛-

پا	ما	گا	رے	گا	پا	دھا	دھا	پا
نیٖ	نی	دھا	نی	سا	سا	نی	دھا	پا
پا	دھا	نیٖ	رے	گا	ما	گا	رے	سا
سا	نی	نی	دھا	نی	رے	سا	نی	دھا
پا	ما	گا	رے	گا	پا	دھا	دھا	پا

تہٕ اَمہِ پتہٕ اِمکی بأت ادا ہِیوان کرنہٕ ۔

دُورویہ تال

دو صد دانا دریں محفل سخن گفت سخن نازک تراز برگِ سمن گفت
ولے بامن بگو آں دیدہ ورکیست کہ خارے دیدو احوال چمن گفت

(اقبالؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی					دو	صد	۰	دا	۰	۰	نا	۰	۰	د	
۱					گا	ما	ما	گا	گا	رے	گا	پا	پا-دھا	دھا	
	ریں	۰	۰	۰	۰	۰	مح	فِل	۰	س	خن	۰	۰	۰	
۲	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	۰	ف	ت	دو	صد	۰	دا	۰	۰	نا	۰	۰	د	
۳	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	پا-دھا	دھا	
	ریں	۰	۰	۰	۰	۰	مح	فِل	۰	س	خن	۰	۰	۰	
۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	
	گ	۰	ف	ت	س	خن	۰	نا	۰	۰	ز	۰	ک	تر	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے	سا	

استائی:- سرگم ۱ سے پیٹھ سرگم ۱۵ تام وائی پیٹھ سرگم ۱۶ کِس ماترہ ۱ سے پیٹھ اِمیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ا	.	.	.	.	ز	بر	رِگ	.	س	من	.	.	.	
٦	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	.	ف	ت	س	خن	.	نا	.	.	ز	.	ک	تر	
٧	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	
	ا	.	.	ز	س	خن	.	نا	.	.	ز	.	ک	تر	
٨	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	ا	.	.	ز	س	خن	.	نا	.	.	ز	.	ک	تر	
٩	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا	گا-ما	گا	
	ا	.	.	.		ز	بر	رِگ		س	من	.	.	.	
١٠	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	
	گ	.	ف	ت	.	.	بر	رِگ	.	س	من	.	.	.	
١١	پا	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	[illegible]
	گ	.	.	.	ف	ت	بر	رِگ	.	س	من	.	.	.	
١٢	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	
	گ	.	ف	ت	دو	صد	.	دا	.	.	نا	.	.	د	
١٣	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	ریں	.	.	.	.	.	مح	فل	.	س	خن	.	.	.	
۱۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	.	ف	ت	دو	صد	.	دا	.	.	نا	.	.	د	
۱۵	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	دھا-پا	
	ریں	.	.	.	.	.	مح	فل	.	س	خن	.	.		
۱۶	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
انترہ					و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۱۷					پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے	سا	
	گو	.	.	.	.	.	آں	دی	.	دہ	ور	.	.	.	
۱۸	رے	رے	رے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	کی	.	س	ت	و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۱۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے	رے-سا	
	گو	.	.	.	و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۲۰	رے	رے	رے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رے	رے	رے	رے	رے-سا	
	گو	.	.	.	و	لے	.	با	.	.	من	.	.	ب	
۲۱	رے	رے	رے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا	گا-ما	گا	

انترہ:- سرگم نمبر ۱۷ ابیٹھ ۵ ویں سرگم نمبر ۲۷ تام، سرگم نمبر ۲۷ پیتہ سرگم نمبر ۱۶ بیٹھ ۵ سرگم نمبر ۱۵ تام ۱۰ بیٹھ سرگم نمبر ۱۶ اکس ماترہ ۱ بیٹھ ۵ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	گو	۰	۰	۰	۰	۰	آں	دی	۰	دہ	ور	۰	۰	۰	
۲۲	دِنے	دِنے	دِنے	سا	نی سا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گی	۰	س	ت	کہ	خا	۰	رسے	۰	۰	دی	۰	۰	دو	
۲۳	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رِمے	گا	پا	دھا	دھا-پا	
	اح	۰	۰	۰	۰	۰	وا	لِ	۰	چ	من	۰	۰	۰	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	۰	۰	فت	کہ	خا	۰	رسے	۰	۰	دی	۰	۰	دو	
۲۵	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رِمے	گا	پا	دھا	دھا-پا	
	اح	۰	۰	۰	۰	۰	وا	لِ	۰	چ	من	۰	۰	۰	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	گ	۰	ف	ت	س	خن	۰	نا	۰	۰	ز	۰	ک	تر	
۲۷	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رِمے	رِمے	رِمے	رِمے	رِمے-سا	[illegible]

بُنہ مہ رُباعی چھ مقام جنجوٹی دو رویہ تالہ منز گیونہ یوان ؎

بیا تا کارِ ایں اُمت بسازیم
قمارِ زندگی مردانہ بازیم
چناں نالیم اندر مسجدِ شہر
کہ دل در سینۂ مُلّا گدازیم (اقبال)

مقامِ شوق بے صدق و یقین نیست
یقین بے صحبتِ روح الامین نیست

گر از صدق و یقین داری نصیبے
قدم بے باک نہ کس در کمین نیست
(اقبالؔ)

●

جُدائی شوق را روشن بسر کرد
جُدائی شوق را جو بند نہ کرد

نمیدانم کہ احوال تو چون است
مرا این آب و گل از من خبر کرد
(اقبالؔ)

●

یکہ تال

ہر کجا شوخ دلربائے ہست　　آفت و فتنہ و بلائے ست
مکن بیداے بُتاں خراب دِلم　　آخر ایں خانہ را خدائے ست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی					ہر	ک	جا	۰	۰	شو	۰	۰	
۱					نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا-دھا	دھا-پا	
	رِخ	۰	۰	۰	دل	ر	با	۰	۰	ئے	۰	۰	
۲	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	۰	س	ت	ہر	ک	جا	۰	۰	شو	۰	۰	
۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا-دھا	دھا-پا	
	رِخ	۰	۰	۰	دِل	ر	با	۰	۰	ئے	۰	۰	
۴	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	۰	س	ت	آ	ف	ت و	۰	۰	فِت	۰	نہ	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رے	رے	رے	رے-سا	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۱۳ تام وائیٹھ سرگم ۱۴ اکس ماترا بیٹھ اہیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	و	.	.	.	.	ب	لا	.	.	ئے	.	.	
۶	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	آ	ف	ت و	.	.	فتِ	.	نہ	
۷	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	و	.	.	.	آ	ف	ت و	.	.	فتِ	.	نہ	
۸	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	و	.	.	.	آ	ف	ت و	.	.	فت	.	نہ	
۹	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا-ما	گا	
	و	.	.	.	.	ب	لا	.	.	ئے	.	.	
۱۰	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	ہر	ک	جا	.	.	شو	.	.	
۱۱	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	
	خِ	.	.	.	دِل	ر	با	.	.	ئے	.	.	
۱۲	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	ہ	.	س	ت	ہر	ک	جا	.	.	شو	.	.	
۱۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا-دھا	دھا-پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	خ	۰	۰	۰	دل	ر	با	۰	۰	ئے	۰	۰	
۱۴	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
انترہ					م	ک	نے	۰	د	اے	۰	ب	[illegible]
۱۵					پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	تال	۰	۰	۰	۰	خ	را	۰	۰	۰	ب	رِ	
۱۶	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	دھا-نی	رنے	سا	نی	دھا-پا	
	لم	۰	۰	۰	م	ک	نے	۰	د	اے	۰	ب	
۱۷	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	تال	۰	۰	۰	م	ک	نے	۰	د	اے	۰	ب	
۱۸	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	تال	۰	۰	۰	م	ک	نے	۰	د	اے	۰	ب	
۱۹	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	نی	نی	گا	گا	گا-ما	گا	
	تال	۰	۰	۰	۰	خ	را	۰	۰	۰	ب	د	
[illegible]	رنے	رنے	سا	سا	سا	نی	نی	نی	دھا-نی	سا	نی	دھا-پا	
	لم	۰	۰	۰	آ	خر	ایں	۰	۰	خا	۰	ر	
۲۱	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	

انترہ - سرگم ۱۵ پیچھے وائیو سرگم ۲۵ تام - سرگم ۲۵ بیت، سرگم ۶ پیچھے سرگم ۱۳ تام وائیتھ سرگم ۱۲ اکیس
ماترے ۱ پیچھے ایک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	نمبر ۱ لغایت ۲۵ [illegible] صفحہ ۱۵ [illegible]
	را	.	.	.	.	خ	دا	.	.	ئے	.	.	
۲۲	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	٥	.	س	ت	آ	خر	ایں	.	.	خا	.	نہ	
۲۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	پا	دھا	
	را	.	.	.	.	خ	دا	.	.	ئے	.	.	
۲۴	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	دھا-نی	پا	دھا-نی	سا	نی-دھا	
	٥	.	س	ت	آ	ف	ت و	.	.	رفت	.	نہ	
۲۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	

ییٚز مہ رُباعی ترچھہ جنجوٹی راگہ بیٹھ یکہ تالہ منز ادا یوان کرنہ ۔

برجبینت کہ این خطِ ازلست   بہ یقین دان کہ نامۂ عملست

آنچہ برجبہ ات نوشتِ قلم

کے مبدل شود کہ بے بدلست

گرہ بر سر نفس خود امیری مردی

ور باد گرے نکتہ نگیری مردی

مردی نبود فتادہ را پائے زدن
از دست فتادہ را بگیری مردی

گر بہ دولت برسی مست نگردی مردی
ور بہ ذلت برسی پست نگردی مردی

(حضرت علی ثانی رح)

●

ڈیکس لوٗدنم چھین   بُوزُم گرٛزھ ما چھین
کیاہ کرٛہ چھس غمگین   بُوزُم گرٛزھ ما چھین

خطا کیاہ سنٛہ لوٗدنم   ختن نیرِتھ گوم
تس پیٹھ راوٕرُم دین   بُوزُم گرٛزھ ما چھین

●

عرض نیاز عشق کے قابل نہیں رہا
جس دل پہ ناز تھا مجھے وہ دل نہیں رہا

مرنے کی اے دل اور ہی تدبیر کر کہ میں
شایان دست و بازوے قاتل نہیں رہا

(غالب)

●

سہ تالہ

یا صاحب الجمال و یا سید البشر — مِن وجہک المنیر لقد نوّر القمر

لا یمکن الثناء کما کان حقہٗ — بعد از خدا بزرگ توئی قصہ مختصر

(جامیؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائی						یا	صا	.	.	ح	بال	ج	
۱		.				ما	گا	رے	رے	گا	پا	دھا	
	ما	.	.	لِ	و	یا	.	.	س	ہیّ	دال	ب	
۲	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا۔پا	
	شر	.	.	.	.	یا	صا	.	.	ح	بال	ج	
۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا۔رے	گا	پا	دھا	[illegible]
	ما	.	.	لِ	و	یا	.	.	س	ہیّ	دال	ب	
۴	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا۔پا	
	شر	.	..	.	.	من	وج	.	.	ہ	کل	مُ	
۵	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	رنے	رنے	رنے	سا	

استائی۔ سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۱۵ تام و اپیٹھ سرگم ۱۶ کس ماترے ا پیٹھ امیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	نی	٠	٠	رو	ل	قد	٠	٠	نُ	وِ	رال	ق	
٦	رنے	رنے	رنے	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	مر	٠	٠	٠	٠	من	وج	٠		ہہ	کل	مُ	
٧	پا	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	رنے	رنے	رنے-سا	
	نی	٠	٠	رو	٠	من	وج	٠	٠	ہہ	کل	مُ	
٨	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	
	نی	٠	٠	رو	٠	من	دج	٠	٠	ہہ	کل	مُ	
٩	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	گا	گا	ما	گا	
	نی	٠		رو	ل	قد	٠	٠	نُ	رو	رال	ق	
١٠	رنے	رنے	رنے	سا	نی	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	مر	٠	آ	ہی	ل	قد	٠	٠	نُ	وِ	رال	ق	
١١	پا	پا	نی	نی	دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے	سا	
	مر	٠	آ	ہی	ل	قد	٠	٠	نُ	وِ	رال	ق	
١٢	رنے	سا	نی	نی	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	مر	٠	٠	٠	٠	یا	صا	٠	٠	ح	بال	ج	
١٣	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا	
	ما	٠	٠	لِ	و	یا	٠	٠	س	ہتِ	دال	ب	
١٤	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	شر	٠	٠	٠	٠	یا	صا	٠	٠	ح	بال	ج	سرگم [illegible] سم
۱۵	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا-پا	
	ما	٠	٠	لِ	و	یا	٠	٠	س	ہیّ	دال	ب	
۱۶	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	
انترہ						لا	یمُ	٠	٠	کِ	نسُ	سَ	
۱۷						پا	دھا	نی	رنے	رنے	رنے	سا	
	نا	٠	٠	عُ	کَ	ما	٠	٠	کا	نہ	ح	ق	
۱۸	رنے	رنے	رنے	سا	نی	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	ہُ	٠	٠	٠	٠	لا	یمُ	٠	٠	رک	نَ	سَ	
۱۹	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	رنے	رنے	رنے	سا	
	نا	٠	٠	٠	٠	لا	یمُ	٠	٠	رک	نسُ	سَ	
۲۰	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	رنے	رنے	رنے	رنے-سا	سرگم [illegible] سرگم ۳۰ [illegible] سم
	نا	٠	٠	٠	٠	لا	یمُ	٠	٠	رک	نسُ	سَ	
۲۱	رنے	رنے	رنے	سا	سا	نی-دھا	نی	نی	گا	گا	ما	گا	
	نا	٠	٠	عُ	ک	ما	٠	٠	کا	نہ	ح	ق	
۲۲	رنے	رنے	رنے	سا	نی	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	

انترہ:- سرگم ۱۷ ابیچھڑ و اٹھ سرگم ۳۰ تام۔ سرگم ۳۰ بیتہ سرگم ۱۳، ۱۴، ۱۵ بیتہ ۱۶ اکیس ماترے ابیچھڑ ٹھیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	ہُ	.	.	.	.	بعد	از	.	.	خُ	دا	بُ	
۲۳	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا	
	ز	.	.	رگ	تو	ئی	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۴	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	
	صر	.	.	.	.	بعد	از	.	.	خ	دا	بُ	
۲۵	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا-رے	گا	پا	دھا	
	ز	.	.	رگ	تو	ئی	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۶	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	صر	.	.	.	تو	ئی	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۷	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	رے	رے	رے	رے	رے-سا	
	صر	بُ	ز	رگ	تو	ئی	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۸	رے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	صر	.	.	.	تو	ئی	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۲۹	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	رے	رے	رے	رے	رے-سا	
	صر	بُ	ز	رگ	تو	ئی	.	.	قص	صہ	مخ	ت	
۳۰	رے	سا	سا	نی	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	[illegible]

مُنمی بأمتھ بِچھ جنجرِ بی ڈا راگہِ بتھ تسہ تالس منز گیئہ نہ یوان :-

گلشن بخونِ شهیدِ شهِ نگاه کیست
گل میدرد قبا بچمن داد خواه کیست

پایم به پیش از سر این کوه میرود
یاران خبر دهید که این جلوه گاه کیست

رنجیدن و ز بزم تو رفتن گناهِ ماست
ساغر ز دست غیر گرفتن گناه کیست

•

چشمے که درو خار بود چوں خسپد
آں را که غمِ یار بود چوں خسپد

ای دیده گناه میکنی و می خسپی
آں کس که گناه گار بود چوں خسپد

•

ژٕ یہٕ دَے شوٗبان وُڈٕنۍ ساٲلۍ سعہٕ ندر مأل بأ لیٔے
یارَن شُوزنَے گُلاسہٕ ڈأل اَکھاہ کھِتےٚ بأ لیٔے
زٕ چھی کَنَن ژٕ ییمُ نأل سعہٕ ندر مأل بأ لیٔے

•

دو یکہ تال

ماڑن سیتی چھک اُتھلے کران — ماڑن تمہ دادہ عاشق پان
ماڑی منز ڈیٹھک اُری منز تران — اُسو ہی کو سم ڈیٹھے ہران
رسہ رسہ ڈیٹھک مَسَ کھائی بران — ماڑن تمہ دادہ عاشق پان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
استائی						ما	رَن	۰	
۱						پا	دھا	نی-سا	
	سِیں	تی	چھ	۰	ک	اُٹھو	لے	کَ	
۲	رِنے	رِنے-سا	رِنے	رِنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را		۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۳	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	
	سِیں	تی	چھ	۰	ک	سیتی	چھک	۰	
۴	رِنے	رِنے-سا	رِنے	رِنے	سا	نی-دھا	نی	رِنے	
	سِیں	تی	چھک	شاہ	۰	ما	رَن	۰	
۵	رِنے	سا	رِنے	رِنے	سا	نی-دھا	نی	رِنے	

استائی۔ سرگم ءِ اپیٹھ سرگم ءُ تام وائپتھ سرگم ءُ اکس ماترہ ءِ اپیٹھ امیک سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	سِں	تی	چڑ	۰	ک	اُٹھو	لَے	کَ	
۶	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	ن	ہا	۰	سے	اُٹھو	سلَے	کَ	
۷	پا	پا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا-پا	
	ران	ہے	وا	۰	سے	اُٹھی	لَے	کَ	
۸	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۹	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	تَ	مِہ	دا	دِہ	۰	عا	ش	ق	
۱۰	پا	ما	گا	رے	رے	پا	دھا	دھا-پا	
	پا	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۱۱	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	چا	ہِہ	دا	دِہ	۰	عا	ش	ق	
۱۲	پا	ما	گا	رے	پا	پا	دھا	دھا-پا	[illegible]
	پا	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۱۳	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	
	عِس	تی	چھ	۰	ک	عِستو	چَھک	۰	
۱۴	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	سرگم ۱۵ بیٹھ ۲ سرگم ۱۶ تا ۱۸ تمام
	سِ	تی	پھک	شاہ	۰	ما	رَن	۰	
۱۵	رے	رے۔سا	رے	رے	سا	نی۔دھا	نی	رے	
	سِ	تی	چھُ	۰	ک	اُٹھو	لے	کَ	
۱۶	رے	رے۔سا	رے	رے	سا	نی۔دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۱۷	پا۔دھا	نی۔سا	نی۔دھا	پا۔ما	گا۔رے	پا	دھا	نی۔سا	
	سِ	تی	چھُ	۰	ک	اُٹھو	لے	کَ	
۱۸	رے	رے۔سا	رے	رے	سا	نی۔دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
انترہ						ماڑی	منڑی	۰	سرگم ۱۹ بیٹھ ۲ سرگم ۲۰ و ۲۱ تمام ۲۲ بیٹھ ۲ سرگم ۱۸
۱۹						پا	دھا	نی۔سا	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	اُڑی	منڑی	تَ	
۲۰	رے	رے۔سا	رے	رے	سا	نی۔دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	ماڑی	منڑی	۰	
۲۱	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی۔سا	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	ڈیٹھ	مک	۰	
۲۲	رے	رے۔سا	رے	رے	سا	نی۔دھا	نی	رے	

انترہ۔ سرگم ۱۹ بیٹھ ۲۱ پو سرگم ۳۹ تمام۔ سرگم ۲۹ بیٹھ سرگم ۳۹ بیٹھ سرگم ۱۷ تمام و ۲۱ بیٹھ

سرگم ۱۸ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	ماٗری	منزی	۰	
۲۳	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی	رے	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	اٗری	منزی	تَ	
۲۴	رے	رے-سا	رے	رے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	ن	ہا	۰	ے	اٗری	منزی	ت	
۲۵	پا	دھا	نی	نی	دھا-پا	دھا	نی	دھا	
	راں	ہے	وا	۰	ے	اٗری	منزی	ت	
۲۶	پا	دھا	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	را	۰	۰	۰	ن	اَسہ	وِنی	۰	
۲۷	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	کو	۰	سم	۰	۰	ڈِیٹھو	مے	ہَہ	
۲۸	پا	ما	گا	رے	رے	پا	دھا	پا	
	را	۰	۰	۰	ن	اَسہ	وِنی	۰	
۲۹	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	
	کو	۰	سم	۰	۰	ڈِیٹھو	مے	ہَہ	
۳۰	پا	ما	گا	رے	رے	پا	دھا	دھا-پا	
	را	۰	۰	۰	ن	رَسہ	رَ	سَہ	
۳۱	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	

سرگم سرگم ماترا ۲۹ تا ۳۱ [illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	مَس	کھائسو	بَ	
۳۲	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	۰	۰	۰	ن	رَسیہ	رَ	سیہ	
۳۳	پا	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی-سا	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	ڈیٹھ	مک	۰	
۳۴	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	
	ڈھی	ٹھ	مَ	۰	ک	رَسیہ	رَ	سیہ	
۳۵	رنے	سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی	رنے	
	ڈی	ٹھ	مَ	۰	ک	مَس	کھائسو	بَ	
۳۶	رنے	رنے-سا	رنے	رنے	سا	نی-دھا	نی-سا	نی-دھا	
	را	ن	ہ	۰	سے	مَس	کھائسو	بَ	
۳۷	پا	دھا	نی	نی-دھا	پا	دھا	نی	دھا	
	ران	ہے	وا	۰	سے	مَس	کھائسو	بَ	
۳۸	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	را	۰	۰	۰	ن	ما	رَن	۰	
۳۹	پا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	

ٹیپ سرالاپ [illegible] سے ۳۹ تک سرگم پھر ۱۵ سے [illegible] تک سرگم

مثلن :-

روش مے روش ہا پوشہ مالئے لو   بوش حُسنس روزی نہ کانٔہ لئے لو

ہیندی نیچُواہ سردار ماہِ چینس

گُل لالس سُے داغ منز سینس

خال ڈیشِت زُون گیہ خانٔہ لئے لو   بوش حُسنس روزی نہ کانٔہ لئے لو

زُلف کاکُل چھُے ائینس آہ

پُھٹ قرآنس پیٹھ بِسمِل اللہ

پانہ لیو کھمُت اُمی ذوالجلالٔہ لئے لو   بوش حُسنس روزی نہ کانٔہ لئے لو

(رسول میر)

•

ازلے مُبل گیاؤ منہ تہ بالہ یارس   بوزِہ نامیون زارہ یارٔ ے ہا یارو

وائلِ چھس کنہ نی زالِ وانکہ پارس

بُچھ نس کالہ شہمارے ہا یارو

شانگس نو گام ونی کتہ پرارس   بدنام گیس کُھٹہارے ہا یارو

•

ہاژِہ یارٔ لو منم رٹنس نالہ   نالچہ ژِچینم مالو وے

دوہہ اکہ گیسو ماسہ ہند سالہ   لچھس گہنے گنجو مے

دچھس شنمویم موختہ مالہ   نالچہ ژِچینم مالو وے

•

چپ انداز تال

بۂ تۂ نو یه دُو رہبر چون زرے بال مرائیو

چھُم خفۂ لارے یتۂ لاییے بروشتۂ نالس تھچھ

دا مانہ رَٹے محشرے بال مرائیو

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
استائے	بۂ تۂ	نو	یه	دُو	رہ	.	
۱	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	
.	ر	چو	ن	ز	رَے	.	
۲	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	.	با	ل	م	رائے	.	
۳	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	.	.	.	.	.	
۴	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	بۂ تۂ	نو	یه	دُو	رہ	.	
۵	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	

(رسول میر)

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	ر	چو	ن	ز	رَے	.	
۶	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	.	با	ل	م	رائے	.	
۷	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	.	.	.	.	.	
۸	سا	نی	نی	نی	نی	سا	
	.	با	ل	م	رائے	.	
۹	رے	رے	رے	رے	رے	گا	
	یو	.	بر	سوں	در	.	
۱۰	ما	گا	رے	سا	سا	سا	

استائے . سرگم ۱ ابیٹھ سرگم ۲۱ تام وأپنه سرگم ۲۲ کس ماتر ۱ ابیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	
	۰	ما	ل	مَ	رائ	۰	
۱۱	سا	نی	نی	نی	دھا	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۱۲	سا	نی	نی	نی	نی	سا	
	۰	با	ل	مَ	رائ	۰	
۱۳	رے	رے	رے	رے	رے	گا	
	یو	۰	ہَ	ہہ	ہے	۰	
۱۴	ما	گا	رے	سا	سا	سا	
	۰	ما	ل	مَ	رائ	۰	
۱۵	سا	نی	نی	نی	دھا	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۱۶	سا	نی	نی	دھا	پا	پا	
	بہَتہ	نو	بیہ	دُو	رہبر	۰	
۱۷	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	
	وُنی	نو	بیہ	دُو	رہبر	۰	
۱۸	نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	
	ہر	گن	تہ	دُو	رہبر	۰	
۱۹	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	

سرگم [illegible] سے ۲۳ تک [illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	پچھ	ن	ز	رَئے	۰	
۲۰	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	مَ	رائ	۰	
۲۱	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۲	سا	نی	نی	نی	نی	سا	
انترہ	چھُم	خ	فہء	لا	رَئے	۰	
۲۳	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	۰	پ	تہ	لا	یئے	۰	
۲۴	سا	نی	نی	نی	دھا	نی	
	۰	بڑوں	ھٹہ	نا	لَس	۰	
۲۵	رے	سا	سا	نی	دھا	پا	
	تھپ	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	رے	
	پچھُم	خ	فہء	لا	رَئے	۰	
۲۷	گا	ما	گا	رے	سا	سا	
	۰	پ	تہ	لا	یئے	۰	
۲۸	سا	نی	نی	نی	دھا	نی-سا	

سرگم ۲ ماترہ ۵ بیٹھ سرگم ۲۲ تک [illegible]

سرگم ۲۳ ماترہ [illegible] بیٹھ سرگم ۲۸ تک [illegible]

انترہ - سرگم ۲۳ ۵ بیٹھ سرگم ۲۴ تام وا۔ یو - سرگم ۲۴ پیتہ سرگم ۹ بیٹھ سرگم ۲۱ تام وا بیٹھ سرگم ۲۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	بڑوں	ٹھڑ	نا	لَ	س	
۲۹	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	سا	
	تھپ	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۰	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	رِنے	
	چھم	خ	فر	لا	رَے	۰	
۳۱	گا	ما	گا	رِنے	سا	سا	
	۰	پ	تر	لا	بیئے	۰	
۳۲	سا	نی	نی	نی	دھا	نی.سا	
	۰	بڑوں	ٹھڑ	نا	لَس	۰	
۳۳	رِنے	سا	سا	نی	دھا	پا	
	تھپ	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۴	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	دا	ما	نر	رَ	ٹے	۰	
۳۵	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	
	۰	م	ح	شَ	رَے	۰	
۳۶	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	م	رائے	۰	
۳۷	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۸	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	دا	ما	نر	رَ	ٹے	۰	
۳۹	نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	
	دا	ما	نر	رَ	ٹے	۰	
۴۰	نی	سا	نی	رِنے	رِنے	رِنے	
	سا	ما	نر	رَ	ٹے	۰	
۴۱	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	
	۰	م	ح	شَ	رَے	۰	
۴۲	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	۰	با	ل	م	رائے	۰	
۴۳	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	یو	۰	۰	۰	۰	۰	
۴۴	سا	نی	نی	نی	نی	سا	[illegible]

ضربِ ترکی تال

وہ میرا رونقِ محفل کہاں ہے — مری بجلی مرا حاصل کہاں ہے
مقام اسکا ہے دِل کی خلوتوں میں — خدا جانے مقامِ دِل کہاں ہے

(اقبالؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۔	۔	خالی	۔	
استائی	۔	وہ	مے	را	۔	
۱		پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	قِ	م	ح	
۲	دھا	پا	پا	پا	دھا	
	فِل	ک	ہاں	ہے	۔	
۳	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۔	وہ	مے	را	۔	
۴	سا	پا	دھا	نی	نی	سم سرگم ۲ تا ۹ سرگم ۱ بیٹھ سرگم
	رو	ن	قِ	م	ح	
۵	دھا	پا	پا	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۔	۔	خالی	۔	
	فِل	ک	ہاں	ہے	۔	
۶	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۔	م	ری	ب	ج	
۷	سا	نی	نی	دھا	نی	
	لی	م	را	حا	۔	
۸	سا	رنے	نی	سا	سا	
	صِل	کَ	ہاں	ہے	۔	
۹	رنے	سا	نی	سا	سا	سم سرگم ۲ تا ۹ سرگم ۱ بیٹھ سرگم
	۔	م	ری	ب	ج	
۱۰	سا	نی	نی	دھا	نی	

استائی۔ سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲ تا ۱۶ تام وا بیٹھ سرگم ۱۷ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	
	لی	م	را	حا	۰	
۱۱	سا	رے۔سا	نی	سا	سا	
	صل	ک	ہاں	ہے	۰	
۱۲	رے	سا	نی	سا	سا	
	۰	وہ	ے	را	۰	
۱۳	سا	پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	قِ	م	ح	
۱۴	دھا	پا	پا	پا	دھا	
	نل	ک	ہاں	ہے	۰	
۱۵	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	وہ	ے	را	۰	
۱۶	سا	پا	دھا	نی	نی	
	رو	ن	قِ	م	ح	
۱۷	دھا	پا	پا	پا	دھا	
انترہ	۰	م	قام	اس	۰	
۱۸	۰	نی	نی	دھا	نی	
	کا	ہے	دل	کی	۰	
۱۹	سا	رے	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	
	خل	وَ	توں	میں	۰	
۲۰	رے	سا	نی	سا	سا	
	۰	م	قام	اس	۰	
۲۱	سا	نی	نی	دھا	نی	
	کا	ہے	دل	کی		
۲۲	سا	رے	نی	سا	سا	
	خل	وَ	توں	میں	۰	
۲۳	رے	سا	نی	سا	سا	
	۰	خ	دا	جا	۰	
۲۴	سا	پا	دھا	نی	نی	
	نے	م	قا	رِم	۰	
۲۵	دھا	پا	پا	پا	دھا	
	دل	ک	ہاں	ہے	۰	
۲۶	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	خ	دا	جا	۰	
۲۷	سا	پا	دھا	نی	نی	
	نے	م	قا	رِم	۰	
۲۸	دھا	پا	پا	پا	دھا	

انترہ۔ سرگم ۱۸ پلیٹھ وائیو سرگم ۳۰ تام۔ سرگم ۳۰ بہتر سرگم ۱۴، ۱۵، ۱۶ انترہ ۱۷ کس ماترہ ۱ پلیٹھ ایک سم۔

ساترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت	ساترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]	تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	دِل	ک	ہاں	ہے	۰			۰	دُہ	ے	را	۰	
۲۹	نی	دھا	نی	سا	سا		۳۰	سا	پا	دھا	نی	نی	

بُنمہ رباعی تہ چھ جنجوٹی ہنزہ ترکی ضرب تالہ بیٹھ ادا سپدان ے

تعالی اللہ چہ دولت دارم امشب　　کہ آمد ناگہاں دِلدارم اِمشب

چُو دیدم روئے خُوبش سجدہ کردم

بحمد اللہ نکو رکہ دارم اِمشب

(حافظ)

•

خدائی اہتمامِ خشک و تر ہے　　خداوندا خدائی دردِ سر ہے

ولیکن بندگی استغفر اللہ

یہ دردِ سر نہیں دردِ جگر ہے

(اقبال)

•

ترے سینے میں دم ہے دل نہیں ہے　　ترا دم گرمیٔ محفل نہیں ہے

گذُر جا عقل سے آگے کہ یہ نُور

چراغِ راہ ہے منزل نہیں ہے

(اقبال)

•

دِلوں کو مرکزِ مہر و وفا کر حریمِ کبریا سے آشنا کر
جسے نانِ جویں بخشی ہے تو نے
اُسے بازوئے حیدر بھی عطا کر

(اقبال)

•

دِلا بوزیَس اُکس رہبر نہٕ آسے شِلا سُے واقف دلبر نہٕ آسے
شرابس جاے کرِ سٕنٛز پیالہٕ نٕنی منز خرابس کأنٛسہِ درٛبوٗلیس زر نہٕ آسے
پھرِس تےٚ بنگہ یِوٚدوےٚ چاوِہ کاثرٕ ھا درہٕ عشقُس سُہ در دفتر نہٕ آسے

•

(مازہ محمود)

(شعبہ)

اساوری

نورِ زخارا

ضروری کتھ

نوروزِ خارا / اساوری (شعبہ)

(۱) یہ شعبہ اداکرنہٕ خاطرٕ چھُ یِوان مدھیہ سپتکُک 'گندھار'، سُر 'نی'، سُرنہٕ تارسپتکُک
'گندھار'، سُر کومل بناونہٕ. باقی ساری سُر چھِ شُدھ لگان۔

(۲) اَتھ شعبس منز چھُ ہر کُنہٕ بأتکُ سم یِوان دِنہٕ تار سپتکس 'سا'، سُرس پیٹھ۔

(۳) یہِ چھُ نوا مقامُک اکھ شعبہ۔

(۴) نوروزِ خارا شعبس منز چھِنہٕ مندر سپتکُک کانْہہ سُر لگان۔ صرف چھِ مدھیہ سپتک تہٕ تار
سپتکُکۍ سُر استعمال سپدان۔

(۵) یہ شعبہ چھُ دوپہرکہِ وقتہٕ پیٹھٕ ڈوڈرٕ یا دوٕن گرٕن۔

(۶) یہ شعبہ چھُ آمُت بناونہٕ کوٕکرٕ سٕنزٕ آوازٕ پیٹھٕ۔

نوروزِ خارا شعبچ شکل چھ یمہِ سُرو سیتی یوان بناونہٕ :-

سا رے ما پا دھا نیِ نیِ دھا پا ما

پا دھا نیِ دھا پا ما گا رے سا سا

ساٗ رےٗ رےٗ گاٗ ماٗ ماٗ گاٗ رےٗ ساٗ ساٗ

نیِ ساٗ رےٗ رےٗ ساٗ نیِ دھا پا پا دھا

نیِ ساٗ ساٗ رےٗ گاٗ رےٗ ساٗ نیِ دھا پا

ما پا دھا نیِ دھا پا ما گا رے سا

تہٕ اَمہِ پتہٕ اَمُکی بأت ادا یوان کرنہٕ۔

جھپ تال

دِل بدامِ آرزو در سینہ ام آزاد نیست — خانۂ خود، ہیچ کم از خانۂ صیاد نیست
مرگ تن سہلست اما دِل اگر میرد بلاست — ماتمی ہجز ماتمِ دِل قابلِ فریاد نیست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی						دل بہ	دا	۰	رِم	۰	آ	۰	۰	ر	
۱						سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	۰	در	۰	۰	سینہ	ام	۰	۰	آ	زا	۰	۰	د	
۲	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
.	نے	۰	۰	س	ت	دل بہ	دا	۰	رِم	۰	آ	۰	۰	رِ	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	۰	در	۰	۰	سینہ	ام	۰	آ	۰	زا	۰	۰	د	
۴	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	۰	۰	س	ت	خانہ	ر	۰	خود	۰	ہے	۰	۰	چ	
۵	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	

استائی - سرگم ۱تا ۲ پیچھ، سرگم ۳تا ۱۴ تام دائے یعنی سرگم ۴ تا ۱۴ کس ماترا پیچھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	کم	.	ا	.	ز	خانہ	ی	.	.	صتی	یا	.	.	د	
۶	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	.	.	س	ت	خانہ	ی	.	خو	د	ہے	.	.	ہیچ	
۷	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	کم	.	ا	.	ز	خانہ	ی	.	صتی	.	یا	.	:	د	
۸	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	.	.	س	ت	دل بہ	دا	.	م	.	آ	.	.	ر	
۹	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	.	در	.	.	سینہ	ام	.	.	آ	زا	.	.	د	
۱۰	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	.	.	س	ت	دل بہ	دا	.	م	.	دل	.	.	بہ	
۱۱	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	دا	.	م	.	.	دل بہ	دا	.	م	.	دل	.	.	بہ	
۱۲	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	دا	.	م	.	.	دل بہ	دا	.	م	.	آ	.	.	ر	
۱۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	گا	گا	
	زو	.	در	.	.	سینہ	ام	.	آ	.	زا	.	.	د	
۱۴	رے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
انترہ						مرگ	تن	۰	۰	سہہ	ل	۰	س	ت	
۱۵						سا	رے	رے	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	ام	۰	ما	۰	۰	دل ا	گر		۰	می	ر	۰	د	ب	
۱۶	سا	نی	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	رے گا	رے	
	لا	۰	۰	س	ت	مرگ	تن	۰	۰	سہہ	ل	۰	س	ت	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	گا	رے	رے	
	ام	۰	ما	۰		دل ا	گر	۰	۰	می	ر	۰	د	ب	
۱۸	سا	نی	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رے	گا	رے	
	لا	۰	۰	س	ت	مات	می	۰	جز	۰	ما	۰	۰	ت	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	رم	۰	دل	۰	۰	غاب	ل	۰	۰	فر	یا	۰	۰	د	
۲۰	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	
	نے	۰	۰	س	ت	مات	می	۰	جز	۰	ما	۰	۰	ت	
۲۱	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا	دھا-نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	رم	۰	دل	۰	۰	غاب	ل	۰	فر	۰	یا	۰	۰	د	
۲۲	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	

سرگم ۱۵ تا ۱۸ بیٹھ سرگم ۱۹ تا ۲۲ آٹھ بار -

انترہ - سرگم ۱۵ تا ۱۸ بیٹھ ۵ دفعہ سرگم ۱۹ تا ۲۲ تا مت - سرگم ۲۲ تا ۲۴ بیٹھ سرگم ۱۱، ۱۲، ۱۳ انترہ ۱۴ کس ماترہ ۱۵ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	نے	.	.	س	ت	دل بر	دا	.	م	.	آ	.	.	ر	
۲۳	ما	ما	گگا	رے	سا	سا	رے	رے	رے	گگا	ما	ما	گگا	گگا	
	زو	.	در	.	.	سبینہ	ام	.	.	آ	زا	.	.	د	
۲۴	رشے	سا	سا	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	پا	

ٹھمری بائجتہ تہ چھہ اساوری منز جحز تالہ پیٹھ ادا پیران کرہٕنہ :-

پردہ از رُخ چوں کشودی دادہا ہے بیدادہا ہے

نقدِ جانِ من ربودی دادہا ہے بیدادہا ہے

شد مرا قائم قیامت ای نگار تُند خو

چوں بہ بستاں قد نمودی دادہا ہے بیدادہا ہے

ہیچ جائے نیست کانجا جلوۂ جانانہ نیست

چیست اندر کعبہ حیرانم کہ در بتخانہ نیست

پرتو یک آفتاب و معدنِ یک گوہریم

آشنا یانیم باہم ہیچ کس بیگانہ نیست

دوروپہ تال

مہ وار چھُم نہ نیرس وائرِ وہ چھس گرے ووہ نی پڑارے پوشہ بھترین تلی

آئنہ ڈُبہ بہت ہے دریچس ٹھُس گوم مہ وا انجہ زِس گوم ادِش ما آو

مدرِوٹ گلالن داغ چھس منز پھرے ووہ نی پڑارے پوشہ بھترین تلی

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی	۰		مہ	وا	ر	چھُم	نہ	نے	۰	ر	نَ	۰	س	نیر	
۱		۰	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	نَ	س	مہ	وا	ر	چھُم	نہ	نے	۰	ر	نَ	۰	۰	س	
۲	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	
	وائ	۰	۰	ری	وہ	چھس	۰	گرے	۰	۰	یا	۰	رو	۰	[illegible]
۳	گا	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
	وائ	۰	۰	ری	وہ	چھس	۰	گرے	۰	ہ	جا	۰	نو	۰	
۴	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	

استائی :- سرگم ۱ اینچھ سرگم ۹ تام دائیچھ۔ رگم ۱ اکس ماترا پیٹھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	-	.	.	
	وائ	.	.	ری	وِہ	چھس	.	گرے	.	.	نے	.	.	.	
۵	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
.	.	.	.	ہ	.	ے	وہ نی	پڑا	.	.	رے	.	پو	.	
۶	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	
	شے	.	ٹھ	رہو	.	.	ن	تنگ	.	.	.	.	.	.	
۷	گا	رے سا	رے	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	.	.	مبہ	وا	ر	چھم	ہنر	نے	.	ر	ن	.	س	نیر	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	[illegible]
	نَ	س	مہ	وا	ر	چھم	ہنر	نے	.	ر	نَ	.	.	س	
۹	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	پا	پا	پا	سا	ما	پا	ما	
	وائ	.	.	ری	وِن	چھس	.	گرے	.	.	بابا	.	رو	.	
۱۰	گا	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
انترہ				أ	نر	ڈ	بر	بھہ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۱				ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	[illegible]
	.	.	ڈری	چَ	.	.	س	ٹھس	.	.	گو	.	.	.	
۱۲	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	سا	سا	سا	

انترہ۔ سرگم ۱۱ پیچھے سرگم ۲۶ تمام وائیپنھ سرگم ۱۰ کس ماتر ۱۰ پیچھے سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	.	.	م	آئے	ز	ڈ	بہ	ربھ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۳	نی	دھا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی-سا	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	ڈری	چ	.	.	س	نقش	.	.	گو	.	.	.	
۱۴	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھاپا	دھانی	سا	سا	سا	سا	
	.	م	مہ	وآئے	.	ن	جہ	ڑس	.	ڑس	گو	.	.	.	
۱۵	نی	دھا	پا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	ما	
	.	م	اوش	ما	.	.	سنہ	آو	.	.	.	.	.	.	
۱۶	گا	رے-سا	رے	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	و	.	مہ	وآئے	.	ن	جہ	ڑس	.	ڑس	گو	.	.	.	
۱۷	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	پا	ما	
	.	م	اوش	ما	.	.	سنہ	آ	.	.	.	.	.	.	
۱۸	گا	رے-سا	رے-گا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	و	.	.	مد	.	روٹ	.	گلائے	.	.	لئ	.	ہے	.	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	
	وا	.	ے	مد	.	روٹ	.	گلا	.	.	ہے	.	ہے	.	
۲۰	گا	گا	گا	رے	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	

انترا:- سرگم ۱۳ ا بیٹھ سرگم ۲۸ تام وائیٹھ سرگم ۲۱ اکیس ماترہ ۱۲ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	وا	.	ے	مد	.	رنوٹ	.	گگُلا	.	.	لن	.	.	.	
۲۱	گا	گا	گا	رے	سا	سا	پا	پا	پا	پا	سا	ما	پا	ما	
	دا	.	غ	چھُ	.	س	منز	پھرے	.	.	یا	.	رو	.	
۲۲	گا	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
	دا	.	غ	چھُ	.	س	منز	پھرے	.	ہا	جا	.	نو	.	
۲۳	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	
	دا	.	غ	چھُ	.	س	منز	پھرے	.	.	تائے	.	.	.	
۲۴	دھا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	رے	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	.	.	.	ہا	.	ے	وودنی	پڑا	.	.	رسے	.	پہلو	.	
۲۵	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	ما	
	شے	.	تھَ	رہ	.	.	ن	تَل	.	.	.	.	.	.	
۲۶	گا	رے-سا	رے	ما	گا	رے	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	.	.	مہ	وا	ر	چھُم	نر	نے	.	ر	نَ	.	س	نیر	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	
	نَ	س	مہ	وا	ر	چھُم	نر	نے	.	ر	نَ	.	.	س	
۲۸	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	ما	پا	ما	

ہُنز باتھ چھ اساوری دُور رٕچھ تالہ منز گیونہ پیوان :-

برمن نظر کن ای صنم چوں مائل روئے توام
عمرے برائے یک نظر سرگشتہ در کوے توام

روزانہ گفتگو بتو شب ہا طواف کوئے تو
آشفتہ ہمچوں موئیتو مائل بہ گیسوئے توام

گاہے بنازم میکشی گاہی بدارم میکشی
خوئیتو باشد اینچنیں من کشتۂ خوئیتو ام

دُنیا نخواہم از تو من عقبیٰ نجویم جز تو من
از تو ہمیخواہم ترا من عاشق روئیتو ام

(ابنِ یمین)

•

گرچہ در خاکم طپیدن ہا گمان دارم ہنوز
مگذر از آہم چنین غافل کہ جان دارم ہنوز

تیر مژگانت تنم را خانۂ زنبور ساخت
چشم امیدی از اں ابرو کمان دارم ہنوز

•

یکہ تال

روشن جہاں ز پرتوِ خورشیدِ روئے تو   خُلدِ بریں نمونۂ گلزارِ کوئے تو
با مُفلسانِ می کدہ ساقی مکُن دریغ   امروز می بہ بزمِ شہا در سبوئے تو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	-	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی						رو	شن	۰	جہاں	۰	۰	ز	
۱						سا	رے-ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	پر	۰	ت	رو	۰	خور	شی	۰	دِ	رو	۰	ی	
۲	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	رو	شن	۰	جہاں	۰	۰	ز	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے-ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	پر	:	ت	رو	۰	خور	شی	۰	دِ	رو	۰	ی	
۴	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	خُل	دِ	۰	بریں	۰	۰	ن	
۵	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	[illegible]

استائی :- سرگم ۳ ایپھ ۵ سرگم ۱۳ تام وائیتھ سرگم ۱۴ اکیس ماترہ ایپھ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	مو	۰	نہ	ر	۰	گُل	زا	۰	ر	کو	۰	ئی	
۶	سا	سا	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	غُل	ر	۰	بریں	۰	۰	ن	
۷	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	مو	۰	نہ	ر	۰	گُل	زا	۰	ر	کو	۰	ن	
۸	سا	سا	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا	
	مو	۰	نہ	ر	۰	گُل	زا	۰	ر	کو	۰	ن	
۹	ما	گا	رے	سا	سا	سا-رے	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	مو	۰	نہ	ر	۰	گل	زا	۰	ر	کو	۰	ئی	
۱۰	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	رو	شن	۰	جہاں	۰	۰	ز	
۱۱	ما	ما	گا	رے	سا	سا-رے	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	
	پھر	۰	ت	ر	۰	خور	شی	۰	ر	رو	۰	ی	
۱۲	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	رو	شن	۰	جہاں	۰	۰	ز	
۱۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا-رے	ما	ما	پا	پا	پا	دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	چپر	۰	ت	و	۰	خور	شی	۰	د	رو	۰	ری	
۱۴	نی	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	دھا-نی	دھا-پا	
انترہ						با	مُف	۰	لسا	۰	۰	ن	
۱۵						سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مکن	۰	۰	د	
۱۶	گا	گا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	رے	۰	۰	۰	غ	با	مُف	۰	لسا	۰	۰	ن	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	سا	رے	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مک	۰	۰	ن	
۱۸	گا	گا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	نی	سا	رے	سا	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مک	۰	۰	ن	
۱۹	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	رے	رے	گا-ما	ما	
	مے	۰	ک	دہ	۰	سا	قی	۰	مک	۰	ن	د	
۲۰	گا	گا	رے	رے	سا	نی	سا	سا	نی	سا	رے-گا	رے	
	رے	۰	۰	۰	غ	ام	رو	۰	ز	مے	۰	بہ	
۲۱	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	سا	سا	رے-گا	رے	[illegible]

انترہ۔ سرگم ۱۵ بیٹھ وائیو سرگم ۲۷ تام۔ سرگم ۲۷ بیتر سرگم ۶ بیٹھ سرگم ۱۳ تام وائیتھ سرگم ۲۴ اکس ماترہ ابیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	بز	۰	م	ش	ہ	۰	در	۰	سبو	۰	۰	ی	
۲۲	سا	سا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	ام	رو	۰	ز	مے	۰	بہ	
۲۳	ما	ما	گا	رے	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	سا	سا	رے-گا	رے	
	بز	۰	م	ش	ہ	۰	در	۰	سبو	۰	۰	بہ	
۲۴	سا	سا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	
	بز	۰	م	ش	ہ	۰	در	۰	سبو	۰	۰	بہ	
۲۵	ما	گا	رے	سا	رے	ما	پا	پا	پا	پا	پا	دھا	
	بز	۰	م	ش	ہ	۰	در	۰	سبو	۰	۰	ی	
۲۶	نی	نی	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	تو	۰	۰	۰	۰	خل	د	۰	بریں	۰	۰	نہ	
۲۷	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سم ۱۵ تهیچه، سم ۲۶ تا ۲۲ سم اسم

تتمہ رُباعی بہ چھ اساوری یکہ تالہ منز ادا یوان کرنہ :-

ضبطِ نگاہ مُشکل و دِل آرزو طلب
او سر بسر تغافل و من مو بمو طلب
افسانہ ایست حرفِ شب ما و زُلفِ یار
فرصت کم و فسانۂ من گفتگو طلب

ما چو فرہاد شدہ کوہکنی پیشۂ ما   کوہِ ما سینۂ ما ناخن ما تیشۂ ما
ما بیک جُرعہ می منّتِ ساقی نہ کشیم
اشک ما بادۂ ما دیدۂ ما شیشۂ ما

●

خلعتِ ناز بغیر از تو کرا میزیبد   خط تُرا خال تُرا حُسن تُرا میزیبد
گر کشم نالہ و فریاد دِل آزردہ مشو
بر درِ اہلِ کرم شورِ گدا میزیبد

●

بوئے خوش تو ہر کہ ز باد صبا شنید
زاں یارِ آشنا سخنِ آشنا شنید

سرّ خدا کہ عارفِ کامل بکس نہ گفت
در حیرتم کہ بادہ فروش از کجا شنید
(حافظ)

●

ونِکی تیہ ریشی ہے تیہ کورے واٴجی نَسے
دِل دِتھ مبہ کور ژوٗلم گِل زالہ لاٴجی نَسے

مازِ رژہ ئیژ کرِ تم مازہ کوڑ واٴجی نَسے
ژاٴ وِتھ مبہ کور ژوٗلم شین زَن گاٴجی نَسے

●

سہ تالہ

فرقے نہ نہد عاشق در کعبہ و بُت خانہ
ایں جلوتِ جانانہ آں خلوتِ جانانہ

در دشتِ جنونِ من جبریل زبوں صیدے
یزداں بکمند آور اے ہمتِ مردانہ

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
استائی						فر	قے	۰	۰	نہ	ن	ہد	
۱						سا	رے	ما	پا	دھا	نیِ	دھا	
	عا	۰	۰	شق	۰	در	کع	۰	۰	بہ	و	بُت	
۲	نیِ	نی	دھا	پا	پا	سا٘	سا٘	نیِ	دھا	پا	ما	ما	
	خا	۰	۰	نہ	۰	فر	قے	۰	۰	نہ	ن	ہد	
۳	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نیِ	دھا	
	عا	۰	۰	شق	۰	در	کع	۰	۰	بہ	و	بُت	
۴	نی	نیِ	دھا	پا	پا	سا٘	سا٘	نیِ	دھا	پا	ما	ما	
	خا	۰	۰	نہ	۰	ایں	جل	۰	۰	و	تِ	جا	
۵	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نیِ	دھا	

استائی :- سرگم ۱ پیچھے سرگم ۲ تا ۵ تمام و ۱ پیچھے سرگم ۱ کس ماترہ ۱ پیچھے سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	نا	.	.	نہ	.	آں	خل	.	.	و	تِ	جا	
٦	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	نا	.	.	نہ	.	ایں	جل	.	.	و	تِ	جا	
٧	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	نا	.	.	نہ	.	آں	خل	.	وا	ی	وتِ	جا	
٨	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	نا	.	.	نہ	.	ایں	جل	.	.	و	تِ	جا	
٩	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا-پا	
	نا	.	.	نہ	.	آں	خل	.	.	و	تِ	جا	
١٠	دھا	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	نا	.	.	نہ	.	آں	خل	.	.	و	تِ	جا	
١١	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	نا	.	.	نہ	.	آں	خل	.	.	و	تِ	جا	
١٢	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	نا	.	.	نہ	.	فر	قتے	.	.	نہ	ن	ہے	
١٣	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	عا	.	.	شق	.	در	کع	.	.	نہ	ن	ہد	
۱۴	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	عا	.	.	شق	.	فر	قے	.	.	نہ	ن	ہد	
۱۵	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	
	عا	.	.	شق	.	در	کع	.	.	بہ	و	بُت	
۱۶	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	خا	.	..	نہ	.	فر	قے	.	.	.	فر	قے	
۱۷	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا-پا	[illegible]
	.	فر	قے	.	.	فر	قے	.	.	نہ	ن	ہد	
۱۸	ما	پا	ما-گا	رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	عا	.	.	شق	.	در	کع	.	.	بہ	و	بُت	
۱۹	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
انترہ						در	دش	.	.	تِ	ج	نو	[illegible]
۲۰						سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	نِ	.	.	من	.	جب	ری	.	.	ل	ز	بوں	
۲۱	گا	گا	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	رے	رے	

انترہ - سرگم ۲۰ سے ۲۰ پیپھاڑ سرگم ۲ سے ۳۲ تام وائیڈ - سرگم ۲ سے ۳۲ پہتر سرگم ۲ سے ۱۲ پیپھاڑ سرگم ۱۰ سے ۱۸ تام وائیڈ سرگم ۱۹ سے ۱۹ اکس ماترہ ۱ سے ۱ پیپھاڑ سم

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	صی	٠	٠	دے	٠	در	دش	٠	٠	تِ	ج	نو	
٢٢	سا	نی	دھا	پا	پا	سا	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	نِ	٠	٠	من	٠	جب	ری	٠	٠	ل	ز	بوں	
٢٣	گا	گا	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	رے	رے	
	صی	٠	٠	دے	٠	یز	داں	٠	٠	ب	ک	مند	
٢٤	سا	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	
	آ	٠	٠	ور	٠	ای	ہم	٠	٠	م	تِ	مر	
٢٥	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	دا	٠	٠	نہ	٠	یز	داں	٠	٠	ب	ک	مند	
٢٦	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	آ	٠	٠	ور	٠	ای	ہم	٠	آ	ہی	ک	مند	
٢٧	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	آ	٠	٠	ور	٠	یز	داں	٠	٠	ب	ک	مند	
٢٨	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	
	آ	٠	٠	ور	٠	ای	ہم	٠	٠	م	تِ	مر	
٢٩	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	تالی	·	·	خالی	·	·	تالی	·	·	
	دا	·	·	نہ	·	ای	ہم	·	·	م	تِ	مر	
۳۰	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	
	دا	·	·	نہ	·	ای	ہم	·	·	م	تِ	مر	[illegible]
۳۱	نی	نی	دھا	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	ما	
	دا	·	·	نہ	·	فر	قے	·	·	نہ	ن	ہد	
۳۲	پا	پا	ما	گا-رے	سا	سا	رے	ما	پا	دھا	نی	دھا	

ٹپہ رباعی تہ چھ اساوری سہ تالس منز ادا یوان کرنہ :-

بگیرند مارِ عشقت جگرِ کباب مار
نہ طبیب چارہ سازد نہ فسونگرِ دمارا
مگر آں طبیبِ حاذق کہ بہ عشقِ او شدم مست
کہ بدست اوست دارد مگر او دہد شفارا

●

صد جاں ز حسرت سوختم آہے ز جائے بر نہ خاست
از دلِ شکستِ ہائے من ہرگز صدائے بر نخاست
از آمد و رفتنِ نفس آگاہ نگردید ہیچ کس
زین کاروانِ بے جرس آواز پائے بر نہ خاست

●

ہن ہن چھم لولہٕ چانہٕ برٕ رتھ — زوٗلہٕ چھم نو سونٛدرے سونٛدرے
لالہٕ گومے باغہٕ منزٕ نیرِتھ — پوشہ لاگس گونٛدرے گونٛدرے
کینہہ نہٕ منگسے ییم ناپھیرِتھ — زوٗلہٕ چھم نو سونٛدرے سونٛدرے
وُڑھ دانٛیج ھاوے مُژراوِتھ — کھرٕ ژٕ یِن زن ہرٕ یِہ ہرٕ یِہ
مژھہ مژھ بند زن گرٕ ژھے لاٲرِتھ — زوٗلہٕ چھم نو سونٛدرے سونٛدرے

●

برٕ بکہٕ آیس ستہ رنٛگ حوٗر موہیم دوٗر ہا مدہ نو
سارہٕ وۍ ژھانجو کاٲنسہٕ نو پوٗر کنٛزرس تہندس حد لینو
یُس گومنہٕ کنٛزِ تمی لوٚب پوٗر موہیم دوٗر ہا مدہ نو

●

دُو یکہ تال

عاشقن اُشُر قطرہ دُر زن ہَران　　تاران مژگان موہنِز کان

عاشق تِم یِم مرنہٕ برونہہ مران　　لاشک واتان لامکان

معشوق ڈٖیشِت گُل زن پھولان　　تاران مژگان موہنِز کان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائے						عاش	قن	۰	
۱						پا	دھا	نی	
	۰	اُشر	قط	رہ	دُر	۰	زَن	ہَ	
۲	دھا	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	
	را	۰	۰	۰	ن	عاش	ق	۰	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	پا	دھا	نی	
	ن	اُشر	قط	رہ	دُر	۰	زَن	ہَ	
۴	دھا	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	[illegible]

استائے۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲ ۳ تام وائتھ سرگم ۴ اکس ماترِ ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	را	.	.	.	ن	تا	را	.	
۵	ما	ما	گیا	رے	سا	سا	رے	گیا-ما	
	ن	مر	گا	.	ن	مو	ہاہنز	.	
٦	پا	ما	گیا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
	کا	.	.	.	ن	تا	را	.	
۷	سا	سا.	رے	گیا	رے	سا	رے	گیا-سا	
	ن	مر	گا	ن	مو	.	ہاہنز	.	
۸	پا	پا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	
	کا	.	.	.	ن	تا	را	.	
۹	ما	ما	گیا	رے	سا	سا	رے	گیا-ما	
	ن	مر	گا	.	ن	مو	ہاہنز	.	
۱۰	پا	ما	گیا	رے-سا	رے	گیا	رے	سا	
	کا	.	.	.	ن	عاش	ق	.	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	پا	دھا	نی	
	ن	اُشو	قط	رہ	دُر	.	زن	ہَہ	
۱۲	دھا	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	را	.	.	.	ن	تا	را	.	سم سرگم نمبر ۱۳ سرگم نمبر ۱۱ بیٹھ ۵ سرگم
۱۳	سا	سا	نی۔دھا	پا۔ما	گا۔رے	سا	رے	گا۔ما	
	ن	مر	گا	.	ن	مو	ہاہنجر	.	
۱۴	پا	ما	گا	رے۔سا	رے	گا	رے	سا	
انترہ						عا	ش	.	
۱۵						ما	پا۔دھا	نی۔سا	
	ق	تم	یم	.	.	مرنر	بروہنہ	م	
۱۶	رے	سا۔نی	سا	سا	سا	سا	رے۔گا	رے	
	را	.	.	.	ن	عا	ش	.	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا۔دھا	نی۔سا	
	ق	تم	یم	.	ہ	.	.	.	
۱۸	رے	سا۔نی	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سم سرگم نمبر ۱۳ سرگم نمبر ۱۵ بیٹھ ۵ سرگم
	ہ	.	.	.	.	عا	ش	.	
۱۹	نی۔سا	رے۔گا	رے۔سا	نی۔دھا	پا	ما	پا۔دھا	نی۔سا	
	ق	تم	یم	.	.	مرنر	بروہنہ	م	
۲۰	رے	سا۔نی	سا	سا	سا	سا	رے۔گا	رے	

انترہ:۔ سرگم نمبر ۱۵ بیٹھ ۵ سرگم نمبر ۱۳ تام وائیو۔ سرگم نمبر ۱۳ پہتر سرگم نمبر ۱۶ بیٹھ ۵ سرگم نمبر ۱۳ تام وائیتھ سرگم نمبر ۱۴ اکیس ماترہ بیٹھ ۵ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	را	.	.	.	ن	لا	ش	.	
۲۱	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	ک	وا	تا	.	ن	لا	.	م	
۲۲	سا	سا	رے-گا	رے	سا	رے	سا	نی	
	کا	.	.	.	ن	لا	ش	.	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	ما	پا-دھا	نی-سا	
	ک	وا	تا	.	ن	لا	.	م	
۲۴	سا	سا	رے-گا	رے	سا	رے	سا	نی	
	کا	.	.	.	ن	مع	شو	.	
۲۵	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	
	ق	ڈی	شت	.	گل	.	زن	پھوء	
۲۶	دھا	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	[illegible] ۱۳ [illegible] ۱۵ [illegible]
	لا	.	.	.	ن	مع	شو	.	
۲۷	ما	ما	گا	رے	سا	پا	دھا	نی	
	ق	ڈی	شت	.	گل	.	زن	پھوء	
۲۸	نی	دھا	پا	پا	سا	رے	گا	رے	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	لا	.	.	.	ن	سع	شو	.	
٢٩	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	ماترہ ١٣ کٕر ١٤ گرٕ سر چھوہ ١٥ گرٕس
	ن	ڈی	ٹشت	.	گل	.	زن	چھوہ	
٣٠	دھا نی	دھا	پا	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	
	لا	.	.	.	ن	تا	را	.	
٣١	ما	ما	گا	رے	سا	سا	رے	گا-ما	

بنٛہٕ ہاکھ تہٕ چھہ اسادری راگ دوٕیکہ تالہٕ منز ادا لوان کرنہٕ:-

چھم لادٕن اکہٕ لٹہٕ ییہٕ ناہیٹہٕ کۍ دٔنہٕ سے رٔنٛتھ
راوہٕ آدٕن پیٚمسے یادٕن لتہٕ کوہٕ کرٕ نم لٚتھ
دٔنہٕ کس ویٚسیے سونہٕ چھم اسان ییہٕ یارٕی ترأونم کرہٕ نٕ کتھ
شیہٕ یار اٚسوتن پوٚشتن پرٕدین تو تہٕ چھم دوٕندس ستھ

•

رٕہیے رٕہیے سون ولہٕ رٕہیے — رٕہیے روف میون بوزتھ گژھ
یم دٕے عشقہٕ تیر جائی آم رٕہیے — تم دٕے تنہٕ میانہٕ ترٕٹھ گیے
شٕمیتھی دادٕین کرہٕ دٕے رٕہیے — رٕہیے روف میون بوزتھ گژھ

•

شامہٕ سوٚندر مینہٕ کرٕ پوٗرٕ رَوزن دوٗرٕ ہیٚیم یار
کاوِ ہے وُہنم ارٕنینہٕ تھے اَز ہیہِ یار بونا وسے
کوٗنگہٕ کافورٕ بیہِ عنبرے سیٚندہٕ زلہٕ تَن بوناوسے
مأرِ مُندِس ترٕشنہٕ رٕژھتِس لُجسے پأرِ بوناوسے
سأرِ ترأوِتھ تس پتہٕ لجُس کرٕ کیاہ بوناوسے

•

مابکوئیت خرابِ یک نظریم نظرے میکنیم و میگزریم
گہ در مسجد و گہ بہ دیر
بہ تمنائے یار در بدریم

•

چپ انداز تال

غیر لیں محفل میں بوسے جام کے ہم رہیں یوں تشنہ لب پیغام کے

خط لکھیں گے گرچہ مطلب کچھ نہ ہو ہم تو عاشق ہیں تمہارے نام کے

(غالبؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	سرگم ۱ تا ۵ بیٹھ سرگم ۲۰ تا ۳۰ سرگم
استائی		غے	ر	لیں	مح	.	
۱	سا	رے	گا	ما	گا	رے	
	.	فل	میں	بو	سے	.	
۲	رے	گا	گا	رے	سا	سا	
	.	جا	م	کے	.	.	
۳	پا	پا	پا	ما	گا	رے	
	.	غے	ر	لیں	مح	.	
۴	سا	رے	گا	ما	گا	رے	
	.	فل	میں	بو	سے	.	
۵	رے	گا	گا	رے	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	سرگم ۱ تا ۵ بیٹھ سرگم ۲۰ تا ۳۰ سرگم
	.	جا	م	کے	.	.	
۶	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	.	ہم	ر	ہیں	یوں	.	
۷	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	.	تش	نہ	لب	پے	.	
۸	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	.	غا	م	کے	.	.	
۹	نی	دھا	پا	ما	ما	پا	
	.	ہم	ر	ہیں	یوں	.	
۱۰	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	

استائی :- سرگم ۱ تا ۵ بیٹھ سرگم ۶ تا ۱۹ تام و ۱ بیٹھ سرگم ۲۰ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	تش	نہ	لب	پے	۰	
۱۱	سا	نی	نی	نی	سا	رے	
	۰	غا	م	کے	۰	۰	
۱۲	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	
	۰	ہم	ر	ہیں	یوں	۰	
۱۳	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	۰	تش	نہ	لب	پے	۰	
۱۴	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	۰	غا	م	کے	۰	۰	
۱۵	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	
	۰	غے	ر	لیں	مح	۰	
۱۶	سا / رے	رے	گا	ما	گا	رے	
	۰	فل	میں	بو	سے	۰	
۱۷	رے	گا	گا	رے	سا	سا	
	۰	جا	م	کے	۰	۰	
۱۸	پا	پا	پا	ما	گا	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	غے	ر	لیں	مح	۰	
۱۹	سا	رے	گا	ما	گا	رے	
	۰	فل	یں	بو	سے	۰	
۲۰	رے	گا	گا	رے	سا	سا	
انترہ	۰	خط	ل	کھیں	گے	۰	[illegible]
۲۱	رے	رے	رے	رے	رے	رے	
	۰	گر	چہ	مط	لب	۰	
۲۲	گا	ما	گا	رے	رے	سا	
	۰	کچھ	نہ	ہو	۰	۰	
۲۳	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	
	۰	خط	ل	کھیں	گے	۰	
۲۴	پا	سا	رے	رے	رے	رے	
	۰	گر	چہ	مط	لب	۰	
۲۵	گا	ما	گا	رے	رے	سا	
	۰	کچھ	نہ	ہو	۰	۰	
۲۶	سا	سا	سا	رے	رے	رے	

انترہ:- سرگم ۲۱ پیچھے ۱۰ یو سرگم ۳۰ تا ۳۰ تام - سرگم ۳۸ پتہ سرگم ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ تہ سرگم ۲۰ کس ماترہ ۱ پیچھے سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	خط	ل	کھیں	گے	۰	
٢٧	رے	رے	رے	رے	رے	گا	
	۰	گر	چہ	مط	لب	۰	
٢٨	ما	ما	گا	رے	رے	سا	
	۰	پکھ	نہ	ہو	۰	۰	
٢٩	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	
	۰	ہم	تو	عا	ش	۰	
٣٠	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	ق	ہیں	تم	ہا	رے	۰	
٣١	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	۰	نا	م	کے	۰	۰	
٣٢	نی	دھا	پا	ما	ما	پا	[illegible]

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	ہم	تو	عا	شق	۰	
٣٣	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	۰	ہیں	تم	ہا	رے	۰	
٣٤	سا	نی	نی	نی	سا	رے	
	۰	نا	م	کے	۰	۰	
٣٥	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	
	۰	ہم	تو	عا	شق	۰	
٣٦	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	
	۰	ہیں	تم	ہا	رے	۰	
٣٧	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	
	۰	نا	م	کے	۰	۰	
٣٨	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	[illegible]

بُنہ مہ رُباعی تہ چھ اساوری راگہ منز چھپ انداز تالہ پیٹھ وننہ یِوان :-

توبکنار دگران تا بکے — من ز کنارت نگراں تا بکے

بی رُخ تو بلبل وگل در چمن — نالہ زناں جامہ دران تا بکے

منتظر سرمۂ خاک رہت — دیدۂ صاحب نظراں تا بکے

روی تو آئینۂ خدا است — در نظر بے بصراں تا بکے (عرفی)

•

در طریقت ہر دو عالم ہیچ نیست
ہم ملک ہم دیو و آدم ہیچ نیست

آنہمہ تورات و انجیل و زبور
موسیٰ و عیسیٰ و مریم ہیچ نیست

خلد و رضواں حور و غلمان در بہشت
دست شستن ز آب زمزم ہیچ نیست

•

وَنتہٕ کوٚے دُورِ رُودُم بانٕ مےٚ مۆلُم ٹُرٕی ژٕندُن
دۆبی وانہٕ چھۆلُم تہٕ چھۆکُم کرٕژھ ہیوٚ موٚ یارہٕ دودُے
چھلہٕ چھوٚکےَ ناحقہٕ روۆم یانٕ مےٚ مۆلُم ٹُرٕی ژٕندُن

جندہٕ گنڈِتھ پیتہٕ لار سن خندٕ ئے کرہٕ ہا ویٚسیے
فندہٕ اکے دِل ہیتھ مےٚ ژٕ ژٕلُم یانٕ مےٚ مۆلُم ٹُرٕی ژٕندُن

•

کوئی دن گر زندگانی اور ہے — اپنے من میں ہم نے ٹھانی اور ہے
ہو چکیں غالب بلائیں سب تمام — ایک مرگِ ناگہانی اور ہے

•

اگر در نیم شب خوانی نوا را	کشاید بر تو در ہائے سما را

(مقام)

نوا

ضروری کتھ

نوا

(١) نوا مقام ادا کرنہٕ خاطرٕ چھہ پیوان مدھیہ سپتکُک 'گندھار'، 'سُر 'نی'، سُر تہٕ تار سپتکُک "گندھار" سُر کومل بناونہٕ۔ باقی سارٕی سُر چھہ شُدھ لگان۔

(٢) یتھ مقامس منز چھہ پریتھ کُنہٕ بانٹکُ سم یوان دنہٕ تارسپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(٣) نوا مقامس چھہ 'دلو' بُرجس سیتی آمُت واسطہ دنہٕ۔

(٤) یہ مقام چھہ آمُت بناونہٕ بُلبُل ہنزِ آوازِ پیٹھ۔

(٥) مقام نوا منزٕ چھہ آمتو زٕ شعبہٕ کڈنہٕ۔ ١ نوروزِ خارا ٢ ماہور۔ اَمہ کہ روایتہٕ خاطرٕ چھہ اکھ شار یتھ کُنہٕ آمُت ادا کرنہٕ۔

از نوا نوروزِ خارا دُور نیست

شعبہ اش نیکو تراز ماہور نیست (ترانہ سرور صفحہ ٦٤)

(٦) یہ مقام چھہ آمُت آہنگِ 'گوشت' منزٕ کڈنہٕ۔

(٧) نوا مقام چھہ مرض عرق النسائیہ پریشان خیالی خاطرٕ تہٕ علاج آمُت بیان کرنہٕ۔

(٨) یتھ مقامس منز چھنہٕ مندر سپتکک کانٹھہ سُر استعمال سپدان، صرف چھہ مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتککی سُر استعمال سپدان۔

(٩) یہ مقام ادا کرنُک اصل وق چھہ نصف شب۔ مگر موجودہ وستاد چھہ یہ مقام پیشنہ وقتہٕ ادا کران۔ دوہ شوئے وق چھہ جائز۔

بیٚمِس سُرس وأینہ چھہ نوا مقامچ شکل یِوان بناونہٕ تہٕ ترتیمہٕ پتہٕ بأت یِوان ادا کرنہٕ ۔

سا گا ما پا پا ما ما پا نی نی

دھا پا ما پا نی نی دھا پا پا ما گا

پا نی سا سا رے سا گا گا رے سا سا نی

سا رے سا نی دھا پا ما پا نی نی دھا

پا پا ما گا گا ما پا پا ما گا

رے ما گا رے سا سا

جھجر تال

دِل ھے نيوڙم ڈيو ٺون نا يے — ٿِلهِ وَدے مُشِنس رُود کيھه ٿايے

رگِل نالھ لاگيھه ڙوُلمے ھايے — پرزوَ کموَ تام دِ تسے وايے

شيچھ ميانہ وُنی توس يُوری بھيرنايے

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی
استائے						دِل	ھے
۱						سا	رنے
	ن	.	.	.	م	ڈيو	ٺه
۲	ني	ني	سا	ني-دھا	پا	پا	ما
	يے	.	.	.	.	دِل	ھے
۳	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رنے
	ن	.	.	.	م	ڈيو	ٺه
۴	ني	ني	سا	ني-دھا	پا	پا	ما
	يے	.	.	.	.	ٿِلهِ	دَوے
۵	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا

ماتره	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
استائے	.	.	.	رنيو	.	.	.	
۱	گا	رنے	رنے	سا	سا	رنے	سا	
	.	وَ	ن	نا	.	.	.	
۲	پا	ني	ني-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	.	.	.	رنيو	.	.	.	
۳	گا	رنے	رنے	سا	سا	سا	سا	
	.	وَ	ن	نا	.	.	.	
۴	پا	ني	ني-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	.	.	.	.	مُ	شن	.	
۵	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	. ما	

استائے . سرگم ۱ ايھڙ سرگم ۲ ۱۲ تام وأيھه سرگم ۱۳ کس ماتر ۱ ايھڙ سَم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
	ن	·	·	·	س	شِلہ	دے	·	·	·	رش	لہ	یائے	ری	
۶	گا	گا	رے	سا	سا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	مِش	·	ن	·	س	شِلہ	دے	·	·	·	رش	لہ	یائے	ری	
۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	مِش	·	ن	·	س	شِلہ	دے	·	·	·	·	مُ	ش	·	
۸	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	
	ن	·	·	·	س	رُود	ک	·	·	تھ	شا	·	·	·	
۹	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	یے	·	·	·	·	رُود	ک	·	·	تھ	شا	·	·	·	
۱۰	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	گا	رے-سا	رے	گا	ما	ما	
	یے	·	·	·	·	دل	ہے	·	·	·	نیوُ	·	·	·	
۱۱	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	گا	رے	رے	سا	سا	رے	سا	[illegible]
	ن	·	·	·	م	ڈُیو	ھڑ	·	دَ	ن	نا	·	·	·	
۱۲	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	یے	·	·	·	·	شِلہ	دے	·	·	·	·	مُ	ش	·	
۱۳	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
انترہ						بگل	زا	.	.	لہر	لائے	.	.	.	
۱۴						سا	رنے	گا	رنے	سا	رنے	گا	ما	ما	
	گ	.	.	.	بھ	ژول	مے	.	.	.	ہ	.	.	.	
۱۵	گا	گا	رنے	سا	سا	نی	سا	سا	رنے	سا	نی	نی	نی	نی	
	بے	.	.	.	.	گل	زا	.	.	لہر	لائے	.	.	.	
۱۶	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	رنے	گا	ما	ما	
	گ	.	.	.	بھ	ژول	مے	.	.	.	ہا	.	.	.	
۱۷	گا	گا	رنے	سا	سا	نی	سا	سا	رنے	سا	نی	نی	نی	نی	
	بے	.	.	.	.	پر	زو	.	.	.	کمو	.	.	.	
۱۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	رنے	سا	سا	رنے	سا	
	تا	.	.	،	م	رتی	ہہ	.	سے	.	دا	.	.	.	
۱۹	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	بے	.	.	.	.	پر	زو	.	.	.	گمو	.	.	.	
۲۰	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رنے	گا	رنے	رنے	سا	سا	رنے	سا	
	تا	.	.	.	م	ووپ	رو	.	.	.	گمو	.	.	.	
۲۱	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	سا	نی	

انترہ:- سرگم ۱۴ ابپیٹھ دائیں سرگم ۳۰ تام۔ سرگم ۳۰ پیتہ سرگم ۱۲ اتر ۱۳ اکس ماترا بیٹھ اہیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	تا	.	.	.	م	غائ	رو	.	.	.	کمو	.	.	.	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	رے	سا	سا	رے	سا	
	تا	.	.	.	م	دِتی	ہہ	.	سے	.	دا	.	.	.	
۲۳	نی	نی	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	بے	.	.	.		شنیچھر	میا	.	.	.	نہ	وَ	نی	.	
۲۴	گا	گا	گا	گا	گیا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	
	تو	.	.	.	س	شنیچھر	میا	.	.	نہ	گڑا	وڑ	میا	نہ	
۲۵	گا	گا	رے	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	ڈُنز	.	تو	.	س	شنیچھ	میا	.	.	نہ	گڑا	وڑ	سا	نہ	
۲۶	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	ڈُنی	.	تو	.	س	شنیچھ	میا	.	.	.	نہ	وَر	نی	.	
۲۷	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	رے	گا-ما	ما	[illegible]
	تو	.	.	.	س	یوُرکر	پھے	.	.	رہ	نا	.	.	.	
۲۸	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	گا	رے-سا	رے	گا	ما	ما	
	یے	.	.	.	.	پوَنت	پھے	.	.	رہ	نا	.	.	.	
۲۹	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	رے	گا	رے-سا	رے	گا	ما	ما	
	بے	.	.	.	.	دِل	ہے	.	.	.	نیوُ	.	.	.	
۳۰	گا	گا	رے	سا	سا	سا	رے	گا	رے	رے	سا	سا	رے	سا	

دُورویہ تال

ڈیکہ بیچھٹہ گمہٕ چھُس موختہٕ زن ہران   بال چھس کران کوسمن کڑاو

شالیمار بہت ہے پیالہ چھس بھران   بہ ڈالہ چھس نوان یوُری واتہم یار

یارس رگنہ پوشن مالہ چھس کران   بال چھس کران کوسمن کڑاو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
استائی				ڈیر	کہ	پیہ	ٹھ	گُ	.	مہ	چھ	.	سُے	.	
۱		.		پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	معہ	خ	تہ	زن	.	.	.	ہہ	.	.	را	.	.	.	
۲	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
	.	.	ن	ڈیہ	کہ	پیہ	ٹھ	گُ	.	مہ	چھُ	.	سے	.	
۳	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	معہ	خ	تہ	زن	.	.	.	ہہ	.	.	را	.	.	.	
۴	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
	.	.	ن	با	ل	چھ	س	کَ	.	.	را	.	.	ن	
۵	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	[illegible]

استائے - سرگم ۵ بیچھٹہ سرگم ۱۱ تام و ۹ بیچھ سرگم ۱۲ اکس ماترہ ابیچھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	کو	.	س	م	.	ن	.	کڑا	.	.	.	.	.	.	
۶	نی	نی.سا	نی.دھا	پا	پا	ما	ما-گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	و	.	.	با	ل	پھس	.	ک	.	.	را	.	.	لن	
۷	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا.نی	نی	دھا	پا	
	کو	.	س	من	.	ہا	ہا	وو.لو	.	.	یا	.	رو	.	
۸	نی	نی.سا	نی.دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	
	کو	.	س	من	.	با	ل	مرے	.	ٹاٹھ	یا	.	رو	.	
۹	نی	نی.سا	نی.دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	
	کو	.	س	م	.	ن	.	کڑا	.	.	.	.	.	.	
۱۰	نی	نی.سا	نی.دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	و	.	.	ڈبیہ	کہ	پییہ	اٹھ	گ	.	مہر	چھ	.	س	.	
۱۱	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی.سا	نی.دھا	پا	ما-گا	ما	پا	
	معہ	خ	تہ	زن	.	.	.	ہہ	.	.	را	.	.	.	
۱۲	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما-گا	
انترہ				شا	لہ	مائے	ر	بہہ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۳				رے	گا	رے	سا	رے	گا.ما	ما	گا	گا	رے	سا	

انتر: - سرگم ۱۳ ابلپھ سرگم ۲ ۳ تام وائیو - سرگم ۳۲ پیتر سرگم ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ تہ سرگم ۱۲ کس ماترہ ابلپھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	پیا	.	لہ	چھ	س	سے	.	ب	.	.	را	.	.	.	
۱۴	نی	سا	سا	نی	سا	گا-رے	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	
	.	.	ن	شا	لہ	مائ	ر	بہہ	.	ت	ہے	.	.	.	
۱۵	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	رے	گا-ما	ما	گا	گا	رے	سا	
	پیا	.	لہ	چھ	س	سے	.	ب	.	.	را	.	.	.	
۱۶	نی	سا	سا	نی	سا	گا-رے	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	
	.	ن	بہ	ڈا	لہر	چھس	.	نی	.	.	وا	.	.	ن	
۱۷	سا	سا	پا	نی	نی	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	یو	.	ری	وا	.	تیم	.	یا	.	.	.	.	.	.	
۱۸	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	ر	.	بہ	ڈا	لہر	چھس	.	نی	.	.	وا	.	.	ن	
۱۹	گا	گا	پا	نی	نی	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	یو	.	ری	وا	.	ہا	ہا	ولو	.	.	یا	.	رو	.	
۲۰	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	
	یو	.	ری	وا	.	سر	.	وندے	.	سر	دا	.	رو	.	
۲۱	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	
	یوٗ	.	رہ	وا،	.	تیتم	.	یا	.	.	.	.	.	.	
۲۲	نی	نی سا	نی دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	
	.	.	ر	یا	رس	کِ	ژہ	پو	.	.	شن	.	پو	شن	
۲۳	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما گا	ما	پا	
	ما	.	لہ	چھ	س	سے	.	کَ	.	.	را	.	.	.	
۲۴	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	گا	گا	ما	ما	ما	ما گا	
	ن	.	.	یا	رس	کِ	ژہ	پو	.	شہ	با	.	رو	.	
۲۵	گا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	نی	نی	دھا پا	دھا	نی	سا	رے	
	ولو	.	نس	یا	رس	کِ	ژہ	ٹا	.	ٹھ	یا	.	رو	.	
۲۶	سا	نی	نی دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی	دھا پا	دھا	نی	سا	رے	
	ولو	.	.	یا	رس	کِ	ژہ	پو	.	.	شن	.	پو	شن	
۲۷	سا	نی	نی دھا	پا	پا	ما	پا	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما گا	ما	پا	[illegible]
	ما	.	لہ	چھ	س	سے	.	ک	.		را	ن	ہی	.	
۲۸	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	پا	پا	
	ما	.	لہ	چھ	س	سئے	.	ک	.	.	را	.	.	.	
۲۹	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۰	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	سرگم ۳۰ ابنیچھ سرگم ۳۲ تام اکر لیڑ ———
	ن	۰	۰	با	ل	چھس	۰	ک	۰	۰	را	۰	۰	ن	
۳۰	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	
	کو	۰	س	م	۰	ن	۰	کڑا	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
۳۱	نی	نی-سا-نی	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما-گا	
	۰	۰	د	با	ل	چھس	۰	ک	۰	۰	را	۰	۰	ن	
۳۲	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	نی	دھا	پا	

ئنہ رُباعی تہ چھ مقام نواہس منز دوٚ روٚپہ تالہ پلیٹھ ادا یوان کرنہ :-

گر وصالِ یار خواہی خاکِ راہِ یار شو — جان بہ رکُن بے تامُل محرمِ اسرار شو

درمیانِ عاشقاں خواہی کہ باشی سرخرو

ہمچو منصور از سر و تن بگذر و بردار شو

●

اے ز استغنای حُسنت من براہِ غم خراب

دیدہ پُرنم سینہ پُرغم جان در آتش دل کباب

شب کہ در کویش بسر بردم چہ خوش ہنگامہ بُود

ابر گریاں برق خنداں من خروشاں او بخواب

●

ہا یارٕ مو کر خندے   ویسہ راؤ تھس بندہٕ بندے

باغوانٕ گُلی دیُو اندے   گُلنی کر پیوندے

میوٕ کھیموس دیوہ آیندے

ویسہ راؤ تھس بندہ بندے

•

مسولہ دِتینم مس کس وَنہٕ دہہ رِوستوی

نارٕ بیب چھم بجرِ بتھ ییس پتیبہ سُئے زانِ

اَستانہٕ ژھا نجا ملھہ پرستانہٕ گارِ یا مکھ

قصد نہٕ چانے گرہ بال ہوڈ ایس دستانہ بُوزِتھ گژھ

•

کرِ رنگیم کرہ واتیم کر سامانئے ولو

بر بکہٕ چھس ژہٕ برہٕ اژتم مارے یارو برے

شر کا ستم سرِ ہو وَندے، ژہ بہ روس دین کہہ بھرے

دُوربر چون نو زرے

•

یکہ تال

اے آبشار نوحہ گر از بحر کیستی — چین بر جبین فگندہ ز اندوہ کیستی
آیا چہ درد بود کہ چوں من تمام شب — سر را بسنگ میزدی و می گریستی

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
استائی						اے	آ	.	ب	شا	.	ر	
١						سا	رے	گا	رے	سا	نی-سا	رے	
	نو	حہ	گر	.	.	از	بح	.	ر	کی	.	س	
٢	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	.	اے	آ	.	ب	شا	.	ر	
٣	گا	گا	گا	گا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی-سا	رے	سم سرگم ۱۵ تام ۱۶ سرگم ۱۷ پیٹھ ۱۸ سرگم
	نو	حہ	گر	.	.	از	بح	.	ر	کی	.	س	
٤	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	چی	ن	بر	.	جبین	.	.	ف	
٥	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	

استائی:- سرگم ۱ پیٹھ ۵ سرگم ۹ تا ۱۸ تام ۲ پیٹھ سرگم ۱۹ کس ۱ ماترے ۱ پیٹھ ۵ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تالی	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	گن	۰	دہ	ز	ان	۰	دو	۰	رہ	کی	۰	س	
۶	ما	گا	رے	سا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	پچی	ن	بر	۰	جبین	۰	۰	ف	
۷	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	
	گن	۰	دہ	ز	ان	۰	دو	۰	رہ	کی	۰	س	
۸	ما	گا	رے	سا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	گا	
	تی	۰	۰	۰	۰	ان	دو	۰	رہ	کی	۰	س	
۹	گا	گا	گا	گا	پا	نی	نی	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	رے	
	تی	۰	۰	ز	ان	۰	دو	۰	رہ	کی	۰	س	
۱۰	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	۰	ان	دو	۰	رہ	کی	۰	س	
۱۱	گا	گا	گا	گا	پا	نی	نی	نی	دھا-پا	دھا-نی	سا	رے	
	تی	۰	۰	ز	ان	۰	دو	۰	رہ	کی	۰	س	
۱۲	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	۰	۰	۰	پچی	ن	بر	۰	جبین	۰	۰	ف	
۱۳	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	گن	.	دہ	ز	ان	.	دو	.	ہ	کی	.	س	
۱۴	ما	گا	رے	سا	ما	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	.	ای	آ	.	ب	شا	.	ر	
۱۵	گا	گا	گا	سا	سا	رے	رے	گا	رے	سا	نی-سا	رے	
	نو	حہ	گہ	.	.	از	نج	.	ر	کی	.	س	
۱۶	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	تی	.	.	.	.	ای	آ	.	ب	شا	.	ر	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	نی-سا	رے	
	نو	حہ	گہ	.	.	از	نج	.	ر	کی	.	س	
۱۸	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	تی	.	.	.	چی	ن	بر	.	جبین	.	.	ف	
۱۹	گا	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	گا-ما	پا	
انترا						آ	یا	.	چہ	د	.	رد	
۲۰						رے	رے-گا	رے-سا	رے	رے	گا-ما	ما	
	بو	.	د	کہ	چوں	.	من	.	تما	.	.	م	
۲۱	گا	گا	رے	سا	نی	سا	رے-گا	رے	سا	نی	نی	نی	

سرگم ۱۴ ماترہ ۵ پینچھ سرگم ۱۹ ماترہ ۱۲ تا سرگم ۱۴ ماترہ ۵ تک

سرگم ۲۰ ماترہ ۵ پینچھ سرگم ۲۹ ماترہ ۱۲ تا سرگم ۲۰ ماترہ ۵ تک

انترا:- سرگم ع۲۰ پینچھ وائیو سرگم ع۲۹ تام۔ سرگم ع۲۹ پیتہ سرگم ع۶ پینچھ سرگم ع۱۸ تام وائیھ سرگم ع۱۹ اکس ماترہ ع۱ پینچھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	شب	.	.	.	.	آ	یا	.	چہ	د	.	رو	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گگا	رنے-سا	رنے	گگا	ما	ما	
	بو	.	د	کہ	چوں	.	من	.	تما	.	.	م	
۲۳	گگا	گگا	رنے	سا	سا	سا	رنے-گگا	رنے	سا	نی	نی	نی	
	ش	.	.	.	ب	سر	را	.	برسن	.	گ	می	
۲۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے-گگا	رنے	سا	نی	نی	رنے	
	زدی	.	و	.	.	.	ے	.	.	گری	.	س	
۲۵	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گگا	
	تی	.	.	.	.	سر	را	.	برسن	.	.	گ	
۲۶	گگا	گگا	گگا	گگا	سا	سا	رنے-گگا	رنے	سا	نی	نی	نی	
	ہ	.	.	.	.	سر	را	.	برسن	.	گ	می	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے-گگا	رنے	سا	نی	نی	رنے	
	زدی	.	و	.	.	.	ے	.	.	گری	.	س	
۲۸	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	ما	ما-گگا	
	تی	.	.	.	پچی	ن	بر	.	جبین	.	.	ف	
۲۹	گگا	گگا	گگا	گگا	گگا	ما	پا	پا	ما	گگا	گگا-ما	پا	ماترا نمبر ۲۹ کے گگا سے پھر ۳۰ کے گگا

بُنِھ بأتھ تِہ چھہ مقام نوا یکہ تالہِ منز ادا یِوان کرنہٕ :-

عزیزا بکس آشنائی مکن
اگر میکنی بیوفائی مکن

مرحبا که لافِ محبت زدی
ازو تا قیامت جدائی مکن

•

گر گل گذرد بخاطرت گل باشی
ور بلبل بیقرار بلبل باشی

تو جزوی و حق کل است گر روزی چند
اندیشهٔ کل پیشه کنی کل باشی

•

یارو کین بتھاو میہ پانٕہن گرٕاوَن دارے اُشہِ چھس ترٕاوان دٕلو
دُورہِ رُوزِتھ چھکھ روے ہاوان، دارے اوٚش چھس ترٕاوان دٕلو
نُورٕ رُخسار ہاوٕنہٕ پکھنا، زُورہِ پأٹھِن درشُن دِکھنا
شُرِہ پأنس زُھنتم تاوَن دارِ اوٚش چھس ترٕاوان دٕلو

•

سہ تالہ

منزلِ عشقست اینجا درسِ مکتب خانہ نیست　　جز دمِ تسلیم اینجا قصہ و افسانہ نیست

بادہ نوشانِ محبت را خمار آخر نشد　　گوش راہوش است اینجا نوش را پیمانہ نیست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	ـ	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
استائے						منز	لِ	۰	۰	۰	۰	عش	[illegible]
۱						پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	[illegible]
	ق	۰	۰	س	ت	اِیں	جا	۰	۰	۰	۰	درسِ	[illegible]
۲	گا	گا	ما	پا	پا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	[illegible]
	م	۰	۰	ک	مک	تب	خا	۰	۰	۰	۰	نہ	[illegible]
۳	نی	نیِ	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	نی دھا	پا	ما	ما	[illegible]
	نے	۰	۰	س	ت	منز	لِ	۰	۰	۰	۰	عش	[illegible]
۴	گا	گا	گا	ما	پا	ما	گا	گا	رے	سا	سا	سا	[illegible]
	ق	۰	۰	س	ت	اِیں	جا	۰	۰	۰	۰	درسِ	[illegible]
۵	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	[illegible]

استائے بہ سرگم ۱ تا ۵ بیٹھ سرگم ۲، ۲ تا م وا بیٹھ سرگم ۲، ۲ کے بس ماترہ ۱ بیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	م	.	.	ک	مک	تب	خا	.	.	.	.	نہ	
۶	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	نی-دھا	پا	ما	ما-گا	
	نے	.	.	س	ت	جزد	م	.	تس	لی	.	.	
۷	گا	گا	گا	گا	گا	پا	نی	نی	سا	رنے	گا	رنے	
	م	این	جا	.	.	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۸	سا	نی	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی-دھا	
			نہ	نے	ست	جزد	م	.	تس	لی	.	.	
۹	پا	ما	ما-گا	گا	گا	پا	نی	نی	سا	رنے	گا	رنے	
	م	این	جا	.	.	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۱۰	سا	نی	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی	
	. .	.	نہ	نے	ست	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۱۱	نی	نی	نی	سا	سا	نی	نی	نی	نی	رنے	رنے	رنے	
	.	.	نہ	نے	ست	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۱۲	گا	ما	گا	رنے	رنے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی-دھا	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	ل	.	اف	.	سا	.	
۱۳	پا	ما	ما-گا	گا-ما	پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	لِ	.	اف	.	سا	.	
۱۴	گگا	گگا	ما	پا	پا	پا	ما	گگا	رے	سا	سا	گگا	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	لِ	.	.	.	.	عش	
۱۵	گگا	گگا	ما	پا	پا	پا	ما	گگا	رے	سا	سا	سا	
	ق	.	.	س	ت	ایں	جا	.	.	.	.	عش	
۱۶	گگا	گگا	ما	پا	پا	پا	ما	ما	ما	ما	سا	سا	
	ق	.	.	س	ت	منز	ل		.	.	.	عشق	
۱۷	گگا	گگا	ما	پا	پا	پا	ما	گگا	رے	سا	سا	سا	
	ق	.	.	س	ث	ایں	جا	.	.	.	.	درس	
۱۸	گگا	گگا	ما	پا	پا	پا	ما	ما	ما	ما	ما	پا	
	م	.	.	ک	مک	تب	خا	.	.	.	.	نہ	
۱۹	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	نی-دھا	پا	ما	ما-گگا	
	نے	.	.	س	ت	جزد	م	.	تس	لی	.	.	
۲۰	گگا	گگا	گگا	گگا	گگا	پا	نی	نی	سا	رے	گگا	رے	
	م	ایں	جا	.	.	قصہ	و	.	اف	سا	.	.	
۲۱	سا	نی	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی-دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	سرگم عہ۲۲ ماترہ ا سے ۱۲ تک سرگم عہ۱ پیچھے ۱۰ سے ۱۲ تک
	۰	۰	نہ	نے	ست	جزد	م	۰	تس	لی	۰	۰	
۲۲	پا	ما	ما-گا	گا	گا	پا	نی	نی	سا	رے	گا	رے	
انترہ						با	دہ	نو	شا	۰	ن	م	سرگم عہ۳۳ پیچھے سرگم عہ۳۵ ماترہ ا سے ۱۲ تک
۲۳						رے	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	ح	۰	۰	بت	۰	راخ	ما	ر	آ	۰	خر	نہ	
۲۴	گا	گا	گا	رے	سا	نی	سا	سا	گا-رے	سا	نی	نی	
	ش	۰	۰	۰	د	با	دہ	نو	شا	۰	ن	م	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	ما	
	ح	۰	۰	بت		راخ	ما	ر	آ	۰	خر	نہ	
۲۶	گا	گا	گا	رے	سا	نی	سا	سا	گا-رے	سا	نی	نی	
	ش	۰	۰	۰	د	گوش	را	۰	ہوش	ا	۰	س	
۲۷	سا	سا	سا	سا	سا	پا	نی	نی	سا	رے	گا	رے	
	ت	ای	جا	۰	۰	نوش	را	۰	پے	ما	۰	۰	
۲۸	سا	نی	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی-دھا	
	۰	۰	نہ	نے	ست	گوش	را	۰	ہوش	ا	۰	س	
۲۹	پا	ما	ما-گا	گا	گا	پا	نی	نی	سا	رے	گا	رے	

انترہ: - سرگم عہ۲۲ پیچھے وائیو سرگم عہ۳۵ تام - سرگم عہ۳۵ پیتہ سرگم عہ۱۶ پیچھے سرگم عہ۲۱ تام وائیو سرگم عہ۲۲ کیس ماترہ ا پیچھے سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	سرگم ۲۳ سے ۳۴ تک پھر سرگم ۲۵ سے ۳۲ تک ادا کر کے ابتدا سے۔
	ت	ایں	جا	.	.	نوش	را	.	پے	.	ما	.	
۳۰	سا	نی	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	
	.	.	نہ	نے	ست	نوش	را	.	پے	.	ما	.	
۳۱	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	نی	رے	رے	رے	رے	
	.	.	نہ	نے	ست	نوش	را	.	پے	ما	.	.	
۳۲	گا	ما	گا	رے	رے	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی۔دھا	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	لِ	.	پے	.	ما	.	
۳۳	پا	ما	ما-گا	گا-ما	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	گا	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	لِ	.	پے	.	ما	.	
۳۴	گا	گا	ما	پا	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	گا	
	.	.	نہ	نے	ست	منز	لِ	.	.	.	.	عش	
۳۵	گا	گا	ما	پا	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	

یُمنی ہاٹھ چھُ مقام نواہس ییٹھ سہ تالس منز ادا یوان کرنہ :-

بشکند دستے کہ خم در گردن یارے نشد — کور بہ چشمیکہ لذت گیر دیدارے نشد

نو بہار آخر شد و ہر گُل بفرقی جا گرفت — غنچہ باغ دلِ من زیب دستارے نشد

مدّتے شُد کہ در آزارم و میدانی تو
بکمندِ تو گرفتارم و میدانی تو
داغ عشقت بجگر دارم و میدانی تو
از برائے تو چنیں زارم و میدانی تو

•

تا مہر تو دیدیم ز ذرات گذشتیم — از جملہ صفت در پئے آن ذات گذشتیم
دردِ سر ارشاد ز ما دور کُن اے پیر — کز پیر و مریدی و ارادات گذشتیم
با ما سخنِ کشف و کرامات مگوئید — چوں ما ز سرِ کشف و کرامات گذشتیم

•

گاہ سپدان ترام تے گاہ سپدان لوے — بے قولن سیتی نو تھاوی زنہٕ خوے
پتہٕ پتہٕ کہ یامس یام چھتیوم موے
ہتہٕ گوزٕ یار میون کتھ گرے گر
شام چھُس زُلف تہٕ صبح یارہٕ سُند روے
بے قولن سیتی نو تھاوی زنہٕ خوے

•

دیسی بے رسہٕ رسہٕ دِئی توس ولہ تے — اللہ لالہ دِی توان ملہٕ ناوِتھ
عشقہٕ کمانہٕ لوٗدم چیلہ تے — رُم رمہٕ تیر دِتم تنہٕ دارِتھ
چارہٕ گبہنہ لبمنو چھُ ہزار ہلہٕ تے ،،

•

دُویکہ تال

آلون چانہن بہٕ پان آلوے آلو لالو دِی تامو
چانہٕ پژھ ژھنڈی موکوہتے بالو درشُن لالو دی تامو
درشنہ چانے بیمار بلو آلو لالو دِی تامو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
استائے						آل	و	.	
۱						سا	رے	گا	
	ن	چا	ہن	.	بو	.	پا	ن	
۲	رے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی۔دھا	
	آ	ل	وے	.	.	آل	و	.	
۳	پا	پا	ما	گا	گا	سا	رے	گا	
	ن	چا	ہن	.	بو	..	پا	ن	
۴	رے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی۔دھا	

استائے :- سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۳ تام ۵ یتھ سرگم ۴ اکِس ماتر ۱ بیٹھ امیک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	آ	ل	وَے	۰	۰	آ	لَو	۰	
۵	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	۰	لا	لو	۰	۰	رِ	تائے	۰	
۶	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
	مو	۰	۰	۰	۰	آ	لَو	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	
	۰	لا	لو	۰	۰	رِ	تائے	۰	
۸	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
	مو	۰	۰	۰	۰	آل	و	۰	
۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	
	ن	چا	ہیں	۰	آ	ل	وُ	۰	
۱۰	رے	سا	نی	نی	نی	سا	رے	گا	
	ن	چا	ہیں	۰	نا	۰	د	۰	
۱۱	رے	سا	نی	نی	نی	سا	رے	گا	
	ن	چا	ہیں	۰	بو	۰	پا	ن	
۱۲	رے	سا	نی	نی	سا	سا	نی	نی-دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	
	آ	ل	وَنے	٠	٠	آ	لو	٠	سم سرگم ع۱۳ ماترہ ۱ سرگم ع۱۴ پہلی ماترہ ۸
۱۳	پا	پا	ما	گا	گا	گا-ما	پا	پا	
	٠	لا	لو	٠	٠	دِ	تائ	٠	
۱۴	پا	ما	گا	رے-سا	رے	گا	رے	سا	
انترہ						چانہ	پڑھ	٠	
۱۵						سأ	رۓ	رۓ	
	ڈھونڈی	٠	مو	٠	٠	کوہ	تے	٠	
۱۶	گأ	مأ	گأ	رۓ	سأ	سأ	رۓ	سأ	
	با	٠	لو	٠	٠	چانہ	پڑھ	٠	
۱۷	نی	نی	سأ	سأ	سأ	سأ	رۓ	رۓ	
	ڈھونڈی	٠	مو	٠	٠	کوہ	تے	٠	
۱۸	رۓ-گأ	مأ	گأ	رۓ	سأ	سأ	رۓ	سأ	سم سرگم ع۱۸ ماترہ ۱ سرگم ع۲۰ پہلی ۱۵
	با	٠	لو	٠	٠	در	شُ	ن	
۱۹	نی	نی	سأ	سأ	سأ	مأ	مأ	مأ	
	لا	٠	لو	٠	٠	دِ	تائ	٠	
۲۰	پأ	پأ	مأ	گا-رۓ	سأ	رۓ	سأ	نی	سم

انترہ: - سرگم ع۱۵ ایسے پہلے ۳ پورے سرگم ع۱۶ تام - سرگم ع۱۷ پہلے سرگم ع۱۸ پہلے سرگم ع۱۳ تام وائے پہلے سرگم ع۱۴ اکس ماترے ایک پہلے سم -

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	مو	.	.	.	.	در	شن	.	
٢١	سا	سا	سا	سا	ما	ما	ما	ما	
	لا	.	لو	.	.	رِ	تا ئ	.	
٢٢	پا	پا	ما	گگا-رے	سا	رے	سا	ني	
	مو	.	.	.	.	در	شں	نہ	
٢٣	سا	سا	سا	سا	سا	رے	رے	گگا	
	.	چا	نے	.	بے	.	ما	ر	
٢۴	رے	سا	ني	ني	سا	سا	ني	ني-دھا	
	ب	.	لو	.	.	آ	لوَ	.	
٢۵	پا	پا	ما	گگا	گگا	ما	پا	پا	
	.	لا	لو	.	.	ڈی	تا ئ	.	
٢٦	پا	ما	گگا	رے-سا	رے	گگا	رے	سا	[illegible]
	مو	.	.	.	.	در	شں	نہ	
٢٧	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گگا	
	.	چا	نے	.	دی	.	دا	.	
٢٨	رے	سا	ني	ني	ني	سا	رے	گگا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
	رشُو	چپا	نے	۰	در	ش	نے	۰	
۲۹	رنے	سا	نِی	نِی	نِی	سا	رنے	گا	
	۰	چپا	نے	۰	بے	۰	ما	ر	
۳۰	رنے	سا	نِی	نِی	سا	سا	نِی	نِی-دھا	
	ٻَ	۰	لو	۰	۰	آ	لو	۰	
۳۱	پا	پا	ما	گیا	گا	ما	پا	پا	

ٻُنهي ٻاٽِڪڙن ۾ ڇهه مقام نوائِس منزدوِيڪ تاله ۾ پيٺ ادا ڪيا ويندا :-

مُنهِن ڪرِ تن ڪِنهن پوشَن واليءَ تہ ڇاوِہ ناهي

هُو سه ٻُرِي مس مس ڪي ٻِپاليءَ نہ   پيہ ناڪره هس ووره منزجاے

درشن ۾ تهندے ڏُور سوکھ   پڙاو ته   ڇاوِہ ناهي

مُنهن تاره ڪوڙ هُم دل ته ٻالهه يارو

لائي گهڻا آهم ساڏي مڪارو   نہ آڳهه نهيو ٿا ميون دل نہ ٻالهه يارو

هُو ٻِهو ڇپانيو خماره چشمو   ٻيتاب ڪوڙ ڪا ميون دل ته ٻالهه يارو

یاوُن اوسُم ژندُن دارو   کرِتھ ہے گومو ددارو
کیاہ رَنا چھُنا لول سون اِیوان آدنکُ اوسُم یارو

نامہ لیکھ ناوہٕ چانہٕ کہِو سندارو پامہ چھم دیوان سنداٗرو
ییلہِ یارہ چھُہَم ہا ژہٕنتَس ہیوان تیٚلہِ چھم اشنے دارو

•

آہ نَے رودُم مہِ جِگرَس   چاک گاٗم دِلَس باوَے کَس
دُچھنے آدنکُ سٲنہہ اوس میٚنہٕ تَس   بیوفا دُنیا سور روزہِ کَس
زاہ نَے وٕتیسے آہ کجامَس
چاک گاٗم دِلَس باوَے کَس

•

چپ انداز تال

اُمی دہی باٰجو نِی نمَ نزدہِ ڑھانڈون دردہ نیے
نےآم سونتہ نےآم ہردہِ مبہ گوہو وَندہِ کھیے
اُسہ کہنہ تُکلہ ناہیّنا پردہِ ڑھانڈون دردہ نیے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
استائے	اُمو	دئی	۰	۰	بأ	جو	
۱	رِنے	گاَ	رِنے	سا	نِي	نِي	
	نی	نَ	م	نر	۰	دہِ	
۲	سا	نِي	دھا	پا	پا	پا	
	ڑھاں	ڈو	ن	۰	در	دہِ	
۳	نِي	نِي	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۴	گاِ	گاِ	گاِ	گا	سا		
	اُمو	دئی	۰	۰	بأ	جو	
۵	رِنے	گاَ	رِنے	سا	نِي	سا	سرگم ءِ ۱ پیٹھ سرگم ءِ ۲۲ تام ماترا سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	نی	نَ	م	۰	نر	دہِ	
۶	سا	نِي	نِي	دھا	پا	پا	
	ڑھاں	ڈو	ن	۰	در	دہِ	
۷	نِي	نِي	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۸	گاِ	گاِ	گاِ	رِے	سا	سا	
	ڑھاں	ڈو	ن	در	۰	دہِ	
۹	سا	گاِ	گاِ	ما	پا	پا	
	نَ	یے	۰	۰	۰	۰	
۱۰	نِي	نِي	نِي	دھا	پا	پا	سرگم ءِ ۱ پیٹھ سرگم ءِ ۲۲ تام ماترا سم

استائے :- سرگم ءِ ۱ پیٹھ سرگم ءِ ۲۱ تام وا پیٹھ سرگم ءِ ۲۲ کس ماترءِ ۱ پیٹھ سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	[illegible]
	ڑھاں	ڈو	ن	.	در	دھ	
۱۱	نی	نی	دھا	پا	ما	ما	
.	ن	بینے	.	.	.	.	
۱۲	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
	ڑھاں	ڈو	ن	.	در	دھ	
۱۳	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ن	بیے	.	.	.	.	
۱۴	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	
	ڑھاں	ڈو	ن	در	.	دھ	
۱۵	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	بیے	.	.	.	.	
۱۶	گا	گا	گا	گا	گا	سا	
	اُمو	دُئی	.	.	بائ	جو	
۱۷	رے	گا	رے	سا	نی	نی	
	اُمو	دُئی	.	.	اُمو	.	
۱۸	نی	نی	نی	نی	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	تالی	.	.	[illegible]
	دع	وا	.	.	وائ	رتو	
۱۹	رے	گا	رے	سا	نی	نی	
	نی	ن	م	.	نر	دھ	
۲۰	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	
	ڑھاں	ڈو	ن	.	در	دھ	
۲۱	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	بیے	.	.	.	.	
۲۲	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
ونانوکو	نے	آ	م	سو	ب	تر	
۲۳	رے	رے	رے	رے	رے	گا	
	نے	آ	م	.	ہر	دھ	
۲۴	ما	گا	گا	رے	سا	سا	
	مینہ	گو	.	.	ودھن	دھ	
۲۵	رے	رے	رے	سا	نی	نی	
	کھ	بیے	.	.	.	.	
۲۶	سا	سا	سا	سا	سا	سا	

انترہ: ۔ سرگم ۲۳ [illegible] سرگم ۵۶ تک ۔ سرگم ۵۶ [illegible] سرگم ۱۹، ۲۰، ۲۱ [illegible] سرگم ۲۲ [illegible] ماترہ ۱ [illegible] ختم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	نے	آ	۰	م	سون	تر	
۲۷	رنے	رنے	رنے	رنے	رنے	گگا	
	نے	آ	۰	م	ہر	دو	
۲۸	ما	گگا	گگا	گگا	رنے	سا	
	سیتہ	گر	۰	۰	دون	دو	
۲۹	رنے	رنے	رنے	سا	نی	نی	
	کہر	بیتے	۰	۰	اُ	سر	
۳۰	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	کَ	نے	۰	ٹُکہ	نا	۰	
۳۱	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	ذَ	را	۰	۰	پر	دو	
۳۲	سا	نی	نی	دھا	پا	پا	[illegible]
	دی	دا	ر	ہ	۰	و	
۳۳	نی	نی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	بیے	۰	۰	اَ	سر	
۳۴	گگا	گگا	گگا	گگا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
تال	کَ	نے	۰	ہا	ہا	۰	
۳۵	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	یا	رو	۰	۰	اَ	سر	
۳۶	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	کَ	نے	۰	ہ	با	ر	
۳۷	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	صاحِ	بو	۰	۰	اُ	سر	
۳۸	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	کَ	نے	۰	تُکہ	نا	۰	
۳۹	رنے	گگا	رنے	سا	نی	نی	
	ذ	را	۰	۰	پر	دو	
۴۰	سا	نی	نی	دھا	پا	پا	[illegible]
	دی	دا	ر	ہا	ہا	۰	
۴۱	نی	نی	دھا	پا	ما	ما	
	ذ	را	۰	۰	پر	دو	
۴۲	گگا	گگا	گگا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۲۳ پیٹھ سرگم ۵۶ تام اکہ لیٹہ
	دی	دا	ر	ہ	ہ	۰	
۴۳	نِی	نِی	دھا	پا	پا	ما	
	ز	را	۰	۰	پر	دہ	
۴۴	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	دی	دا	۰	ر	ہ	دہ	
۴۵	نِی	نِی	دھا	پا	پا	ما	
	نَ	یے	۰	۰	۰	۰	
۴۶	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	دہ	
۴۷	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	نَ	یے	۰	۰	۰	۰	
۴۸	نِی	نِی	نِی	دھا	پا	پا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	دہ	
۴۹	نِی	نِی	دھا	پا	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۲۳ پیٹھ سرگم ۵۶ تام اکہ لیٹہ
	نَ	یے	۰	۰	۰	۰	
۵۰	گا	گا	گا	رے	سا	سا	
	دی	دا	ر	ہ	۰	دہ	
۵۱	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۵۲	نِی	نِی	نِی	دھا	پا	پا	
	رفوخ	سا	ر	ہ	۰	دہ	
۵۳	نِی	نِی	دھا	پا	پا	ما	
	ن	یے	۰	۰	۰	۰	
۵۴	گا	گا	گا	گا	گا	سا	
	اُمو	دئی	۰	۰	باعہ	جو	
۵۵	رنے	گا	رنے	سا	نِی	نِی	
	اُمو	دئی	۰	۰	اُمو	۰	
۵۶	نِی	نِی	نِی	نِی	سا	سا	

بُنہٕ مہ رُباعی تہٕ چھہٕ مقامہٕ نواہس منز چیب انداز نالہٕ ہیبٹھ ادا یوان کرنہٕ :-

یارہٕ وَنتو میہٕ کیاہ لیو گھنم چانہٕ پژھے دو
خونہٕ جگرہٕ میل کوٚرم قلم لیکھت گوم

بارصاحبو فضل کرتم جادٕہ مَتو ہیتمو
نازہٕ چھہم نوٚوٕ ی نوٚوٕ ی بازہٕ ییتمو

•

دیتنم مَس چھوہٕ راہٕ دلس — کس وَنہٕ مارہٕ مَتے
سوٚرہٕ مکہٕ یا ٹھی دیتنم گَس — سوٚرہٕ نو رُدٕ میہٕ تے
سوٚرہٕ گوم یارہٕ بتوٚہی لبس — کس وَنہٕ مارہٕ مُتے
وَدان وَدان سوٚ تمے یِس — یوان چھک نو میہٕ تے
بہٕ ییتہٕ ژبہٕ کتہٕ لو گمت رس — کس وَنہٕ مارہٕ مَتے
شبہٕ تہٕ داہ سامانہٕ یا ئریامس — تنوٚرہٕ عشقُن تتے
شُمارہٕ رُسی آم تیر جگرس — کس وَنہٕ مارہٕ مَتے

•

درتم تہٕ تمن تانہٕ درنیا — نادر تدانی دوست
یارم یللی یللاٰ — قلم یللی دوست
در راہِ خدا دو کعبہ دارد منزل — یک کعبہ بصورت است یک کعبہ دِل
چوں بتوانی زیارت دلہا کُن — بہتر زہزار کعبہ یک کعبہ دارد دل

•

(عمر خیام)

(شعبہ)

تلنگ

ماہور

ضروری کتھ

ماہور تلنگ (شعبہ)

(١) یہ شعبہ ادا کرنہٕ خاطرٕ چھُ پیوان مدھیہ سپتک 'گندھار' تہٕ 'نی' سُر بییہ تار سپتک 'گندھار' سُر کومل بناونہٕ۔ باقی ساری سُر چھِ شُدھ لگان۔

(٢) اتھ شعبس منز چھُ ہر کُنہٕ تانک سم پیوان دِنہٕ تارٕ سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(٣) یہ چھُ آمُت نوا مقامک اکھ شعبہ جتلاونہٕ۔

(٤) یتھ شعبس منز چھُنہٕ مندر سپتک کانہہ سُر استعمال سپدان۔

(٥) یہ شعبہ چھُ ادا پیوان کرنہٕ پیشترکس تہٕ دِگرہکس درمیانی وقتس منز۔ ووستاد چھِ اتھ شعبس دِگرس نام تہٕ ادا کران۔

(٦) یمہ شعبچ شکل چھ آہش بناونہٕ تکرٕ ہنزٕ آوازٕ پیٹھ۔ بیاکھ روایت چھ زٕ شمشیرٕ ہنزٕ آوازٕ پیٹھ چھ آہش امہ شعبچ شکل بناونہٕ۔

شعبہ ماہور رٕچ شکل چھہ بٔنٛیمہٕ سُرو سیتھ ہیوان بناونہٕ :-

سا رے گا ما پا پا نی دھا پا ما گا رے
سا رے رے گا ما پا پا دھا نی دھا پا
ما گا ما گا رے گا ما پا پا ما گا رے سا
نی سأ رٔے سأ نی دھا نی نی
سأ نی سأ رٔے مأ گأ رٔے سأ نی سأ نی دھا
پا پا ما پا سأ نی دھا پا ما گا رے رے
سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا

تہٕ اَمہِ پتہٕ اَمِکی بأت ادا ہیوان کرنہٕ۔

دُورویہ تال

دارم دلے اما چہ دل صد گونہ حرماں در بغل — چشمے و خون در آستین اشکے و طوفاں در بغل

روزِ قیامت ہر کسے در دست گیرد نامۂ — من نیز حاضر مے شوم تصویرِ جاناں در بغل

(قدسی)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی							دا	رم	۰	د	لے	۰	ام	۰	
۱							سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	۰	چہ	دل	۰	۰	صد	گو	۰	نہ	حر	۰	ماں	۰	
۲	ما	گا	رے سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	دا	رم	۰	د	لے	۰	ام	۰	
۳	ما	گا	رے سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	۰	چہ	دل	۰	۰	صد	گو	۰	نہ	حر	۰	ماں	۰	
۴	ما	گا	رے سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	چش	مے	۰	و	خو	ن	در	۰	
۵	ما	گا	رے سا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ وائیو ۱۲ تام نہ تمہ پیتہ سرگم ۱۳ کس ماترا بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	آ	۰	س	تی	۰	ن	اش	کے	۰	ہ	طو	۰	فا	ن	
٦	سا	نی	دھا۔پا	پا۔دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	چش	ے	۰	ہ	خو	ن	در	۰	
٧	ما	گا	رے۔سا	رے	رے	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	آ	۰	س	تی	۰	ن	اش	کے	۰	ہ	طو	۰	فا	ن	
٨	سا	نی	دھا۔پا	پا۔دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	اش	کے	۰	ہ	طو	۰	فا	ن	
٩	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	دا	رم	۰	د	لے	۰	ام	۰	
١٠	ما	گا	رے۔سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	۰	چہ	دل	۰	۰	صد	گو	۰	نہ	حر	۰	ماں	۰	
١١	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	دا	رم	۰	د	لے	۰	ام	۰	
١٢	ما	گا	رے۔سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گا	ما	پا	
	ما	۰	چہ	دل	۰	۰	صد	گو	۰	نہ	حر	۰	ماں	۰	
١٣	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
انترہ							رو	زِ	۰	ق	یا	۰	م	ت	
۱۴							ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	سا	رے	
	ہر	۰	ک	سے	۰	۰	در	د	س	ت	گی	۰	ر	د	
۱۵	سا	نی	دھا۔پا	پا۔دھا	نِی	دھا	پا	ما	گیا	رے	رے	گیا	ما	پا	
	نا	۰	مہ	ر	۰	۰	رو	زِ	۰	ق	یا	۰	م	ت	
۱۶	ما	گیا	رے۔سا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نِی	سا	رے	
	ہر	۰	ک	سے	۰	۰	در	د	س	ت	گی	۰	ر	د	
۱۷	سا	نِی	دھا۔پا	پا۔دھا	نِی	دھا	پا	ما	گیا	رے	رے	گیا	ما	پا	
	نا	۰	مہ	ر	۰	۰	در	د	س	ت	گی	۰	ر	د	
۱۸	پا	پا	سا	سا	نِی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گیا	ما	پا	
	نا	۰	مہ	ر	۰	۰	من	نی	۰	ز	حا	۰	ضر	۰	
۱۹	ما	گیا	رے۔سا	رے	گیا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گیا	ما	پا	
	مے	۰	ش	دم	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	ہا	۰	نال	۰	
۲۰	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گیا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	من	ئی	۰	ز	حا	۰	ضر	۰	
۲۱	ما	گیا	رے۔سا	رے	گیا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	گیا	ما	پا	

[illegible]

انترہ:- سرگم ۱۴ اپیچھڑ ۵ آدیو سرگم ۲۷ تام - سرگم ۲۷ بیتہ سرگم ۱۰، ۱۱، ۱۲ اتیتہ سرگم ۱۳ اکس ماترہ ۱ اپیچھڑ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	مے	۰	ش	دم	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	جا	۰	ناں	۰	
۲۲	ما	گا	رےسا	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	جا	۰	ناں	۰	
۲۳	ما	گا	رےسا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	جا	۰	ناں	۰	
۲۴	سا	نی	دھا-پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	جا	۰	ناں	۰	
۲۵	ما	گا	رےسا	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	رے	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	جا	۰	ناں	۰	
۲۶	سا	نی	دھا-پا	پا-دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	
	در	۰	ب	غل	۰	۰	تص	وی	۰	رِ	جا	۰	ناں	۰	
۲۷	پا	پا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	گا	ما	پا	

بنٕہ بأکھٕ ژٕ چھہ تلنگس منز دُوٕ روہ تالہ پیٹھ ادا یوان کران :-

دی شب کہ میرفتی بتا ۔ رو کردہ از ما یکطرف

افکندہ کاکل یکطرف زلفِ چلیپا یکطرف

سلطانِ خوباں میروی ہر سو ہجوم عاشقاں
چابک سواراں یکطرف مسکین گدایاں یکطرف

تا بر رخِ زیبائے تو افتاد زاہد را نظر
تسبیح و زہدش یکطرف ماندہ مصلّا یکطرف

در چار سوئے کوئے تو افتادہ بینی بندہ را
تن یکطرف جان یکطرف سر یکطرف پا یکطرف

بیچارہ خسرو خستہ را خوں ریختن فرمودہ است
خلق بمنت یکطرف آں شوق تنہا یکطرف

•

تو جانِ پاکی سر بسر نے آب خاک اے نازنین
واللہ زجان ہم پاک تر روحی فداک اے نازنین
جامی کہ دارد با تو خو ہرگز نتابد از تو رو
گر خود نہی بر فرق او تیغ ہلاک اے نازنین

•

کیاہ روگہ رو گے چھک ژلان اے جانِ جاناں کور گژھک
مانندِ سرو باغ جان طرفِ گلستاں کور گژھک
جانانہ اسہ کُن ہو رشے دیدارہ چانیک آرزوہ سے
عاشق چھ مشتاق سو بسو رو کرہ پنہاں کور گژھک

•

یکہ تال

باکارم و بے کارم چوں مد بحساب اندر　　گویایم و خاموشم چوں خط بہ کتاب اندر

دریا رود از چشمم لب تر نشود ہرگز　　ایں طرفہ تماشا بین لب تشنہ بہ آب اندر

(نصیر الدین)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	·	خالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
استائی						با	کا	·	·	رم و	بے	·	
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	·	رم	·	چوں	·	مد	·	·	بہ ح	سا	ب	
۲	سا	سا	نی	نی۔دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	·	در	·	·	با	کا	·	·	رم و	بے	·	
۳	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	·	رم	·	چوں	·	مد	·	·	بح	سا	ب	
۴	سا	سا	نی	نی۔دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	·	در	·	·	گو	یا	·	·	یم و	خا	·	
۵	گا	گا	رے	سا	نی	نی	نی	نی۔سا	سا۔رے	سا	نی	دھا۔پا	[illegible]

استائی :- سرگم ۱ تا ۵ پیٹھ سرگم ۱۵ تا م ۱ ٹیپ سرگم ۱۶ کس ماترے ۵ پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	٦	٧	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	مو	.	شم	.	چوں	.	خط	.	.	بکِ	تا	ب	
٦	پا	پا	سا	سا	پا	ما	ما / گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	.	در	.	.	گو	یا	.	.	یم و	خا	.	
٧	گا	گا	رے	سا	نی	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا-پا	
	مو	.	شم	.	.	گو	یا	.	.	یم و	خا	.	
۸	پا	پا	سا	سا	رے-سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا-پا	
	مو	.	شم	.	چوں	.	خط	.	.	بکِ	تا	.	
۹	پا	پا	سا	سا	پا	ما	ما / گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	.	پچوں	.	خط	.	.	بکِ	تا	.	
۱۰	ما	ما	ما	ما	پا	ما	ما / گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	.	پچوں	.	خط	.	.	بکِ	تا	ب	
۱۱	ما	ما	ما	ما	پا	ما	ما / گا	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	.	در	.	.	با	کا	.	.	رم و	بے	.	
۱۲	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	.	رم	.	.	با	کا	.	.	رم و	بے	.	
۱۳	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	نی-دھا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	کا	.	رم	.	پچوں	.	مد	.	.	بہ رح	سا	ب	
۱۴	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	ان	.	در	.	.	با	کا	.	.	رم و	بے	.	[illegible]
۱۵	گا	گا	رے	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کا	.	رم	.	پچوں	.	مد	.	.	بہ رح	سا	ب	
۱۶	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا-ما	گا	گا	ما	پا	ما	
انترہ						در	یا	.	.	رود	ا	ز	
۱۷						پا	نی	نی	نی	دھا-نی	سا-رے	رے	
	چش	.	م	.	.	لب	تر	.	.	نش	ود	.	
۱۸	سا	نی	سا	سا	سا	نی-سا	رے	رے	رے	سا	سا	نی	
	ہر	.	گز	.	.	در	یا	.	.	رود	از	.	
۱۹	رے	سا	سا	نی	نی	پا	نی	نی	نی	دھا-نی	سا-رے	رے	
	چش	.	م	.	.	لب	تر	.	.	نش	ود	.	[illegible]
۲۰	سا	نی	سا	سا	سا	نی-سا	رے	رے	رے	سا	سا	نی	
	ہر	.	گز	.	.	ایں	طر	.	.	فرت	ما	.	
۲۱	رے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	

انترہ:- سرگم ۱۷ اپیچھ ۵ وائیں سرگم ۲۰ تام - سرگم ۲۰ پیتر سرگم ۸ پیچھ ۵ سرگم ۱۵ تام وائیں سرگم ۱۶ اکس ماترہ ۱ پیچھ ۵ سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	شا	.	بین	.	لب	.	تش	.	.	نہ بہ	آ	ب	
۲۲	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	.	در	.	.	ایں	طر	.	.	فت	ما	.	
۲۳	گا	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	
	شا	.	بین	.		ایں	طر	.	.	فتہ	ما	.	
۲۴	پا	پا	سا	سا	رے-سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	
	شا	.	بین	.	لب	.	تش	.	.	نہ بہ	آ	.	
۲۵	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	.	لب	.	تش	.	.	نہ بہ	آ	.	
۲۶	ما	ما	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	
	ب	ان	در	.	لب	.	تش	.	.	نہ بہ	آ	ب	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	ما	
	ان	.	در	.	.	گو	با	.	.	یم و	خا	.	
۲۸	گا	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی-سا	سا-رے	سا	نی	دھا	
	معہ	.	شم	.	چوں	.	خط	.	.	بک	تا	ب	
۲۹	پا	پا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	ان	۰	در	۰	۰	گو	يا	۰	۰	يم و	خا	۰	
۳۰	گا	گا	رے	سا	سا	ني	ني	ني سا	سا رے	سا	ني	دها	

ٻنهي ٻاهن ته ڇهه تلنگس منز يکه تاله ٻيٺھ ادا ڪيان ڪرينه :-

اَلا یا اَیُّها السّاقی اَدِر کاساً وّ ناوِلْها
که عشق آسان نمود اول ولے افتاده مُشکلها
بمی سجاده رنگین کن گرت پیر مغاں گوید
که سالک بیخبر نبود ز راه و رسم منزلها
(حافظ)

•

وقت است که ای حریفاں می در سبو کنم
دامن کشاں به منزلِ مقصود رو کنم
امروز داد مرشدِ ما رخصتِ شباب
امّا بانیفزار که کم گفتگو کنم

•

دل سے تیری نگاہ جگر تک اُتر گئی
دونوں کو اِک ادا میں رضامند کر گئی
ہر بوالہوس نے حُسن پرستی شعار کی
اب آبروئے شیوۂ اہلِ نظر گئی
(غالب)

•

سہ تالہ

وہی میری کم نصیبی وہی تیری بے نیازی　　میرے کام کچھ نہ آیا یہ کمالِ نے نوازی
وہ فریب خوردہ شاہیں کہ پلا ہو کرگسوں میں　　اسے کیا خبر کہ کیا ہے رہ و رسمِ شاہبازی

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائی									وہی	مے	ری	کم	
۱									ما	پا	سا'	سا'	
	.	ن	صی	بی	.	.	.	.	وہی	تے	ری	بے	
۲	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ن	یا	زی	.	.	.	.	وہی	تے	ری	کم	
۳	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا'	سا'	
	.	ن	صی	بی	.	.	.	.	وہی	تے	ری	بے	
۴	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	ن	یا	زی	.	.	.	.	میرے	کا	م	کچھ	
۵	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا'	سا'	سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲ تا ۵ سم

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ، سرگم ۲ تا ۴ تام ۱ بیٹھ سرگم ۵ اکیس ماترہ ۱ بیٹھ ۱ ایک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	
	٠	نہ	آ	یا	٠	٠	٠	٠	یہ ک	ما	ل	نے	
۶	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	٠	ن	وا	زی	٠	٠	٠	٠	میرے	کا	م	پچھ	
۷	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	٠	نہ	آ	یا	٠	٠	٠	٠	یہ ک	ما	ل	نے	
۸	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	٠	ن	وا	زی	٠	٠	٠	٠	یہ ک	ما	ل	نے	
۹	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	٠	ن	وا	زی	٠	٠	٠	٠	یہ ک	ما	ل	نے	
۱۰	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	٠	ن	وا	زی	٠	٠	٠	٠	یہ ک	ما	ل	نے	
۱۱	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	٠	ن	وا	زی	٠	٠	٠	٠	یہ ک	ما	ل	نے	
۱۲	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	٠	ن	وا	زی	٠	٠	٠	٠	وہی	مے	ری	کم	
۱۳	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تالی	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	ن	صی	بی	۰	۰	۰	۰	وہی	سے	ری	بے	سم ۹ سرگم ۱۵ تا سرگم ۹ پہتہ سرگم
۱۴	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	۰	ن	یا	زی	۰	۰	۰	۰	وہی	سے	ری	کم	
۱۵	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
انترہ								۰	وہ‌ف	رے	ب	خور	
۱۶									پا	نی	نی	سا	
	۰	دہ	شا	ہین	۰	۰	۰	۰	کہپ	لا	ہو	کر	
۱۷	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	سا	رے	
	۰	گ	سوں	ہیں	۰	۰	۰	۰	وہ‌ف	رے	ب	خور	
۱۸	رے	رے	سا-نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	پا	نی	نی	سا	
	۰	دہ	شا	ہین	۰	۰	۰	۰	کہپ	لا	ہو	کر	
۱۹	رے	رے	سا-نی	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	سا	رے	سم ۹ سرگم ۱۶ تا سرگم ۹ پہتہ ۱۶ سرگم
	۰	گ	سوں	ہیں	۰	۰	۰	۰	کہپ	لا	ہو	کر	
۲۰	رے	رے	ما	گا	گا	رے	سا	سا	نی	نی	سا	رے	
	۰	گ	سوں	میں	۰	۰	۰	۰	اسے	کیا	خ	بر	
۲۱	رے	رے	سا-نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	

انترہ:- سرگم ۱۶ اپھیٹر وائیو سرگم ۳۰ تام، سرگم ۳۰ پہتر سرگم ۱۵ اکس ماترہ اپنیٹھ امیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	.	کہ	کیا	ہے	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
۲۲	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	٥	با	زی	.	.	.	.	اسے	کیا	خ	بر	
۲۳	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	کہ	کیا	ہے	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
۲۴	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	٥	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
۲۵	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	٥	با	زی	.	.	.	-	رہ و	رس	رم	شا	
۲۶	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	٥	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
۲۷	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	
	.	٥	با	زی	.	.	.	.	رہ و	رس	رم	شا	
۲۸	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	
	.	٥	با	زی	.	.	.	.	وہی	مے	ری	کم	
۲۹	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	پا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	۰	ن	صی	بی	۰	۰	۰	۰	وہی	تے	ری	بے	
۳۰	نی	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	رے	گا	ما	

بٔنمِ باٹھہ تہٕ چھہ تلنگس منز ستہ تالس پیٹھ گیونہٕ یوان :-

درونِ سینۂ من زخمِ بے نشان زدئی
بحیرتم چہ عجب تیرِ بے کمان زدئی
کجا روم بہ کہ گویم بگو چہ چارہ کنم
کہ تیرِ عشق مرا در درونِ جان زدئی

•

من شمعِ جانگدازم تو صبحِ دلکشائی — سوزم گرت نہ بینم میرم چو رخ نمائی
نزدیک اینچنینم دُور آں چناں کہ گفتم — نے تابِ وصل دارم نے طاقتِ جدائی

•

در خراباتِ مغاں نورِ خدا می بینم
ایں عجب بیں کہ چہ نورے ز کجا می بینم
جلوہ بر من مفروش اے ملک الحاج کہ تو
خانہ می بینی و من خانہ خدا می بینم
(حافظ)

•

یہ نہ تھی ہماری قسمت کہ وصالِ یار ہوتا

اگر اور جیتے رہتے یہی انتظار ہوتا

کوئی میرے دل سے پوچھے ترے تیرِ نیم کش کو

یہ خلش کہاں سے ہوتی جو جگر کے پار ہوتا

کہوں کس سے میں کہ کیا ہے شبِ غم بری بلا ہے

مجھے کیا برا تھا مرنا اگر ایک بار ہوتا

ہوئے ہم جو مر کے رسوا ہوئے کیوں نہ غرقِ دریا

نہ کہیں جنازہ اٹھتا نہ کہیں مزار ہوتا

یہ مسائلِ تصوّف یہ ترا بیان غالبؔ

تجھے ہم ولی سمجھتے جو نہ بادہ خوار ہوتا

(غالبؔ)

دو یکہ تال

چہ خورشید سحر پیدا نگاہے مے تواں کردن
ہمیں خاکِ سیاہ را جلوہ گاہے مے تواں کردن
نہ ایں عالم حجاب او را نہ آں عالم نقاب او را
اگر تابِ نظر داری نگاہے مے تواں کردن

(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائی				چہ	خور	۰	شی	۰	
۱				سا	رے	رے	رے	رے	
		رِ	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۲	رے	گا	ما	پا	ما	ما	گا	رے.سا	
	دا	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۳	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	گا	
	مے	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کر	سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲، ۳ [illegible]
۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	چہ	خور	۰	۰	شی	
۵	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	

استائی :- سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲، ۳ تام وا پیٹھ سرگم ۴، ۲ کس ماترا پیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	رِ	۰	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۶	رے	گا	ما	پا	ما	ما	گا	رے۔سا	
	دا	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۷	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	گا	
	ے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	
۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	ہ	میں	۰	۰	خا	
۹	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	با	
	رک	۰	۰	س	یا	۰	ہ	را	
۱۰	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا	
	جل	۰	۰	وہ	گا	۰	ہے	۰	
۱۱	پا۔دھا	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	رے	
	ے	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کر	
۱۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	ہ	ہیں	۰	۰	خا	
۱۳	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	رک	۰	۰	س	یا	۰	ہ	را	
۱۴	دھا	نیِ	سا	ریٔ	سا	نیِ	دھا	پا	
	جل	۰	۰	وہ	گا	۰	ہے	۰	
۱۵	سا	نیِ	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	
	مے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	
۱۶	رے	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سا	
	دن	۰	جل	وہ	گا	۰	ہے	۰	
۱۷	سا	نیِ	دھا	پا	ما	ما	گا	رے	
	مے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	
۱۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	چو	خور	۰	۰	شی	
۱۹	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	دِ	۰	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۲۰	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دا	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۲۱	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	ے	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کر	سرگم ۲۱ بیٹھ سرگم ۲۳-۲۴ تا م ۱ سرگم ۱ تا م ۱
۲۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	پچھ	خور	۰	۰	شی	
۲۳	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	ڈ	۰	۰	س	حر	۰	۰	پپے	
۲۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
انترہ				نہ	ایں	۰	۰	عا	
۲۵				ما	پا	پا	پا	پا	
	لم	۰	۰	بچ	جا	۰	ب	او	
۲۶	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	را	۰	۰	نہ	آں	۰	۰	عا	سرگم ۲۸-۲۹ بیٹھ سرگم ۲۵-۲۶ تا م ۱ سرگم ۱ تا م ۱
۲۷	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	لم	۰	۰	ن	قا	۰	ب	او	
۲۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	نہ	ایں	۰	۰	عا	
۲۹	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	

انترہ:- سرگم ۲۵ بیٹھ، سرگم ۲۵-۲۶ تام دوائیو۔ سرگم ۲۵-۲۶ بیتہ سرگم ۲۳ تہ ۲۴ کس ماترہ ۱ بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	ظم	۰	۰	رِ	جا	۰	ب	او	
۳۰	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	را	۰	۰	نہ	آں	۰	۰	عا	
۳۱	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	ظم	۰	۰	ن	قا	۰	ب	او	
۳۲	رے	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سا	
	را	۰	۰	نہ	آں	۰	۰	عا	
۳۳	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	ظم	۰	۰	ن	قا	۰	ب	او	
۳۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	را	۰	۰	ا	گمہ	۰	۰	تا	
۳۵	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	ب	۰	۰	ن	ظر	۰	۰	دا	
۳۶	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	ری	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۳۷	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	سا	

سرگم ۲۵ [illegible] سرگم ۵۶ ماترا [illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	مے	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کہہ	
۳۸	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	ا	گر	۰	۰	تا	
۳۹	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	
	پ	۰	۰	ن	ظر	۰	۰	دا	
۴۰	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	ری	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۴۱	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	سا	
	مے	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	کہہ	
۴۲	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۴۳	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	
	می	۰	۰	ت	واں	۰	۰	کہہ	
۴۴	دھا	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	
	دن	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۴۵	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	می	.	.	تُ	واں	.	.	کر	
۴٦	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	.	.	ن	گا	.	ہے	.	
۴٧	رے	رے	رے	ما	پا	پا	پا	پا	
	می	.	.	تُ	واں	.	.	کر	
۴٨	دھا	نیٖ	سا	رے	سا	نیٖ	دھا	پا۔دھا	
	دن	.	.	ن	گا	.	ہے	.	
۴٩	سا	نیٖ	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	
	می	.	.	تُ	واں	.	.	کر	
۵٠	رے	گا	ما	پا	پا	پا	پا	سا	
	دن	.	.	ن	گا	.	ہے	.	
۵١	سا	نیٖ	دھا	پا	ما	گا	رے	رے	سرگم ۲۵ تا ۴۵، سرگم ۵۶ تا ۱، سرگم نمبر ۱
	می	.	.	تُ	واں	.	.	کر	
۵٢	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
	دن	.	.	چو	خور	.	.	شی	
۵٣	رے	گا	رے	سا	رے	رے	رے	رے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تالی	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	سرگم ۲۵ تا ۳۰ بعینہٖ سرگم ۵۵ تا ۶۵ ترانہ
	دِ	۰	۰	س	حر	۰	۰	پے	
۵۴	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	
۰	دا	۰	۰	ن	گا	۰	ہے	۰	
۵۵	سا	سا	سا	پا	ما	گا	رے	رے	
	می	۰	۰	ت	وال	۰	۰	کہ	
۵۶	رے	گا	ما	پا	ما	گا	رے	سا	

بۆنم بأتھ تہٕ چھ تلنگس منز دُہ یکہ تالہٕ بیٹھ ادا یِران کرنہٕ :-

چہ تدبیر اے مسلماناں کہ من خود را نمیدانم
نہ ترسا و یہودیم و نہ گبرم نے مسلمانم

نہ شرقی یم نہ غربییم نہ بحری یم نہ برّی یم
نہ از ملک عراقییم نہ از خاکِ خراسانم

ہوالاول ہوالآخر ہوالظاہر ہوالباطن
بجز یاہو و یامن ہو دیگر چیزے نمیدانم

(شمس تبریزؒ)

کسی کو دیکے دل کوئی نواسنجِ فغاں کیوں ہو
نہ ہو جب دل ہی سینے میں تو پھر منہ میں زباں کیوں ہو

کیا غمخوار نے رسوا لگے آگ اس محبت کو
نہ لاوے تاب جو غم کی وہ میرا رازداں کیوں ہو

(غالب)

چپا انداز تال

علمی کہ تو آموزدی مشتاق نگاہے نیست
واماندۂ راہے ہست آوارۂ راہے نیست
اقبال قبا پوشد در کار جہاں کوشد
دریاب کہ درویشی با دلق و کلاہے نیست
(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
استائے	عل	می	کہ	تو	آ	۰	
۱	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۲	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	مش	تا	ق	ن	گا	۰	
۳	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۴	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عل	می	کہ	تو	آ	۰	سرگم ۵ پیٹھ سرگم ۲۳ تا م سرگم ۲۴ اسم
۵	ما	پا	پا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۶	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	مش	تا	ق	ن	گا	۰	
۷	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۸	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	وا	مان	دہ	ر	را	۰	
۹	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	سرگم ۵ پیٹھ سرگم ۲۳ تا م سرگم ۲۴ اسم
۱۰	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	

استائے:- سرگم ۱ تا ۵ پیٹھ سرگم ۲۳ تا م و ا پیٹھ سرگم ۲۴ کس ماترا ۵ پیٹھ ا میک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	آ	وا	رہ	ء	را	۰	
۱۱	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۱۲	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	وا	مان	دہ	ء	را	۰	
۱۳	ما	پا	پا	نی	نی	نی	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	
۱۴	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	وا	مان	دہ	ء	را	۰	
۱۵	نی	نی	نی	سا	رنی	رنی	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	
۱۶	رنی	رنی	رنی	سا	سا	سا	
	وا	مان	دہ	ء	را	۰	
۱۷	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	ہے	۰	ہہ	۰	س	ت	
۱۸	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	آ	وا	رہ	ء	را	۰	
۱۹	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۲۰	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عل	می	کہ	تو	آ	۰	
۲۱	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۲۲	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	مش	تا	ق	ن	گا	۰	
۲۳	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۲۴	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
انترہ	اق	با	ل	ق	با	:	[illegible]
۲۵	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	پو	۰	شد	۰	۰	۰	
۲۶	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	

انترہ:- سرگم نمبر ۲۵ بیٹھ سرگم نمبر ۵ تام وائیو۔ سرگم نمبر ۵۰ بیٹھ سرگم نمبر ۲۳، نمبر ۲۴ کس ماترہ ۱ بیٹھ ایک سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	اق	با	ل	ق	با	۰	
۲۷	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	پہو	۰	شد	۰	۰	۰	
۲۸	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	
	اق	با	ل	ق	با	۰	
۲۹	نی	نی	نی	سا	سا	سا	
	پہو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۰	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	
	در	کا	م	ج	ہاں	۰	
۳۱	نی	نی	نی	سا	سا	سا	
	کو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۲	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	
	در	کا	م	ج	ہاں	۰	
۳۳	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	کو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۴	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	در	کا	م	ج	ہاں	۰	
۳۵	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کو	۰	شد	۰	۰	۰	
۳۶	نی	دھا	پا	پا	پا	پا	
	در	یا	ب	کہ	در	۰	
۳۷	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	وی	۰	شی	۰	۰	۰	
۳۸	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	با	دل	قو	ک	اا	۰	
۳۹	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۴۰	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	در	یا	ب	کہ	در	۰	
۴۱	پا	نی	نی	نی	نی	نی	
	وی	۰	شی	۰	۰	۰	
۴۲	نی	نی	نی	نی	نی	نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	در	یا	ب	کہ	در	۰	
۴۳	نیِ	نیِ	نی	سا	رنے	رنے	
	وی	۰	شی	۰	۰	۰	
۴۴	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	
	در	یا	ب	کہ	در	۰	
۴۵	نیِ	نیِ	سا	رنے	سا	سا	
	وی	۰	شی	۰	۰	۰	
۴۶	نیِ	دھا	پا	ما	گاِ	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	با	دل	قو	ک	لا	۰	
۴۷	ما	پا	پا	ما	گاِ	گا	
	ہے	۰	نے	۰	س	ت	
۴۸	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عل	می	کہ	تو	آ	۰	
۴۹	ما	پا	پا	سا	سا	سا	
	مو	۰	زی	۰	۰	۰	
۵۰	نیِ	دھا	پا	ما	گا	گا	

بیٚمہ غزل چھ تلنگس منز جیب انداز تالہ پیٹھ ادا یوان کرنہ :-

ہوشم نہ نگاہے برد جانانہ چنیں باید
یک جرعہ خرابم کرد پیمانہ چنیں باید

بیرون و درونِ من شد صورتِ او پیدا
در حضرتِ کفرستان بتخانہ چنیں باید

نادیدہ جمالِ او مہرش زدلم سرزد
ناکاشتہ میروید ایں دانہ چنیں باید

در ہر چہ نظر کردم او جلوہ گرم آمد
جان باد فدائے او جانانہ چنیں باید

میبینم و میجویم میچینم و میریزم
میگریم و میخندم دیوانہ چنیں باید

در خون جگر عرفی مے غلطد و میرقصد
در آتش خود سوزد پروانہ چنیں باید

اے بادہ بیار۔ بادہ باندازہ بیار۔ بادہ بخوش تازہ بیار

•

با نشۂ درویشی در ساز و دمادم زن
چوں پختہ شوی خود را بر سلطنت جم زن

تو سوز درون او تو گرمیٔ خونِ او
باور نکنی چاکے در پیکر عالم زن

(اقبال)

•

(شعبہ)

بیات

ضروری کتھٕ

بیات (شعبہ)

(۱) یہِ شعبہ ادا کرنہٕ خاطرٕ چھُ مدھیہ سپتکُک 'نی' سُر کومل ہیوان بناونہٕ ۔ باقی سأری سُر چھِ شُدھ لگان ۔

(۲) اَتھ شعبس منز چھُ پہٕ سپھٕ گنہٕ بأنکُ سم ہیوان دینہٕ تار سپتکس سا سُرس پیٹھ ۔

(۳) یہ چھُ آمُت کوچک مقامُک اکھ شعبہ جتلاونہٕ ۔

(۴) ییتھ شعبس منز چھُنہٕ مندر سپتکُک کانہہ سُر استعمال سپدان ۔ صرف چھ مدھیہ سپتک نٕہ تار سپتکٕکی سُر استعمال سپدان ۔

(۵) یہِ شعبہ چھُ ادا یِوان کرنہٕ دگرٕ کہِ وقتہٕ ۔

(٦) یہِ شعبہ چھُ آمُت بناونہٕ گگرٕ سنزِ آوازہ پیٹھ ۔

یُمہٕ سُرو اٚیتھ چھہٕ یوان بیات شعبچ شکل بناونہٕ۔ تہٕ اَمہٕ پتہٕ چھہٕ اَمہٕ شعبکہٕ بٲت ادا یوان کرنہٕ۔

پا دھا نی سا نی دھا دھا پا ما گا ما
ما پا پا ما گا گا رے گا ما ما ما
پا دھا نی سا سا نی سا سا نی دھا پا
پا ما گا گا ما ما

پا دھا نی سا رے رے
سا نی سا سا رے ما گا رے سا نی سا سا
نی دھا پا پا دھا نی نی دھا دھا پا نی دھا
پا ما گا گا رے گا ما

دُورُوپہ تال

خطِ سبز و لب لعل و رُخِ زیبا داری   حُسنِ یوسف دمِ عیسےٰ یدِ بیضا داری

شیوۂ شکل و شمائل حرکات و سکنات   آنچہ خوباں ہمہ دارند تو تنہا داری

(خسرو)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی							خطِ	سب	۰	۰	زو	۰	۰	لب	
۱							پا	دھا	نی سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لع	۰	۰	ل و	۰	۰	رخ	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۲	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	خط	س	۰	ب	زو	۰	۰	لب	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لع	۰	۰	ل و	۰	۰	رُخ	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۴	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	[illegible]
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	حُسن	یو	۰	۰	س	۰	ف	دم	
۵	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	

استائی۔ سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۲ تا ۴ اتام وا اپیٹھ سرگم ۵ اکس ماترہ اپیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	عی	۰	۰	سا	۰	۰	بیدِ	بے	۰	۰	ضے	۰	۰	دا	
۶	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	حُسنِ	یو	۰	۰	س	ف	حُس	رِن	
۷	ما	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	سا	سا	
	یو	۰	۰	س	۰	ف	حُسنِ	یو	۰	۰	س	۰	ف	دِم	
۸	نی-سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	عی	۰	۰	سا	۰	۰	ید	بے	۰	۰	ضے	۰	۰	ید	
۹	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
	بے	۰	۰	ضے	۰	نی	رِ	بے	۰	۰۰	ضے	۰	۰	دا	
۱۰	ما	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی-دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	خط	ست	۰	۰	زو	۰	۰	لب	
۱۱	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لعہ	۰	۰	لو	۰	۰	رخِ	زے	۰	۰	با	۰	۰	رُخِ	
۱۲	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
	زے	۰	۰	با	۰	رو	ی	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۱۳	ما	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی-دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	خطِ	س	۰	ب	زو	۰	۰	لب	[illegible]
۱۴	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	لعہ	۰	۰	لو	۰	۰	رُخِ	زے	۰	۰	با	۰	۰	دا	
۱۵	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
انترہ							شیوہ	ء	۰	۰	شک	۰	لو	۰	
۱۶							پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے	رے	رے	
	شما	۰	۰	ئل	۰	۰	حر	کا	۰	۰	تو	۰	۰	سک	
۱۷	سا	نی	نی	سا	سا	سا	رے-گا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	نی	
	تا	۰	۰	۰	[illegible]	بت	شیوہ	ء	۰	۰	شک	۰	لو	۰	
۱۸	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے	رے	سا	
	شما	۰	۰	ئل	۰	[illegible]	حر	کا	۰	۰	تو	۰	۰	سک	
۱۹	سا	نی	نی	سا	سا	سا	رے-گا	ما	ما	گا	رے	رے	سا	نی	[illegible]
	تا	۰	۰	۰	۰	ت	آنچہ	خو	۰	۰	بان	۰	۰	ہمہ	
۲۰	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	دا	۰	۰	رند	۰	۰	تو	تن	۰	۰	ع	۰	۰	دا	
۲۱	دھا	نی	دھا	پا	ما-گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	

انترہ - سرگم ۱۶ ع ابیھٹ ودائیہ سرگم ۲۵ ع تمام - سرگم ۲۵ ع پتہ ، سرگم ۱۱ ع ، ۱۲ ع ، ۱۳ ع ، ۱۴ ع ، تہ ۱۵ ع اکس ماترہ ۱ ع ابیھٹ امیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	سرگم ماترہ ۱۴ پیٹھ سرگم ماترہ ۲۵ تام اکھ لٹہ
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	آنچہ	خوہ	۰	۰	باں	۰	آں	چہ	
۲۲	ما	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	سا	سا	
	خوہ	۰	۰	باں	۰	۰	آنچہ	خوہ	۰	۰	باں	۰	۰	ہمہ	
۲۳	نی۔سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی۔سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	
	دا	۰	۰	رند	۰	۰	تو	تن	۰	۰	ہ	۰	۰	تو	
۲۴	دھا	نی	دھا	پا	ما۔گا	ما	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	
	تن	۰	۰	ہا	۰	ت	ن	تن	۰	۰	ہ	۰	۰	دا	
۲۵	ما	ما	ما	ما	پا	پا۔دھا	نی۔دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	رے۔گا	

ہُنمہ کینہہ رُباعی تہٕ چھہ شعبہ بیاتس منز دۆ رؤپہٕ تالہِ بیٹھ گیوہنہٕ یوان ۔

از عدو باک ندارم کہ تو شاہے دارم
بادشاہا ز کرم چشمِ نگاہے دارم

بگذر از کینِ من اے چرخ کہ افتادہ نیَم
چوں رسولِ عربی پشت پناہے دارم

•

بردار پردہ ز رُخ اے رشکِ آفتاب   تا عاشقاں جمالِ تو بینند بے حجاب

تۄ در درُون پردہ وجہان اسیرِ تۄ

اے واے آنزمان کہ برُن آئی از نقاب

•

رکھوزا اَحکھس لولہ نارے مأری مندہ ہیتو

اُنی اُتی روز تہ درشن دِ تو — پوش لاگے نظرہ کارِہ روشہ یا عٹھی ہیتو

دژاو مجنون سرِ بازار لاگہ ہندہ ہتو — لأل آئس سوۂ مہ سازاہ مہرازہ ہیتو

•

ہانژہ کمہ ژوٗ لہہ پتے ہاہمیو زاگے — چھمو چأنی لادن یورِی دِلو یارو وے

عشقہ ژوٗر پھیور یو سیدِ ہن رکھو بتیہ سادن — عشقہ داسے گژھان یارو کوہن تہ بالن سور

یازہ ہاوتم شمعِ صوٗرت نتے چشمہ بادم

چھمو چأنی لادن یورِی دِلو یارو وے

سونہ درو سونہ درو مانز چھہ لاگتہ بادن — گوندرو دادہ چانہ کھمے یارو وہہ

مندورہ بہت ہے ژہ چھا دمیون ہی بدن

•

یکہ تال

چائی گل چھم گرہ گرہ   سانہٕ گرہ پھوجہ یاسمن ٹھرہ
رنگہ رنگہ بولان رنگہ ژرہ   آکاشس رؤف کران کوترہ
سون ولہ آلوے زہی نرہ   سانہٕ گرہ پھوجہ یاسمن ٹھرہ

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	·	·	·	خالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
ابتائے					چاۓ	·	نی	·	·	گل	چھم	·	
۱					سا	ني	دھا	دھا	پا	پا	دھا / پا-دھا	ني-دھا	
	گ	رہ	گ	رہ	سا	نہ	گ	رہ	·	پھوجہ	یا	س	
۲	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	من	·	ٹھ	رہ	چاۓ	·	نی	·	·	گل	چھم	·	
۳	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	ني	دھا	دھا	پا	پا	دھا	ني-دھا	
	گ	رہ	گ	رہ	سا	نہ	گ	رہ	·	پھوجہ	یا	س	
۴	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	

استائے :- سرگم ۂ ابیتھ سرگم ۸ تام وائیتھ سرگم ۹کس ماترہ ابیٹھ امیک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	مَن	۰	ٹھَ	رِہ	۰	سانِہ	گ	رِہ	۰	پھیچہ	یا	س	
۵	ما	ما	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	
	من	۰	ٹھَ	رِہ	سا	نِہ	گ	رِہ	۰	پھیچہ	یا	س	
۶	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	دھا	رے	رے	رے-گا	رے	
	من	۰	ٹھَ	رِہ	چاۓ	۰	نی	۰	۰	کَل	چھَم	۰	
۷	سا	سا	نی	دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	گ	رِہ	گ	رِہ	سا	نِہ	گ	رِہ	۰	پھیچہ	یا	س	
۸	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	مَن	۰	ٹھَ	رِہ	چاۓ	۰	نی	۰	۰	کَل	چھَم	۰	
۹	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	سرگم ۵ تا ۹ [illegible]
انترہ						رنگہ	رَن	گہ	۰	بو	لا	ن	
۱۰						پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے-گا	رے	
	رَن	گہ	ٹڑ	رِہ	۰	آ	کا	۰	ش	رؤف کہ	را	ن	
۱۱	سا	نی	سا	سا	سا	رے-گا	ما	گا	رے	رے-گا	ما	گا	
	کو	۰	ت	رِہ	۰	رنگہ	رَن	گہ	۰	بو	لا	ن	
۱۲	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا-نی	سا-رے	رے	رے	رے-گا	رے	سرگم ۱۰ تا ۱۲ [illegible]

انترہ:۔ سرگم ۱۰ ا پیٹھ دائیو سرگم ۱۲ ۲۴ تام ۔ سرگم ۱۲ ۲۴ پیتہ سرگم ۸ تہ سرگم ۹ کس ماترہ ا پیٹھ ا ہیک سم ۔

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	۰	رنگہ	ژ	رہ	۰	آ	کا	۰	ش	رُوف کہ	را	ن	
١٣	سا	نی	سا	سا	سا	رنیے-گا	ما	گا	رنیے	رنیے-گا	ما	گا	
	کو	۰	ت	رہ	سو	ن	وَ	لہر	۰	آل	وے	۰	
١۴	رنیے	سا	نی	دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	زہی	۰	نَ	رہ	سا	بنہ	گ	رہ	۰	پھوہچ	یا	س	
١۵	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رنیے-گا	
	من	۰	ٹھ	رہ	۰	سون	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
١٦	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	زہی	۰	نَ	رہ	۰	سون	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
١٧	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	دھا	رنیے	رنیے	رنیے-گا	رنیے	
	زہی	۰	نَ	رہ	سو	ن	وَ	لہر	۰	آل	وے	۰	
١٨	سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	زہی	۰	نَ	رہ	سا	بنہ	گ	رہ	۰	آل	وے	۰	
١٩	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رنیے-گا	[illegible]
	زہی	۰	نَ	رہ	سو	ن	و	لہر	۰	آل	وے	۰	
٢٠	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	زہِ	۰	نَ	رہ	سا	نہٕ	گَ	رہ	۰	پھوجہٕ	یا	س	
۲۱	پا	ما-گا	ما	ما	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	رے-گا	
	مَن	۰	تھَ	رہ	۰	سانہٕ	گ	رہ	۰	پھوجہٕ	یا	س	
۲۲	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	مَن	۰	تھَ	رہ	۰	سانہٕ	گَ	رہ	۰	پھوجہٕ	یا	س	[illegible]
۲۳	نی-سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	دھا	رے	رے	رے-گا	رے	
	مَن	۰	تھَ	رہ	چائ	۰	نی	۰	۰	کَل	پتھم	۰	
۲۴	سا	سا	نی	دھا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	

بُنمہٕ رُباعی تہٕ تِچھ شعبہ بیالیس منزبکہ تالہٕ بیٹھ ادا یوان کرنہٕ:-

مالہٕ ہو کر یہ پوشن ہا مَتہٕ کوہ چھک روشن
نیرِتھ گوہم گوشن حال میون چھُے نا روشن
لائرنس چھس نو پوشن ہا متہٕ کوہ چھک روشن

●

در نظر بازی ما بیخبران حیرانند
من چنینم که نمودم دگر ایشاں دانند

وصفِ رخسارۂ خورشید ز خفاش مپرس
که دریں آئینہ صاحب نظراں حیرانند

زاهد از رندی حافظ نکند فهم چه باک
دیو بگریزد ازاں قوم که قرآن خوانند

●

سہ تالہ

یارب درِ خلق سجدہ گاہم نکُنی　　محتاج و گدا پادشاہم نکُنی
موی سیہم سفید کردی ز کرم　　باموی سفید روسیاہم نکُنی

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	[illegible]
استائے						یا	.	.	رب	.	.	درِ	
۱						سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	
	خل	.	.	ق	.	سجدہ	گا	.	.	ہم	.	نکُ	
۲	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	گا	گا	گا	گا	
	نی	.	.	.	.	یا	.	.	رب	.	.	درِ	
۳	ما	ما	ما	پا	دھا	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	
	خل	.	.	ق	.	سجدہ	گا	.	.	ہم	.	نکُ	
۴	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	گا	گا	گا	گا	
	نی	.	.	.	.	مح	.	.	تا	.	.	ج وگ	
۵	ما	ما	ما	پا	دھا	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	پا-دھا	

استائی :- سرگم ع۱ پیچھے سرگم ع۱۵ تام وائے پیچھے سرگم ع۱۶ اکس ماترے ۱ پیچھے انیک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	دا	۰	۰	۰	۰	پاد	شا	۰	۰	ہم	۰	نکُ	
۶	نِي	دھا	پا	ما	گا	گا	ما	ما	ما	گا	گا	گا	
	نی	۰	۰	۰	۰	مح	۰	۰	تا	۰	۰	ج وگ	
۷	ما	ما	ما	پا	دھا	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	پا	
	دا	۰	۰	۰	۰	مح	۰	۰	تا	۰	۰	ج وگ	
۸	دھا	نِي	سا	رنے	رنے	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
	دا	۰	۰	۰	۰	پاد	شا	۰	۰	ہم	۰	پاد	
۹	نِي	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	شا	۰	۰	ہم	۰	پاد	شا	۰	۰	پا	۰	د	
۱۰	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	گا	
	شا	۰	۰	ہم	۰	پاد	شا	۰	۰	ہم	۰	نکُ	
۱۱	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	رے-گا	
	نی	۰	۰	۰	۰	نکُ	نی	۰	نکُ	نی	۰	نکُ	
۱۲	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	نِي	سا	سا	نِي	
	نی	۰	۰	۰	۰	نکُ	نی	۰	نکُ	نی	۰	نکُ	
۱۳	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	دھا	دھا	نِي	سا	سا	نِي	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	نی	.	نگ	نی	.	یا	.	رب	.	.	.	در	
۱۴	سا	سا	سا	رنے	رنے	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
	خل	.	.	ق	.	سجدہ	گا	.	.	ہم	.	نگ	
۱۵	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	نی	.	.	.	.	عُ	.	.	تا	.	.	ج وگ	
۱۶	ما	ما	ما	ما	پا	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
انترہ						مو	ئی	.	.	.	سیہ	ہم	
۱۷	.					پا	دھا	نی	سا	سا	رنے	سا-نی	
	سفے	.	.	.	د	کر	دی	.	.	.	.	زک	
۱۸	سا	سا	سا	سا	سا	رنے-گا	ما	ما	گا	رنے	رنے	سا-نی	
	رم	.	.	.	.	مو	ئی	.	.	س	یہ	ہم	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	دھا	نی	سا	رنے	رنے	سا-نی	
	سفے	.	.	.	د	کر	دی	:	.	.	.	زک	
۲۰	سا	سا	سا	سا	سا	رنے-گا	ما	ما	گا	رنے	رنے	سا-نی	
	رم	.	.	.	.	با	.	.	مو	.	:	ی س	
۲۱	سا	سا	نی	دھا	پا	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	پا-دھا	

انترہ - سرگم ۱۷ اپنچھڑ وائیو سرگم ۲۰ تا ۳۰ نام - سرگم ۳۰ پیتر سرگم ۱۵ تر سرگم ۱۶ اکیس ماترہ ۱ اپنچھڑ امیگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	نے	.	.	.	د	روسِ	یا	.	.	ہم	.	نکُ	
۲۲	نیِ	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	گا	گا	گا	گا	
	نی	.	.	.	.	با	.	.	مو	.	.	ی س	
۲۳	ما	ما	ما	ما	پا	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	پا	
	نے	.	.	.	د	با	.	.	مو	.	.	ی س	
۲۴	دھا	نیِ	سا	رے	رے	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	پا-دھا	
	نے	.	.	.	د	روسِ	یا	.	.	ہم	.	روسِ	
۲۵	نیِ	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	یا	.	.	ہم	.	روسِ	یا	.	.	رو	.	سِ	
۲۶	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	رے-گا	
	یا	.	.	ہم	.	روسِ	با	.	.	ہم	.	نکُ	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	گا	گا	
	نی	.	.	.	.	نکُ	نی	.	نکُ	نی	.	نکُ	
۲۸	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	دھا	نیِ	سا	سا	سا-نیِ	
	نی	.	.	.	.	نکُ	نی	.	نکُ	نی	.	نکُ	
۲۹	سا	سا	نیِ	دھا	دھا	پا	دھا	دھا	نیِ	سا	سا	نیِ	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	نی	۰	تک	نی	۰	یا	۰	۰	رب	۰	۰	درِ	
۳۰	سا	سا	سا	رنے	رنے	سا	سا	نِي	دھا	دھا	پا	پا۔دھا	

بُمنی شارنۂ جیم شعبہ بیاتس منز سہ تالس بیہٹھ گیونہ یوان :-

بے حجابانہ درآ از درِ کاشانۂ ما   کس نیکیست بجزُ عکسِ تُو در خانۂ ما

فتنہ انگیز مشو کاکُلِ مشکیں مکُشا

تابِ زنجیر ندارد ایں دلِ دیوانۂ ما

(محجی رح)

•

اے بردہ در ایام فرسندہ دمی چند

وی عمر تلف کردہ زبہرِ درمی چند

مال وزن وفرزند ہمہ برتو وبال اند

ہے حیف کُنی تکیہ بمال وزن وفرزند

صیادِ اجل درطلب بردنِ جانست

تو درطلبِ خواجگئ ملکِ سمرقند

•

دوُیکه تال

ہے ویسے مارہ موت چھم روشان — بوفِدا کرسے زوتے جان

دورہ ہے لونِم تیسر مژگان — سینہ ہے ژوٹم واُنجہ سان

چھکہ لد یارہ دود چھس للہ وان — بوفِدا کرسے زوتے جان

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
استائی						ہے	ویسے	۰	
۱						پا	دھا	نی	
	ما	رہ	موت	۰	۰	چھم	رو	۰	
۲	سا	نی	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	
	شا	۰	۰	ن	۰	ہے	ویسے	۰	
۳	نی-سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	
	ما	رہ	موت	۰	۰	چھم	رو	۰	
۴	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	شا	۰	۰	ن	بر	فِ	دا	۰	
۵	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	تم سرگم ۱ تا ۴ سرگم ۱ پھیر ۲ سرگم

استائی :- سرگم ع۱ اپیٹھ سرگم ع۱۱ تا م واپیتھ سرگم ع۲ اکس ماتر ع۱ اپیٹھ اہنگ سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	۰	کہ	سے	۰	۰	زو	تے	۰	
۶	پا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	رے-گا	
	جا	۰	۰	ن	بو	ف	دا	۰	
۷	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی	دھا	دھا	
	۰	کہ	سے	۰	۰	زو	تے	۰	
۸	پا	نی-دھا	پا	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	جا	۰	۰	۰	ن	ہے	ویسی	۰	
۹	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	
	ما	رہ	موت	۰	۰	چھم	رو	۰	
۱۰	سا	نی	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	[illegible]
	شا	۰	۰	۰	ن	ہے	ویسی	۰	
۱۱	نی-سا	سا	نی	نی	دسا	پا	دھا	نی	
	ما	رہ	موت	۰	۰	چھم	رو	۰	
۱۲	سا	نی	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	
انترہ						دورہ	ہے	۰	[illegible]
۱۳						پا	دھا	نی	

انتر: - سرگم ۱۳ ابیپھڑ وا ئیو سرگم ۳۰ تام - سرگم ۳۰ پینتر سرگم ۱۱ انتر سرگم ۱۲ اکس ماترے ا بیپھڑ امیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	لو	ی	نم	۰	۰	تیر	مڑ	۰	
۱۴	سا	نی	دھا	دھا	دھا	دھا-نی	سا	سا	
	گا	۰	۰	۰	ن	دُورہ	ہے	۰	
۱۵	نی-سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	نی	
	لو	ی	نم	۰	۰	تیر	مڑ	۰	
۱۶	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	گا	۰	۰	ن	رسی	نر	ہے	۰	
۱۷	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	
	۰	ژوٹ	نم	۰	۰	وائے	ن	جہ	
۱۸	پا	نی-دھا	پا	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	سا	۰	۰	ن	سی	نہ	ہے	۰	
۱۹	ما	ما	ما	پا	پا-دھا	نی	دھا	دھا	
	۰	ژوٹ	نم	۰	۰	وائے	ن	جہ	
۲۰	پا	نی-دھا	پا	ما	ما	گا	گا	رے-گا	
	سا	۰	۰	۰	ن	چھوکہ	لد	۰	
۲۱	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	یا	رہِ	دو	۰	د	چھس	للہ	۰	
۲۲	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	وا	۰	۰	۰	ن	چھوکہ	لد	۰	
۲۳	نی-سا	سا	نی	نی	دھا	پا	دھا	رنے	
	یا	رہِ	دو	۰	د	چھس	للہ	۰	
۲۴	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	دا	۰	۰	ن	بو	ف	دا	۰	
۲۵	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	سا	نی	دھا	دھا	
	۰	کر	سے	۰	۰	زو	تے	۰	
۲۶	پا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	رے-گا	
	جا	۰	۰	ن	بو	ف	دا	۰	
۲۷	ما	ما	ما	ما	پا-دھا	نی	دھا	دھا	
	۰	کر	سے	۰	۰	زو	تے	۰	
۲۸	پا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	رے-گا	
	جا	۰	۰	۰	ن	ھا	ویسی	۰	
۲۹	ما	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	سرگم عـ ۱۳ پیٹھ سرگم عـ ۳۰ تام اکہ لٹھ

بازگشت	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	ماترہ
[illegible]	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	تالی	تال
	۰	رو	چھُم	۰	۰	مۆت	رہ	ما	
	سا	سا	نی	دھا	دھا	دھا	نی	سا	۳۰

بُنِم باگھ تہٕ چھِ شعبہ بیاکھ منز دُویکہ تالہٕ منز ادا یوان کرنہٕ۔

بوز میائنی زار زارے یار
وُلو آوارہٕ کرٕ کھس بوز میائنی زار

یِم زُلف زِہِ چانِہ سیاہ مار
چھا بنیو زُلفو وولہم نال

خوش چھِسے زندہ تھوٗ خوش چھِسے مار
وُلو آوارہٕ کرٕ کھس بوز میائنی زار

پیادہ کوتاہ لارے چھُک شہسوار
وُتَن کھڑی ہو کرٕ لو میہ

کنھَن میانِہ زہٕ کنَ دار
وُلو آوارہٕ کرٕ کھس بوز میائنی زار

●

زہٕ بوزتے وِسی یے کیاہ ووٚن یارن
کیاہ ووٚن یارن یارہٕ لیے عارن

دِپیام ثوری ہے بو پیتہٕ لارس
وُنیب ہے کوٚرنم اَمی شہسوارن

مُری بالہٕ داریام زنٕدرہٕ ستارن
زہٕ بوزتے وِسی یے کیاہ ووٚن یارن

●

کہ دارد این چنین عیشم کہ در عشق تو من دارم
شرابم خون کبابم دل ندیمم درد و نقلم غم

مستِ نازہ اسے یارہ

چپ انداز تال

بیا ساقی نقاب از رُخ برافگن　　چکید از چشمِ من خونِ دلِ من

بہ آں لحنے کہ نے شرقی نہ غربی است　　نوائے از مقامِ لاتخف زن

(اقبالؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
استائی			ب	یا	سا	۰	
۱			سا	سا	نی	دھا	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
۲	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	رخ	بر	اف	گن	۰	
۳	ما	گا	گا	گا	ما	ما	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
۴	ما	پا	دھا	نی	دھا	دھا	سرگم ۱ ما بیٹھ سرگم ۲ سے ۲۸ تک ماترہ ۱ سم
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
۵	پا	ما	پا	دھا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	رخ	بر	اف	گن	۰	
۶	ما	گا	گا	ریگا	ما	ما	
	۰	۰	چ	کی	۰	د	
۷	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	
	از	چش	م	من	۰	۰	
۸	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
۹	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	سرگم ۱ ما بیٹھ سرگم ۲ سے ۲۸ تک ماترہ ۱ سم
	خو	ن	د	ل	من	۰	
۱۰	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	

استائی:- سرگم ۱ ما بیٹھ سرگم ۲۷ تام وائی بیٹھ سرگم ۲۸ کس ماترہ ما بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
١١	ما	پا	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	پچش	م	من	۰	۰	
١٢	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
١٣	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
١٤	پا-دھا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
١٥	ما	سا	سا	سا	نی	دھا	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
١٦	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
١٧	گا	گا	رے	گا	ما	ما	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
١٨	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	۰	ب	یا	سا	۰	
١٩	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	
	۰	قی	ن	قاب	از	۰	
٢٠	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	رخ	بر	اف	گن	۰	
٢١	گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
٢٢	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	پچش	م	من	۰	۰	
٢٣	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
٢٤	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	۰	
٢٥	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
٢٦	ما	پا	پا	پا	دھا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	.	چش	م	من	.	.	
۲۷	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	
	خو	ن	د	ل	من	.	
۲۸	نی	سا	رے	سا	نی	دھا	
انترہ	.	.	بہ	آں	لحہ	.	
۲۹			پا	پا	دھا	نی	
	.	نے	کہ	نے	.	.	
۳۰	سا-رے	رے	سا	سا	سا	سا	
	شر	قی	نہ	غر	بی	.	
۳۱	سا	رے	رے	گا	ما	گا	
	.	است	نہ	غر	بی	.	
۳۲	رے	سا	رے	سا-نی	دھا	دھا	
	.	.	بہ	آں	لحہ	.	
۳۳	پا		پا	پا	دھا	نی	
	.	نے	کہ	نے	.	.	
۳۴	سا-رے	رے	سا	سا	سا	سا	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	شر	قی	نہ	غر	بی	.	
۳۵	رے	رے	رے	گا	ما	گا	
	.	است	نہ	غر	بی	.	
۳۶	رے	سا	رے	سا-نی	دھا	دھا	
	.	.	ن	وا	ئے	.	
۳۷	دھا	دھا	سا	سا	نی	دھا	
	.	از	م	قا	م	.	
۳۸	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	.	لا	ت	خف	زن	.	
۳۹	گا	گا	گا	گا	ما	ما	
	.	.	ن	وا	ئے	.	
۴۰	ما	پا	دھا	نی	دھا	دھا	
	.	.	ن	وا	ئے	.	
۴۱	دھا	دھا	دھا	نی	سا	سا	
	.	.	ن	وا	ئے	.	
۴۲	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	

[illegible]

انترہ:- سرگم ۲۹ ۵ پہلے [illegible] سرگم ۲۶ ۴ تام۔ سرگم ۲۴ [illegible] سرگم ۹ [illegible] سرگم ۲۷ تام [illegible] سرگم ۲۸ کس ماترہ ۱ [illegible] ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	از	م	قا	رم	۰	
۴۳	پا	ما	پا	دھا	پا	ما	
	۰	لا	ت	خف	زن	۰	
۴۴	ما	گا	گا	گا	ما	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	۰	چ	کید	از	۰	
۴۵	ما	ما	پا	پا	دھا	دھا	
	۰	چش	رم	من	۰	۰	
۴۶	نی	دھا	پا	دھا	دھا	دھا	

بئے مہ رُباعی تہ چھہ شعبہ بیات چپ انداز تالہ ہیچھ گنیونہ یوان :-

بمنزل کوش مانندِ مہِ نو
دریں نیلی فضا ہر دم فزوں شو

مقامِ خویش گر خواہی دریں دیر
بحق دل بند و راہِ مصطفےٰ رو

(اقبالؔ)

یہی آدم ہے سلطاں بحر و بر کا
کہوں کیا ماجرا اس بے بصر کا

نہ خود بیں نے خدا بیں نے جہاں بیں
یہی شاہکار ہے تیرے ہُنر کا

(اقبالؔ)

ضربِ تُرکی تال

گُل پھۆلی آنگن سانہٕ ییتہٕ میانہٕ ہٕ مدہٕ نو
رنگہٕ رنگہٕ سائی گُل آے کرِتو پاے آدہٕ نو
زرد بیبہٕ امارہٕ چانہٕ ییتہٕ میانہٕ ہٕ مدہٕ نو

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	
استائے					گُل	
۱					سا	
	پھۆلی	۰	آں	گن	۰	
۲	نی	دھا	پا	نی	دھا	
	سا	نہ	یہ	تو	۰	سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲۰ تام
۳	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ہٕ	م	دہٕ	
۴	گا	گا	گا	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	
	نو	۰	۰	۰	گل	
۵	ما	ما	ما	ما	سا	
	پھۆلی	۰	آن	گن	۰	
۶	نی	دھا	پا	نی	دھا	
	سا	نہ	یہ	تو	۰	سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲۰ تام
۷	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	آں	گن	۰	
۸	گا	گا	گا	گا	گا	

استائے :- سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۹ تام وائیتھ سرگم ۲۰ کس ماترہ ۱ پیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	سرگم ۱ پینچھڑ سرگم ۲۰ تام اکہ لیٹہ
	سا	نہ	ریہ	تو	۰	
۹	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	نہ	آں	گن	۰	
۱۰	ما	ما	گا	گا	گا	
	سا	نہ	ریہ	تو	۰	
۱۱	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	نہ	ہا	م	دو	
۱۲	ما	ما	گا	گا	گا	
	نو	۰	۰	۰	مدو	
۱۳	ما	ما	ما	ما	پا	
	نو	۰	۰	۰	مدو	
۱۴	دھا	دھا	دھا	دھا	نی	
	نو	۰	۰	۰	گل	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	
	پھوٹو	۰	۰	سوں	گل	
۱۶	نی	دھا	پا	پا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	سرگم ۱ پینچھڑ سرگم ۲۰ تام اکہ لیٹہ
	پھوٹو	۰	آں	گن	۰	
۱۷	نی	دھا	پا	نی	دھا	
	سا	نہ	ریہ	تو	۰	
۱۸	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ہا	م	دو	
۱۹	گا	گا	گا	رےمے	گا	
	نو	۰	۰	۰	۰	
۲۰	ما	ما	ما	ما	ما	
انترہ					رنگہ	سرگم ۲۱ پینچھڑ سرگم ۲۴ تام اکہ لیٹہ
۲۱					پا	
	رن	رگہ	سائرے	گل	۰	
۲۲	دھا	نی	سا-رنے	سا	نی	
	آ	سے	کر	تو	۰	
۲۳	سا	سا	رنے-گا	ما	گا	
	پا	سے	آ	۰	دو	
۲۴	رنے	رنے	سا	سا	نی	

انترہ:- سرگم ۲۱ پینچھڑ و آئیو سرگم ۲۴ تام - سرگم ۲۴ پیتہ سرگم ۱۷، ۱۸، ۱۹ تہ سرگم ۲۰ کس ماترہ ۱ پینچھڑ امیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	[illegible]
	نو	.	.	.	رنگیہ	
۲۵	سا	سا	نی	دھا	پا	
	رَن	گہ	سائرہ	گُل	.	
۲۶	دھا	نی	سا-رے	سا	نی	
	آ	ے	کر	تو	.	
۲۷	سا	سا	رے-گا	ما	گا	
	پا	ے	آ	.	دہ	
۲۸	رے	رے	سا	سا	سا	
	نو	.	کر	تو	.	
۲۹	رے	رے	رے-گا	ما	گا	
	پا	ے	آ	.	دہ	
۳۰	رے	رے	سا	سا	نی	
	نو	.	.	.	زر	
۳۱	سا	سا	نی-دھا	پا	سا	
	دے	.	ام	ما	رہ	
۳۲	نی	دھا	پا	نی	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	[illegible]
	چا	نہ	رہ	تو	.	
۳۳	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ہا	سم	دہ	
۳۴	گا	گا	گا	رے	گا	
	نو	.	.	.	زر	
۳۵	ما	ما	ما	ما	سا	
	دے	.	.	.	زر	
۳۶	نی	دھا	پا	پا	سا	
	دے	.	.	رتم	زر	
۳۷	نی	دھا	پا	رے	سا	
	دے	.	ام	ما	رہ	
۳۸	نی	دھا	پا	نی	دھا	
	چا	نہ	رہ	تو	.	
۳۹	پا	پا	ما	ما	گا	
	میا	نہ	ام	ما	رہ	
۴۰	گا	گا	گا	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	چا	نہ	ریہ	تو	۰	
۴۱	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	نہ	ام	ما	رہو	
۴۲	ما	ما	گا	گا	گا	
	چا	نہ	ریہ	تو	۰	
۴۳	ما	ما	پا	پا	پا	
	میا	نہ	ع	م	دہو	
۴۴	ما	ما	گا	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	[illegible]
	نو	۰	۰	۰	مدہو	
۴۵	ما	ما	ما	ما	پا	
	نو	۰	۰	۰	مدہو	
۴۶	دھا	دھا	دھا	دھا	نی	
	نو	۰	۰	۰	گل	
۴۷	سا	سا	سا	سا	سا	
	پھولو	۰	۰	سوں	بل	
۴۸	نی	دھا	پا	پا	سا	

(شعبه)

عشیران

ضروری کتھ

عشیران (شعبہ)

(۱) یہ شعبہ ادا کرنہٕ خاطرٕ چھُ پیوان مدھیہ سپتکُک 'گندھار' سُر شُدٕ تہٕ کومل 'نی' سُر کومل نتہٕ تار سپتکُک 'گندھار' سُر کومل تھوٗنُن۔ باقی سارٕی سُر چھُ شُدٕ پیوان تھاوُنہٕ۔

(۲) یتھ شعبس منز چھُ ہرکُنہٕ باگتُک سم پیوان دِنہٕ تار سپتکُک 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) عشیران چھُ بوسلیکُک مقامُک اکھ شعبہ آسِتھ بیان کرنہٕ۔

(۴) یتھ منز چھُ مندر سپتکُک 'نی' سُر تہٕ استعمال سپدان۔

(۵) یہ شعبہ چھُ ادا یوان کرنہٕ دِگرٕ وقتہٕ۔

ژٕنٛمہِ سُرو آیتھ چھہ یوان اَمہٕ شعبچ شکل بناونہٕ تہٕ امہٕ پتہٕ چھہ یوان امکۍ بآت ادا کرنہٕ:-

سا گا ما پا پا دھا نِ نِ دھا پا ما گا گا

ما ما ما گا ما پا پا پا ما گا ما پا ما

گَا گَا رے سا سا سا نی سا سا

پا نِ نِ سا سا رے رے سا نِ سا سا

نی سا رے ما گَا رے سا نِ سا سا نِ دھا

پا نِ دھا پا ما گا ما گا پا پا ما گا

ما پا ما گَا گَا رے سا نی سا سا سا

جھج تال

درین میخانہ ای ساقی ندارم محرمے دیگر — کہ من شاید نخستین آدمم از عالمے دیگر
دمے این پیکر فرسودہ را سازی کفِ خاکے — فشانی آب و از خاک آتش انگیزی دمے دیگر
(اقبال)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
استائے						د	ریں	.	.	می	خا	.	.	نہ	
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	.	.	.	.	سا	قی	.	.	نہ	دا	.	.	.	
۲	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رم	.	.	.	.	محر	مے	.	.	.	دی	.	.	.	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲، ۳، ۴ سم
	گمر	.	.	.	.	د	ریں	.	.	می	خا	.	.	نہ	
۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	.	.	.	.	سا	قی	.	.	نہ	دا	.	.	.	
۵	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

استائے:- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۲، ۳ تام وائیٹھ سرگم ۴، ۲ کس ماترا ۱ بیٹھ امنیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	رم	.	.	.	.	محر	مے	.	.	.	دی	.	.	.	
٦	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	.	.	.	.	کہ	من	.	.	.	شا	.	.	.	
۷	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	رے	گا	رے	
	ید	.	.	.	ن	خس	تین	.	.	آد	مم	.	.	.	
۸	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	از	.	.	.	.	عال	مے	.	.	.	دی	.	.	.	
۹	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	.	.	.	.	کہ	من	.	.	.	شا	.	.	.	
۱۰	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے-گا	رے	
	ید	.	.	.	.	کہ	من	.	.	.	شا	.	.	.	
۱۱	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ید	.	.	.	.	کہ	من	.	.	.	شا	.	.	.	
۱۲	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے-گا	رے	
	ید	.	.	.	ن	خس	تین	.	.	آد	مم	.	.	.	
۱۳	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	از	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۴	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۶	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	سا	سا	سا	سا	
	گر	۰	۰	۰	۰	عال	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۱۸	نی سا	سا	نی دھا	پا ما	گا رے	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	ریں	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	د	ریں	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۲۰	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	د	رین	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۲۱	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا رے	رے گا	رے	

[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ای	۰	۰	۰	۰	سا	قی	۰	۰	نہ	دا	۰	۰	۰	
۲۲	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رم	۰	۰	۰	۰	محر	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۲۳	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	[illegible]
	گرہ	۰	۰	-	۰	کہ	من	۰	۰	۰	شا	۰	۰	۰	
۲۴	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے-گا	رے	
انترہ						د	مے	۰	۰	ایں	پے	۰	۰	۰	
۲۵						پا	نی	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	
	ک	رِ	۰	۰	۰	فر	سو	۰	۰	دہ	را	۰	۰	سا	
۲۶	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	رے	ما-گا	رے	سا-نی	
	زی	۰	۰	۰	۰	ک	رِ	۰	۰	۰	خا	۰	۰	۰	
۲۷	سا	سا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کے	۰	۰	۰	۰	د	مے	۰	۰	ایں	پے	۰	۰	۰	
۲۸	ما	ما	ما	ما	ما	پا	نی	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	[illegible]
	ک	رِ	۰	۰	۰	فر	سو	۰	۰	دہ	را	۰	۰	سا	
۲۹	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	رے	ما-گا	رے	سا-نی	

انترہ:- سرگم نمبر ۲۵ پینٹھ واٹھیو سرگم نمبر ۲۴ تام - سرگم نمبر ۲۴ پیتہ سرگم نمبر ۲۱، نمبر ۲۲، نمبر ۲۳ تہ نمبر ۲۴ کس ماترہ ۱ پینٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	زی	.	.	.	.	ک	ف	.	.	.	خا	.	.	.	
۳۰	سا	سا	نی	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کے	.	.	.	.	ف	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
۳۱	ما	ما	ما	ما	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا	سا-رے	رے نی-گا	رے	
	از	.	خا	.	ک	آ	تش	.	.	ان	گے	.	.	.	
۳۲	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	زی	.	.	.	.	د	ے	.	.	.	دی	.	.	.	
۳۳	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گہ	.	.	.	.	ف	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
۳۴	سا	سا	سا	سا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے نی-گا	رے	
	از	.	.	.	.	ف	شا	.	.	تی	آ	.	.	ب و	
۳۵	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	از	.	.	.	.	ف	شا	.	.	نی	آ	.	.	ب و	
۳۶	نی	نی	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی	سا	سا	سا	سا-رے	رے نی-گا	رے	
	از	.	خا	.	ک	آ	تش	.	.	ان	گے	.	.	.	
۳۷	سا	سا	نی	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

ماترا	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	زری	۰	۰	۰	۰	د	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۳۸	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۳۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۴۰	ما	ما	ما	ما	ما	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۴۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	سا	سا	سا	سا	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	مے	۰	۰	۰	دی	۰	۰	۰	
۴۲	نی سا	سا	نی دھا	پا۔ما	گا۔رے	سا	رے	گا	رے	سا	رے	رے	سا	نی	
	گر	۰	۰	۰	۰	د	رین	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۴۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	ای	۰	۰	۰	۰	د	رین	۰	۰	مے	خا	۰	۰	نہ	
۴۴	نی	نی	نی سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	[illegible]

بُنٛمہ رُباعی نٕز چھِ شعبہ عشیرالنّس منٛز رِجز تالہ بیٹھ گیوٚنہٕ یِوان :-

بدِہ آں دل کہ مستی ہائے او از بادۂ خویش است
بگیر آں دِل کہ از خود رفتہ و بیگانہ اندیش است

بدہ آں دِل بدِہ آں دِل کہ گیتی را فرا گیرد
بگیر ایں دل بگیر ایں دل کہ در بندِ کم و بیش است

(اقبال)

•

دوٚ عالم را تواں دیدن بمینائے کہ من دارم
کجا چشمے کہ بیند آں تماشائے کہ من دارم

دگر دیوانۂ آید در شہر افگند ہوئے
دو صد ہنگامہ برخیزد ز سودائے کہ من دارم

(اقبال)

•

دُو روپہ تال

یادِ ایامے کہ خوردم بادہ ہا با چنگ و نے   جامِ مے در دستِ من مینائے مے در دستِ وے

آنچہ من در بزمِ شوق آوردہ ام دانی کہ چیست   یک چمن گل، یک نیستان نالہ یک خمخانہ مے

(اقبالؔ)

ماترے	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی							یادِ	ای	۰	۰	یا	۰	۰	مے کہ	
۱							گا-ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	نی-دھا	
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہا	۰	۰	با	۰	۰	چنگ و	
۲	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	نے	۰	۰	۰	۰	۰	یاد	ای	۰	۰	یا	۰	۰	مے کہ	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	نی-دھا	[illegible]
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہا	۰	۰	با	۰	۰	چنگ و	
۴	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	نے	۰	۰	۰	۰	جا	رم	مے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۵	ما	ما	ما	ما	ما	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	پا	پا	

استائی :- سرگم ۱ اپیٹھ، سرگم ۲ ۱۳ تام و ۳ پیٹھ سرگم ۴ ۱۴ اکس ماترے ۱ پیٹھ ۱ میک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	من	۰	۰	می	۰	۰	نا ے	ے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۶	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	رے	سا	
	وے	۰	۰	۰	۰	جا	رم	ے	۰	۰	ہے	۰	۰	۰	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	وا	۰	۰	ے	۰	جا	رم	ے	۰	۰	ہے	۰	۰	۰	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	نی	رے	رے	رے	گا-ما	ما	
	جا	۰	۰	۰	ن	جا	رم	ے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۹	گا	گا	گا	رے	سا	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا	پا	پا	پا	
	وی	۰	۰	می	۰	۰	نا ے	ے	۰	۰	در	۰	۰	دستِ	
۱۰	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	رے	سا-نی	
	وے	۰	۰	۰	۰	یا	رِ	ای	۰	۰	یا	۰	۰	ے کہ	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہا	۰	۰	با	۰	۰	بچنگ و	
۱۲	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	پا	پا	سا	[illegible]
	نے	۰	۰	۰	۰	۰	یاد	ای	۰	۰	یا	۰	۰	ے کہ	
۱۳	نی-سا	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	ما	پا	پا	پا	نی-دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	خور	۰	۰	دم	۰	۰	بادہ	ہا	۰	۰	با	۰	۰	چنگ و	
۱۴	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
انترہ							آنچہ	من	۰	۰	در	۰	۰	بزم	
۱۵							پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	رے	
	شو	۰	ق	آ	۰	۰	وردہ	ام	۰	۰	دا	۰	۰	نی کہ	
۱۶	سا	نی	نی	سا	سا	سا	نی سا	رے	رے	رے	سا	سا	نی	نی	
	پچی	۰	۰	۰	س	ت	آنچہ	من	۰	۰	در	۰	۰	بزم	
۱۷	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	رے	
	شو	۰	ق	آ	۰	۰	وردہ	ام	۰	۰	دا	۰	۰	نی کہ	
۱۸	سا	نی	نی	سا	سا	سا	نی سا	رے	رے	رے	سا	نی	نی	نی	
	پچی	۰	۰	۰	س	ت	یکسچ	من	۰	۰	گل	۰	۰	یکن	
۱۹	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رے	[illegible]
	ی	۰	س	تان	۰	۰	نالہ	یک	۰	۰	خم	۰	۰	خانہ	
۲۰	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	نی	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ے	۰	۰	۰	۰	۰	یکچ	من	۰	۰	گل	۰	۰	یکن	
۲۱	ما	ما	ما	ما	ما	پا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رے	

انترہ:- سرگم ۱۵ ایبیھ ۵ وائیو سرگم ۲۳ تام - سرگم ۲۳ پیتر سرگم ۶ پیھ ۵ سرگم ۱۳ تام وائیتھ سرگم ۱۴ اکس ماترہ ۱ ایپیٹھ ۵ امیک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	[illegible]
	ی	٠	س	تاں	٠	٠	نالہ	یک	٠	٠	خُم	٠	٠	خانہ	
۲۲	سا	سا	نیِ	دھا	پا	پا	پا	نیِ	نیِ	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ے	٠	٠	٠	٠	جا	مِ	می	٠	٠	در	٠	٠	دستِ	
۲۳	ما	ما	ما	ما	سا	سا	سا	نیِ	نیِ سا	نیِ دھا	پا	پا	پا	پا	

بُنمی باعقہ تہ چھہ شعبہ عشیرانس منز دۄ رۄ یہ تالہ پیٹھ گیونہ یِوان :-

عشق را نازم کہ بودش را غمِ نابودنے
کُفرِ او زنار دارِ حاضر و موجودنے

عشق گر فرماں دہد از جانِ شیریں ہم گذر
عشق محبوب است و مقصود است جاں مقصود نے

(اقبال)

رمزِ عشق به ارباب ہوس نتواں گفت
سخن از تاب و تب شعلہ بہ خس نتواں گفت

تو مرا ذوق بیاں دادی و گفتی کہ بگوے
ہست در سینۂ من آنچہ بکس نتواں گفت

(اقبال)

یکہ تال

تیرت زدلِ غیر خطا شُد چہ بجا شُد — یعنی کہ نصیبِ دلِ ما شد چہ بجا شُد

بے نام ونشان بود دلِ گوشہ نشینم — کز تیرِ تو انگشت نما شد چہ بجا شُد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائے						تی	ر	۰	ت	زد	لِ	۰	
۱				۰		سا	گا	ما	پا	ما	پا	پا	
	۰	غے	ر	خ	طا	۰	شُد	۰	۰	چہ ب	جا	۰	
۲	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	شُ	۰	۰	۰	د	تی	ر	۰	ت	زد	لِ	۰	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	ما	پا۔دھا	پا۔ما	پا	پا	
	۰	غے	ر	خ	طا	۰	شُد	۰	۰	چہ ب	جا	۰	
۴	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	شد	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	۰	کہ ن	صی	۰	
۵	ما	ما	ما	سا̇	سا̇	سا̇	نی	نی۔سا̇	نی۔دھا	پا۔دھا	پا	پا	

استائے :- سرگم ۱ تا ۴ پہلا سرگم ۵ تمام واپس پہلا سرگم ۱ اکس ماترہ ۱ پہلا ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	رب	۰	۰	دل	ما	۰	ش	۰	د	چرب	جا	۰	
٦	ما	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا-نی	
	ش	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	بعہ	۰	۰	۰	
٧	سا	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	نی	۰	۰	۰	بعہ	۰	نی	۰	یعہ	۰	۰	۰	
٨	سا	سا	سا	سا	رنے	سا	نی	رنے	رنے	رنے	گا-ما	ما	
	نی	۰	۰	۰	یعہ	۰	نی	۰	۰	کہ نہ	صی	۰	
٩	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	رب	۰	۰	دل	ما	یعہ	نی	۰	۰	کہ نہ	صی	۰	
١٠	ما	گا	گا	ما	پا	نی	نی	نی-سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	رب	۰	۰	دل	ما	یعہ	نی	۰	۰	کہ نہ	صی	۰	
١١	ما	گا	گا	ما	پا	سا	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	رب	۰	۰	دل	ما	۰	ش	۰	د	چرب	جا	۰	
١٢	ما	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	ش	۰	۰	۰	د	تی	ر	۰	ت	زد	ل	۰	
١٣	سا	سا	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	پا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	.	غے	ر	خ	طا	.	ش	.	د	چہ ب	جا	.	
۱۴	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	پا	سا	
	ش	.	.	.	د	تی	ر	.	ت	زد	ل	.	
۱۵	نی-سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	دھا	پا-ما	پا	پا	
	.	غے	ر	خ	طا	.	ش	.	د	چہ ب	جا	.	
۱۶	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
انترہ						بے	نا	.	.	م ون	شاں	.	
۱۷						پا	نی	نی-سا	سا-رے	سا-نی	سا	سا	
	.	بو	د	د	ل	.	گو	.	.	شہ ن	شی	.	
۱۸	سا	نی	نی	سا	رنے	ما-گا	رنے	رنے	سا	نی	نی	سا-رے	
	نم	.	.	.	.	بے	نا	.	.	م ون	شاں	.	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی-سا	سا-رے	سا-نی	سا	سا	
	.	بو	د	د	ل	.	گو	.	.	شہ ن	شی	.	
۲۰	سا	نی	نی	سا	رنے	ما-گا	رنے	رنے	سا	نی	نی	سا-رے	
	نم	.	.	.	.	کن	تی	.	.	رتو	ان	.	
۲۱	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	

انترہ۔ سرگم ۱۷ ابیطہ ۵۶ وا پیہ سرگم ۳۰ تامت۔ سرگم ۳۰ بیتہ سرگم ۹ پیٹھ سرگم ۱۰ تام وا پیٹھ سرگم ۱۶ اکس ماترہ پیٹھ انیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	شُ	.	د	چہ ب	جا	.	
۲۲	دھا	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ش	.	.	.	د	کز	تی	.	.	رِتو	ان	.	
۲۳	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	کز	تی	.	رِتو	ان	.	
۲۴	دھا	دھا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	کز	تی	.	رِتو	ان	.	
۲۵	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	
	گشُ	.	ت	نُ	ما	.	ش	.	د	چہ ب	جا	.	
۲۶	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	شد	.	.	.	یعہ	.	نی	.	.	کرن	صی	.	
۲۷	ما	ما	ما	ما	سا	سا	نی	نی-سا	نی-دھا	پا-دھا	پا	پا	
	رِب	،	.	دِل	ما	.	شرُ	.	د	چہ ب	جا	.	
۲۸	ما	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	شد	.	.	.	یعہ	.	نی	.	یعہ	.	.	.	
۲۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	نی	.	.	.	یعہ	.	نی	.	یعہ	.	.	.	
۳۰	سا	سا	سا	سا	رنے	سا	نی	نی	رنے	رنے	گا۔ما	ما	

بُنمہِ رُباعی تہٕ چھہ شعبہ عشیرانس منزیکہ تالہٕ بیٹھ ادا یوان کرنہٕ :-

در مصر شنیدم کہ جوانے شدہ پیدا
نازک بدنے موئے میانے شدہ پیدا
یوُسف صِفت باز گذر کرد ببازار
در ہر طرفے شور و فغانے شُدہ پیدا

شمشاد قدے لالہ رُخے جلوہ نمائید
گل پیرہنے غنچہ دہانے شدہ پیدا

●

در راہِ خدا قدم زسر باید کرد
قوُتِ دل و جان خونِ جگر باید کرد
اندیشۂ این عالم فانی سہل است
اندیشۂ عالم دیگر باید کرد

●

مائیم دو سہ حریف میخوارہ و مست با صدق و صفا
داریم شرابِ لالہ گوں بر کفِ دست موقوفِ شما

اسبابِ طرب جُملہ مہیا داریم از دولتِ تو
دیدارِ تو میباید دیگر ہمہ ہست برخیز و بیا

•

کس روئے نکو ز خلق پنہاں نکند اے خانہ خراب
ماہ را ز نظارہ ہیچ نقصان نہ شود بردار نقاب

ما سوختۂ آتشِ ہجرانِ توئیم از روزِ ازل
کاں سوختہ را دوبارہ بریاں نشود مانندِ کباب

•

نیب تھوونم توران کران عشیران
یادن آم سوران ہاوِہ نا بینیہ نُوران
بینیتہ گرتھن اکھۂ مُوران کران عشیران

•

سہ تالہ

آں تُرکِ عجم چوں زمیٔ حُسن طرب کرد — بر پشت سمند آمدہ و سیرِ عرب کرد

داری خبرے ای شہِ جیلیؒ کہ معالی — بر یادِ تو القادر و قادر ہمہ شب کرد

(معالی)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائی						آں	.	.	ترُ	کِ	ع	جم	
۱						گا-ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	
	.	.	چوں	ز	م	ئی	.	.	حُ	سن	ط	رب	
۲	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	ک	.	.	ر	د	آں	.	.	ترُ	کِ	ع	جم	
۳	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	[illegible]
	.	.	چوں	ز	م	ئی	.	.	حُ	سن	ط	رب	
۴	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کر	.	.	ر	د	بر	.	.	پشُ	تِ	س	مند	
۵	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	

استائے۔ سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۱۵ تام وائیتھ دیو سرگم ۱۶ اکس ماترے ا اپیٹھ امیگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	آ	۰	۰	م	دہ	و	۰	۰	سے	ر	ع	رب	
۶	ما	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	نی	
	کر	۰	۰	۰	د	بر	۰	۰	پشُ	تِ	س	مند	
۷	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا	
	آ	۰	۰	م	دہ	و	بر	۰	پشُ	تِ	س	مند	
۸	ما/پا	گا/پا	ما/پا	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	پا	
	آ	۰	۰	م	دہ	و	بر	۰	پشُ	تِ	س	مند	
۹	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	سا	پا	
	آ	۰	۰	م	دہ	و	۰	۰	سے	ر	ع	رب	
۱۰	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	نی	
	کر	۰	۰	۰	د	آں	۰	۰	ترُ	کِ	ع	جم	
۱۱	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	[illegible]
	۰	۰	چوں	ز	م	ئی	۰	۰	چوں	ز	م	ئی	
۱۲	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	
	۰	۰	چوں	ز	م	ئی	ہا	ہا	چوں	ز	م	ئی	
۱۳	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	نی	نی	دھا	پا	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
	.	.	چوں	ز	م	ئ	:	.	حُ	سن	ط	رب	[illegible]
۱۴	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	پا	سا	سا	
	کر	.	.	.	د	آں	.	.	تر	کِ	ع	جم	
۱۵	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	پا	دھا	پا	ما	پا	
	.	.	پچوں	ز	م	ئ	.	.	حُ	سن	ط	رب	
۱۶	پا	پا	ما	پا	دھا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	
انترہ						دا	ری	.	.	خ	ب	رسے	[illegible]
۱۷						پا	نی	نی	سا-رے	سا	نی	سا	
	.	.	ای	ش	ہہ	جی	لی	.	.	کہ	مُ	عا	
۱۸	سا	سا	نی	نی	سا	رے	رے	رے	سا	نی	نی	نی	
	لی	.	.	.	.	دا	ری	.	.	خ	ب	رسے	
۱۹	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	پا	نی	سا	رے	سا	نی	سا	
	.	.	ای	ش	ہہ	جی	لی	.	ای	ش	ہہ	جی	[illegible]
۲۰	سا	سا	نی	نی	سا	رے	رے	رے	ما	ما	گا	رے	
	لی	.	اے	ش	ہہ	جی	لی	.	.	کہ	مُ	عا	
۲۱	رے	سا	نی	نی	سا	رے	رے	رے	سا	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم نمبر ۱۷ پہلی پھیر دوآید سرگم نمبر ۳۰ تامت - سرگم نمبر ۳۰ پتہ و سرگم نمبر ۸ پہلی پھیر سرگم نمبر ۱۵ تام و آیتھ سرگم نمبر ۱۶ اکس ماترے پہلی پھیر دیو سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	لی	۰	۰	۰	۰	بر	یا	۰	۰	رِ	تو	ال	
۲۲	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	
	۰	۰	قا	دِ	رو	قا	دِر	۰	۰	ہم	مہ	شب	
۲۳	نی	دھا	پا-ما	پا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کر	۰	۰	۰	د	بر	یا	۰	۰	رِ	تو	ال	
۲۴	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	پا	دھا	نی	
	۰	۰	قا	دِ	رو	قا	دِر	۰	قا	دِ	رو	قا	
۲۵	نی	دھا	پا-ما	پا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	دِر	۰	قا	دِ	رو	قا	دِر	۰	قا	دِ	رو	قا	
۲۶	پا	پا	ما	پا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	
	دِر	۰	قا	دِ	[illegible]	قا	در	۰	۰	۰	ہمہ	شب	
۲۷	پا	پا	ما	پا	سا	نی-دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	
	کر	۰	۰	۰	د	بر	۰	۰	پش	تِ	س	مند	
۲۸	ما	ما	ما	ما	ما	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	پا-ما	
	آ	۰	۰	م	دہ	و	۰	۰	سے	رِ	ع	رب	
۲۹	گا	گا	ما	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	نی	[illegible]

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	[illegible]
	کر	٠	٠	٠	د	بر	٠	٠	پشُ	تِ	س	مند	
۳٠	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	پا	پا	پا	ما	

بُنہِ رُباعی تہٕ چھیہ عشیر انس منز سہ تالہٕ پیٹھ ادا یوان کرنہٕ :-

مابر آریم شبے دستِ دعائے بکنیم
غم ہجران ترا چارہ زجائے بکنیم
دل بیمار شُد از دستِ رفیقان مددے
تا طبیبش بسر آریم ودوائے بکنیم

•

رُوحی فداک اے صنم البطحی لقب
آشوب ترکِ و شور عجم فتنۂ عرب
ہر کس تیافت جرعۂ از جام وصلِ تو
زیں بزمگاہ تشنہ جگر رفت خشک لب (جامی)

•

وِسیی مارہٕ موٚ تےٚ عرقہٕ ماہٕ تےٚ یار کوٚ تےٚ گوم
ترأوِتھ میہ ژۆلمُ لارس توٚ تےٚ یار یوٚ تےٚ گوم
دُورِ ہیر میہ تہِنڈ نارہٕ کھوتےٚ بالہٕ توٚ تےٚ پیوم
امارہٕ تہِندِ مارہٕ بہ یان یارہ کوٚ تےٚ گوم

•

دُو پکه تال

بو وٽيسيي زاءِ جنس سعه ندر مال — وُنتو کياه گوءِ ميونئے ملال

اُڇھن ھنڌُے پڇھو لعل — اٹھ رفه خس شوُبان نزي دو خال

ڏُورہر پچون بہيوم زہر ھلال — وُنتو کياه گوءِ ميونئے ملال

ماتره	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالي	٠	تالي	٠	خالي	٠	تالي	٠	
استائي						بو	وٽيسي	يي	
١						گا	گا	ما	
	زاءِ	ج	نسَ	٠	٠	سعهن	در	٠	
٢	پا	ما	پا	پا	پا	ني	ني	ني	
	ما	٠	٠	٠	ل	بو	وٽيسي	يي	
٣	دها-ني	ني	دها	پا	پا	ما	گا	ما	[illegible]
	زاءِ	ج	نسَ	٠	٠	سون	در	٠	
٤	پا	پا / ما	پا	پا	پا	ني	ني	ني	
	ما	٠	٠	٠	ل	ڏن	تو	٠	
٥	دها-ني	ني	دها	پا	پا	ما	پا	پا	

استائي ـ سرگم ۱ءِ اپهچڻ سرگم ۲ءِ ۱۳ تام ۽ ۴ءِ پهچڻ سرگم ۴ءِ ۱ کس ماترءِ ۱ پهچڻ ڏيو امنگ سم ـ

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	۔	تالی	۔	خالی	۔	تالی	۔	
	۔	کیاہ	گوڑے	۔	۔	میو	ژُ	م	
٦	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	لا	۔	۔	۔	ل	وَن	تو	۔	
٧	سا	سا	سا	سا	سا	گا-ما	پا	پا	
	۔	کیاہ	گوڑے	۔	۔	میو	ژُ	مُ	
٨	دھا	پا-ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
	لا	۔	۔	۔	ل	دُبھ	تو	۔	
٩	دھا-نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	
	۔	کیاہ	گوڑے	۔	۔	میو	ژُ	م	
١٠	پا	پا	ما	گا	رے	گا	رے	سا	
	لا	۔	۔	۔	ل	بو	وِتیسی	یے	
١١	سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	ما	[illegible]
	زائے	رَج	نس	۔	زائے	ج	نس	تہ	
١٢	پا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	نی	
	گائے	رَج	نَ	۔	س	بو	وِتیسو	یے	
١٣	دھا-نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	گا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	سرگم ۱۳ پیچھے ۱۳ تا ۱۴ سرگم ۱۴ سم
	نرا	ج	نَ	۰	س	سوہن	در	۰	
۱۴	پا	ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
انترہ						اٗ	چھن	۰	
۱۵						پا	نی	نی	
	ہُن	۰	دُے	۰	۰	چھہ	مو	۰	
۱۶	سا۔رے	سا۔نی	سا	سا	سا	نی۔سا	رے	رے	
	لا	۰	۰	۰	ل	اٗ	چھن	۰	
۱۷	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	
	ہُن	۰	دُے	۰	۰	چھہ	مو	۰	
۱۸	سا۔رے	سا۔نی	سا	سا	سا	نی۔سا	رے	رے	
	لا	۰	۰	۰	ل	اٹھارہ	خَ	س	
۱۹	سا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	سرگم ۱۵ پیچھے ۲۱ سرگم ۲۱ تا ۲۱ سرگم ۲۱ سم
	شُو	۰	با	۰	ن	زہی	دو	۰	
۲۰	دھا۔نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	خا	۰	۰	۰	ل	اٹھارہ	خَ	س	
۲۱	پا	پا	پا	پا	پا	نی	نی	نی	

انتز:۔ سرگم ۱۵ پیچھے واپس سرگم ۲۷ تام ۔ سرگم ۲۷ پیچھے سرگم ۱۶ پیچھے سرگم ۱۳ تام واپس دیو سرگم ۱۴ کس ماترا پیچھے سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	شو	۰	با	۰	ن	زہی	دو	۰	
٢٢	دھا-نی	سا	نی	دھا	پا	دھا	پا	ما	
	خا	۰	۰	۰	ل	دو	رہیر	۰	
٢٣	پا	پا	پا	پا	پا	ما	گا	ما	
	پچو	ن	پیو	۰	م	زہ	رہ	رہہ	
٢٤	پا	ما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
	لا	۰	۰	۰	ل	دو	رہیر	۰	
٢٥	دھا-نی	نی	دھا	پا	پا	ما	گا	ما	ماترا نمبر ٢٢ سے ٢٧ تک پھر ١٥ سے ٢٧ تک
	چو	ن	پیو	۰	م	زہ	رہ	ہہ	
٢٦	پا	پاما	پا	پا	پا	نی	نی	نی	
	لا	۰	۰	۰	ل	دن	تو	۰	
٢٧	دھا-نی	نی	دھا	پا	پا	ما	پا	پا	

بنٛہمی غزل تہٕ چھہ دوٚیمہ تالہِ منٛز گیوٚنہ یوان:-

غافلو غفلتن کوٚر نکھ تباہ   راوٕہ رٕتھ یم نفس کیاہ اوٚس نفع

نفسن سیٹھی چھے رسول اللہ

نفسی دٕپھتھ گوٚ عین اللہ

نفسی ابتدا تا انتہا   راوٕرٕتھ یم نفس کیاہ اوٚس نفع

کتھ من تہٕ دیارن بوٚرتھو طمع   آرہٕ دِتھ شرٕ دیتہٕ بأز یم چھہ بے وفا

ساسہٕ بکرٕس پانٛس نجھتھو رباہ

راوٕہ رٕتھ یم نفس کیاہ اوٚس نفع

(رحیم صاب)

ضربِ فاختہ تال

عاشقے کز عشق او دم میزند پشتِ پا بر روی عالم میزند
ہر کہ شد شیدائی زلف و روی او کفر و ایمان جملہ برہم میزند

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
استھائے	عا	.	ش	قے	.	کہ	.	
۱	گا	گا	سا	پا	پا	پا	پا	
	عش	.	قِ	او	.	دم	.	
۲	نی	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	.	ز	ن	.	.	د	
۳	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	عا	.	ش	قے	.	کہ	.	
۴	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	ش	.	قِ	او	.	دم	.	
۵	نی	نی	نی	دھا	دھا	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
	مے	.	ز	ن	.	.	د	
۶	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
۷	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رو	.	ی	عا	.	لم	.	
۸	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	مے	.	نہ	ند	.	.	.	
۹	رے	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
۱۰	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

استھائے:- سرگم ۱ سے پیٹھ سرگم ۱۸ تام وا پیٹھ دیو سرگم ۱۹ کس ماترہ ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
١١	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	پش	.	تِ	پا	.	بر	.	
١٢	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	رو	.	ئی	عا	.	لم	.	
١٣	پا	پا	ما	گاِ	گاِ	رے	سا	
	مے	.	ز	ند	.	.	.	
١۴	رے	رے	سا	سا	سا	سا	سا	
	عا	.	ش	قے	.	کز	.	
١۵	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	عش	.	ق	او	.	دم	.	
١٦	نیِ	نیِ	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	.	ز	ن	.	.	د	[illegible]
١٧	پا	پا	سا	سا	نیِ	دھا	پا	
	عا	.	ش	قے	.	کز	.	
١٨	ما	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
	عش	.	قِ	او	.	دمے	.	
١٩	نیِ	نیِ	نیِ	دھا	دھا	پا	ما	
انترہ	ہر	.	کہ	شدُ	.	شے	.	
٢٠	پا	پا	نیِ	نیِ	نیِ	سا	سا	
	دا	.	ئی	زل	.	فو	.	
٢١	نیِ	نیِ	سا	رے	رے	سا	سا	
	رو	.	ئی	او	.	.	.	
٢٢	نیِ	نیِ	نیِ	سا	نیِ	دھا	پا	
	ہر	.	کہ	شدُ	.	شے	.	
٢٣	پا	پا	پا	نیِ	نیِ	سا	سا	
	دا	.	ئی	زل	.	فو	.	
٢۴	نیِ	نیِ	سا	رے	رے	رے	رے	
	رو	.	ئی	او	.	شے	.	[illegible]
٢۵	ما	ما	گاِ	رے	رے	سا	سا	
	دا	.	ئی	زل	.	فو	.	
٢٦	نیِ	نیِ	سا	رے	رے	رے	سا	

انترہ۔ سرگم ٢٠ سے پیچھڑ دوئم یہ سرگم ٢٦ سے ٣٦ تام۔ سرگم ٣٦ پنتر سرگم ٨ سے پیچھڑ ١٨ تام دوئم پیچھڑ دیہ سرگم ١٩ کس ماترہ ١ پیچھڑ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
	رو	.	ئ	او	.	.	.	
۲۷	نی	نی	نی	سا	نی	دھا	پا	
	کف	.	رو	ای	.	ماں	.	
۲۸	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	جم	.	لہ	بر	.	ہم	.	
۲۹	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	.	ز	ند	.	.	.	
۳۰	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	کف	.	رو	ای	.	ماں	.	
۳۱	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	[illegible]
	کف	.	رو	ای	.	ماں	.	
۳۲	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	کف	.	رو	ای	.	ماں	.	
۳۳	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	
	جم	.	لہ	بر	.	ہم	.	
۳۴	سا	سا	نی	دھا	دھا	پا	ما	
	مے	.	ز	ند	.	.	.	
۳۵	گا	گا	گا	ما	ما	ما	ما	
	پش	.	ت و	پا	.	بر	.	
۳۶	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

بَنمہٕ رُباعی تہٕ چھِہ شعبہ عشیرانس منز فاختہ ضرب تالہ پیٹھ ادا یوان کرنہ :-

درد ما را نیست درماں اَلغیاث — ہجر ما را نیست پایاں الغیاث
دین و دل بُردند و قصدِ جان کُنند — الغیاث از جُورِ خوباں الغیاث

(حافظ)

یا نی چھِنے جلوہ ہیو پیٹھ حُور ہِ نی — تا نی جگرس پارہ گو مستوُر ہِ نی
ہرہ وادے گُلشنن شرمندہ گی — زردگی ہُند رنگ گوٗرُم سئی زُور ہِ نی

(عزیز)

چپ انداز تال

در دیدنِ دوست دیدہٗ مے باید — وز ہر دو جہاں گزیدہٗ مے باید

تو دیدہ نداری کہ ببینی او را — عالم ہمہ اوست دیدہٗ مے باید

(عمر خیام)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
استائی	در	دی	د	رِن	دو	.	
۱	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ست	دی	.	دہ	ء	.	
۲	پا	نی	نی	دھا	پا	پا	
	مے	با	.	ید	.	.	
۳	ما	گا	گا	ما	ما	ما	[illegible]
	در	دی	د	رِن	دو	.	
۴	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ست	دی	.	دہ	ء	.	
۵	پا	نی	نی	نی	دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	.	خالی	.	.	
	مے	با	.	ید	.	.	
۶	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں		
۷	گا	گا	ما	پا	پا	پا	
	گُ	زی	.	دہ	ء	.	
۸	پا	پا	پا	ما	گا	رے	[illegible]
	مے	با	.	ید	.	.	
۹	گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	.	
۱۰	گا	گا	ما	پا	پا	پا	

استائی :- سرگم ۱ پیٹھ ۶ سے ۱۰ سرگم ۸ تا ۱ تام ترتیمہ پیتہ، ردیف سرگم ۱۹ اکس ماترا ۱ پیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	۰	
۱۱	گا	گا	ما	پا	پا	پا	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	۰	
۱۲	گا	گا	ما	پا	پا	پا	
	گو	زی	۰	دہ	ۓ	۰	
۱۳	پا	پا	پا	ما	گا	رے	
	مے	با	۰	ید	۰	۰	
۱۴	گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	در	دی	د	ن	دو	۰	
۱۵	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	ست	دی	۰	دہ	ۓ	۰	
۱۶	پا	نی	نی	نی	دھا	پا	
	مے	با	۰	ید	۰	۰	
۱۷	ما	پا	سا	سا	نی-دھا	پا	
	در	دی	د	ن	دو	۰	
۱۸	ما	گا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	ست	دی	۰	دہ	ۓ	۰	
۱۹	پا	نی	نی	نی	دھا	پا	
انترہ	تو	دی	دہ	نہ	دا	۰	
۲۰	پا	نی	سا	رے	سا	نی	
	ری	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۱	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	کہ بہ	بی	۰	نی	او	۰	
۲۲	نی	نی	سا	رے	رے	رے	
	را	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۳	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	تو	دی	دہ	نہ	دا	۰	
۲۴	پا	نی	سا	رے	سا	نی	
	ری	:	۰	۰	۰	۰	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	کہ بہ	بی	۰	نی	او	۰	
۲۶	نی	نی	سا	رے	ما	گا	

انتر - سرگم ۲۰ بیٹھ، وا پو سرگم ۲۴ تام - سرگم ۲۴ بیتر سرگم ۱۰ بیٹھ سرگم ۱۸ تام وا پھر سرگم ۱۹ کس ماترہ ۱ بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	تالی	۰	۰	
	را	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۷	رنے	رنے	رنے	سا	سا	سا	
	کہ بہ	.بی	۰	نی	او	۰	
۲۸	ني	ني	سا	رنے	رنے	رنے	
	را	۰	۰	۰	۰	۰	
۲۹	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	۰	
۳۰	ني	ني	ني	ني	ني	ني	
	ست	دی	۰	دہ	ر	۰	
۳۱	سا	سا	سا	ني	دھا	پا	
	مے	با	۰	ید	۰	۰	
۳۲	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	ست	
۳۳	ني	ني	ني	ني	ني	ني	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	ست	
۳۴	ني	ني	ني	ني	ني	ني	
	عا	لم	ہہ	مہ	او	۰	
۳۵	ني	ني	ني	ني	ني	ني	
	ست	دی	۰	دہ	ر	۰	
۳۶	سا	سا	سا	ني	دھا	پا	
	مے	با	۰	ید	۰	۰	
۳۷	ما	گا	گا	ما	ما	ما	
	وز	ہر	دو	ج	ہاں	۰	
۳۸	گ	گا	ما	پا	پا	پا	
	گ	زی	۰	دہ	ر	۰	
۳۹	پا	پا	پا	ما	گیا	رے	
	مے	با	۰	ید	۰	۰	
۴۰	رے	رے	سا	سا	سا	سا	

کسے را بوسلیک آمد چو در گوش   کجا ماند نماز دیگرش ہوش

(مقام)

دھناسری

بوسلیک

ضروری کتھ

بوسلیک (مقام)

دھناسری

(۱) ییتھ مقامس منز چھ ساری شُر شُد لگان۔

(۲) ییتھ مقامس منز چھ ہر کُنہ ہانگ سم یوان دِنہٕ تارسپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) بوسلیک مقامس چھُ میزان بُرجس سیتھ آمُت لگاو تھاونہٕ۔

(۴) یہ مقام چھُ آمُت کڈنہٕ نوروزِ اصل آہنگہ منزٕ۔

(۵) وَننہ چھُ آمُت زِ بوسلیک مقام چھُ کلہ دادِ خاطرٕ دوا۔ واریاہو حکیمو چھُ وُنمت زِ یہ مقام چھ تمِس بیس بیُس ماجہ ہندِس شکمس منز آسہ حفاظت واتناوان۔

(۶) بوسلیک مقام چھُ آمُت سیمنہِ ہنزِ آوازِ پیٹھ بناونہٕ۔

(۷) یَمہِ مقامہ منزٕ چھ زٕ(۲) شعبہ آمتی کڈنہٕ۔ ۱۔ عشیران ۲۔ نوروزِ صبا

اکھ شار چھُ یمَن دوٕن شعبن ہندِ خاطرٕ ییتھ کُنی آمُت بیان کرنہٕ:-

بوسلیک آہنگِ سازِ ای نیک نام

از عشیران تا صبا آرد پیام (نزانہ سرور صفہ ۴۶)

(۸) ییتھ مقامس منز چھنہٕ مندر سپتکُک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف مدھیہ سپتک تہٕ تارسپتکی سُر استعمال سپدان۔

(۹) یہ مقام چھُ دِگرہٕ کِس تہٕ شامہٕ کِس وقتس درمیان ادا یوان کرنہٕ۔

یم سُر وأیِتھ چھہ بوسلیک مقامچ شکل ییوان بناونہٕ تہٕ اَمہٕ پتہٕ اَمکی بأٹھ ادا ییوان کرنہٕ۔

سا گا ما پا پا نی دھا پا

دھا پا ما پا پا ما گا گا ما

پا پا ۔ دھا پا پا ما گا گا رے

سا سا سا سا سا سا سا سا سا

نی سا

سا سا سا نی دھا پا پا ما

پا پا ما گا ما پا پا

دھا پا ما گا رے سا سا

پا نی نی سا سا

گا رے سا سا گا رے سا

نی دھا پا ما گا ما پا

پا نی دھا پا پا ما

پا پا ما گا ما پا

دھا پا ما گا رے سا سا

جھجر تال

نقدِ حیات خواہی جاں کُن فدای جاناں   کاین است در رہِ عشق آئینِ مہرباناں
عقل و دل اندریں راہ جاں را عقیلہ آمد   ایں کارِ باز گونہ ناید ز کارِ داناں

(حضرت علی ثانیؒ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	·	تالی	·	خالی	·	تالی	·	·	·	تالی	·	·	·	
استائی						نق	دِ	·	·	ح	یا	·	·	ت	
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	خوا	·	ہی	·	·	جاں	کن	·	·	فِ	دا	·	·	ئی	
۲	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا۔دھا	پا	
	جا	·	ناں	·	·	نق	دِ	·	·	ح	یا	·	·	ت	
۳	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا۔دھا	[illegible]
	خوا	·	ہی	·	·	جاں	کُن	·	·	ف	دا	·	·	ئی	
۴	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا۔دھا	پا	
	جا	·	ناں	·	·	کاین	ا	·	س	ت	در	·	·	ر	
۵	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنی سا	

استائی۔ سرگم ۱ پیپٹھ، سرگم ۱۴ تام و اُٹھیتہ سرگم ۱۵ اِکس ماترا پیٹھ امیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	۴	۵	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	تالی	.	.	.	.	
	رِ	.	ع	.	شق	آ	ئ	.	.	ن	مہر	.	.	.	
٦	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا۔دھا	پا	
	با	.	ناں	.	.	کاین	ا	.	.	ست	در	.	.	ر	
٧	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے۔سا	
	رِ	.	ع	.	شق	کاین	ا	.	.	ست	در	.	.	ر	
٨	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے۔سا	
	رِ	.	ع	.	شق	آ	ئ	.	.	.	در	.	.	ر	
٩	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	
	رِ	.	ع	.	شق	آ	ئ	.	.	.	در	.	.	ر	
١٠	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	سا	سا	سا	سا	
	رِ	.	ع	.	شق	آ	ئ	.	.	ن	مہر	.	.	.	
١١	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا۔دھا	پا	
	با	.	ناں	.	.	نوق	رِ	.	.	ح	یا	.	.	ت	
١٢	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا۔دھا	
	خوا	.	ہی	.	.	جاں	کن	.	.	ف	دا	.	.	ئ	
١٣	نی	دھا۔پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا۔دھا	پا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	جا	۰	ناں	۰	۰	نق	رد	۰	۰	ح	یا	۰	۰	ت	[illegible]
۱۴	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	خوا	۰	ہی	۰	۰	جاں	کن	۰	۰	ف	دا	۰	۰	ہی	
۱۵	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	
انترہ	-					عق	ل و	۰	۰	دل	ان	۰	۰	د	
۱۶						پا	نی	نی	نی	سا	گا	گا	رنے	سا	
	ریں	۰	راہ	۰	۰	جاں	را	۰	۰	۰	عشقی	۰	۰	لہ	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا-رے	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	سا	سا	
	آ	۰	مد	۰	۰	عق	ل و	۰	۰	دل	ان	۰	۰	د	
۱۸	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	گا	گا	رنے	سا	
	ریں	۰	راہ	۰	۰	جاں	را	۰	۰	۰	عشقی	۰	۰	لہ	
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	سا-رے	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	سا	سا	[illegible]
	آ	۰	مد	۰	۰	ایں	کا	۰	۰	ر	با	۰	۰	ز	
۲۰	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	ز	کا	۰	۰	ر	
۲۱	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	

انترہ:- سرگم ۱۶ ا پیچھے سرگم ۲۴ تام دا پو- سرگم ۲۷ پیچھے سرگم ۱۳، ۱۴ آتے سرگم ۱۵ اکس ماترہ ۱ پیچھے امیک سم-

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	دا	۰	ناں	۰	۰	ایں	کا	۰	۰	ر	با	۰	۰	ز	
۲۲	ما	ما	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	ایں	کا	۰	۰	ر	با	۰	۰	ز	
۲۳	سا-رے	سا	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	۰	با	۰	۰	ز	
۲۴	سا-رے	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا-دھا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	۰	با	۰	۰	ز	
۲۵	نی	دھا-پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	سا	سا	سا	سا	سا	
	گو	۰	نہ	۰	۰	نا	ید	۰	۰	زکا		۰	۰	ر	
۲۶	نی	دھا-پا	دھا	دھا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	پا	
	دا	۰	ناں	۰	۰	نوق	ر	۰	۰	ح	یا	۰	۰	ت	
۲۷	ما	ما	گا	رے	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	[illegible]

بنمبر ۸ رُباعی تہ چھ مقام دھناسری (بُوسلیک) منز جج. تالہ پیپٹھ گیو نہ یوان د۔

سیرِ ہمائے عشقت والا بُود ہمیشہ   ظلِ جلال حکمش برما بُود ہمیشہ

ہر کو نہ دید رویش کور دو عالم آمد

وانرا کہ دیدہ واشد بینا بُود ہمیشہ

(حضرت علی ثانیؒ)

آں دل کہ یافت یکدم از کوئے تو نشانے سازد نثارِ رویت در ہر نفس جہانے

از سوز و داغِ ہجرت در حضرتت چہ گویم

چوں در حریمِ علمت پیداست ہر نہانے

(حضرت علی ثانیؓ)

•

تا چند دردِ عشقش دارم نہفتہ در جان پنہاں چہ دارم آتش چوں دُود نیست پنہاں

دورِ حیاتِ ہستی آخر شود و لیکن

نبود بقائے جاں را ہرگز فنائے دوراں

(حضرت علی ثانیؓ)

•

دُورو پہ تال

در دلِ ویرانہ ام چوں خانہ کردی دِلبرا　　فارغم از کعبہ و بتخانہ کردی دِلبرا
اوّلاً لافِ محبت با منِ مسکین زدی　　پس چرا ز خویشتن بیگانہ کردی دِلبرا

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
استائی								در	۰	د	لِ	۰	۰	وے	
۱								گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	را	۰	نہ	ام	۰	۰	چوں	خا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۲	نی	دھا	دھا-پا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	در	۰	د	لِ	۰	۰	وے	
۳	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	[illegible]
	را	۰	نہ	ام	۰	۰	چوں	خا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۴	نی	دھا	دھا-پا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	خا	۰	بر	غم	۰	۰	از	
۵	دھا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۵ تا م وائی تھ سرگم ۱۶ کس ماترہ ۱ بیٹھ اہیک سم۔

ماترا	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	خالی	٠	٠	تالی	٠	٠	٠	
	کعہ	٠	بہ	و	٠	٠	بت	خا	٠	نہ	کرہ	٠	دی	٠	
٦	سا	سا	سا	نی	دھا-پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	٠	ب	را	٠	٠	٠	فا	٠	ر	غم	٠	٠	از	
٧	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	
	کعہ	٠	بہ	و	٠	٠	٠	فا	٠	ر	غم	٠	٠	از	
٨	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	
	کعہ	٠	بہ	و	٠	٠	بت	خا	٠	نہ	کرہ	٠	از	٠	
٩	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	
	کعہ	٠	بہ	و	٠	٠	بت	خا	٠	نہ	کرہ	٠	از	٠	
١٠	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	سا	سا	
	کعہ	٠	بہ	و	٠	٠	بت	خا	٠	نہ	کرہ	٠	دی	٠	
١١	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	٠	ب	را	٠	٠	٠	در	٠	د	ل	٠	٠	دے	
١٢	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	را	٠	نہ	ام	٠	٠	چوں	خا	٠	نہ	کرہ	٠	دی	٠	
١٣	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	در	۰	د	لِ	۰	۰	۰	
۱۴	دھا	پا	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	در	۰	د	لِ	۰	۰	۰	در	۰	د	لِ	۰	۰	دے	
۱۵	گا	ما	ما	گا	رے۔سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا۔دھا	سرگم ۱۶ پہنچ کر سرگم ۱۴ سے [illegible]
	را	۰	نہ	ام	۰	۰	چوں	خا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۱۶	نی	دھا۔پا	دھا	پا	پا	ما	پا	پا۔دھا	پا۔ما	گا	گا	ما	پا		
انترہ								او	۰	و	لاً	۰	۰	لا	
۱۷								پا	پا	نی	سا	سا	سا	گا	
	فِ	۰	م	حب	۰	بت	۰	با	۰	م	نِ	۰	۰	مس	
۱۸	رنے	رنے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	نی		
	کیں	۰	ز	دی	۰	۰	۰	او	۰	و	لاً	۰	۰	لا	
۱۹	سا	سا۔رنے	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	سا	سا	سا	سا	گا	
	فِ	۰	م	حب	۰	بت	۰	با	۰	م	نِ	۰	۰	مس	
۲۰	رنے	رنے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	گا	رنے	سا	نی		سرگم ۲۱ پہنچ کر سرگم ۲۰ سے [illegible]
	کیں	۰	ز	دی	۰	۰	۰	پس	۰	چ	را	۰	از	۰	
۲۱	سا	سا۔رنے	سا	نی	دھا	پا	پا۔ما	گا	ما	پا	ما	پا	پا۔دھا		

انترہ۔ سرگم ۱۷ ابتداء وائد سرگم ۲۰ تاتم۔ سرگم ۳۰ پہنچ سرگم ۱۶ کس ماترہ پہنچ ابتدائیکہ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	خوی	۰	ش	تن	۰	۰	بے	گا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۲۲	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	پس	۰	پچ	را	۰	۰	از	
۲۳	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	خوی	۰	ش	تن	۰	۰	۰	پس	۰	پچ	را	۰	۰	از	
۲۴	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	نی	
	خوی	۰	ش	تن	۰	۰	۰	پس	۰	پچ	را	۰	۰	از	
۲۵	سا	سا-رے	سا	نی	دھا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	
	خوی	۰	ش	تن	۰	۰	بے	گا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۲۶	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	در	۰	د	لِ	۰	۰	وے	
۲۷	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	[illegible]
	را	۰	نہ	ام	۰	۰	پچوں	خا	۰	نہ	کر	۰	دی	۰	
۲۸	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	گا	ما	پا	
	دل	۰	ب	را	۰	۰	۰	در	۰	د	لِ	۰	۰	۰	
۲۹	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	-	۰	-	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	در	۰	د	ل	۰	۰	۰	در	۰	د	ل	۰	۰	۰	
سر	گا	ما	ما	گا	رے سا	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا-دھا	

بنزمه رباعی ته چهٔ مقام دهناسری (توسلیک) دُوروه به تاله پیچهٔ گیوه لیوان :-

لذتِ پر سوختن پروانه میداند که چیست   پائے در صحرا زدن دیوانه میداند که چیست

قدرِ زر زرگر بداند قدرِ جوهر جوهری
قدرِ آں گوشش پری در دانه میداند که چیست

•

اے خدائے مهر و مه خاک پریشانے نگر   ذرۂ در خود فرو پیچد بیابانے نگر

حسنِ بے پایاں درونِ سینۂ خلوت گرفت
آفتابِ خویش را زیرِ گریبانے نگر

(اقبال)

•

خضرِ وقت از خلوتِ دشتِ حجاز آید برون   کارواں زین وادیٔ دورو دراز آید برون

من بسیمائے غلاماں فرِّ سلطان دیده ام
شعلۂ محمود از خاکِ ایاز آید برون

(اقبال)

•

بالہٕ پانٛگ اوٚسُم سۄہہ

تۆژے راٲوم نیٚندرٕ تہٕ نیہہ

یُن یارہٕ ترٛاوُتھ ژیہ

کھیوٚن یارہٕ موٚکٕٹیو میہ

اَسہِ شرٕ سہہٕ ژیہ نو کینٛہہ

تۆژے راٲوم نیٚندرٕ تہٕ نیہہ

•

یارہٕ میانے مارِ کُن منز پان ہاوُتھ ژِتی پۄز پا

تارہٕ کُن منز ماہِ تاباں منہٕ چھاوُتھ ژِتی پۄزہ پا

در کمندِ کاکُلِ تو گو دلِ دیوانہ بند

مارِ زُلفو سیتی عاشق مارہٕ نووُتھ ژِتی پۄز پا

(محمود گامی)

•

یکہ تال

اے گُل بجگر آتش سودائے کہ داری   وے لالہ بدل داغ تمنائے کہ داری

نرگس نہ زنی چشم ہم ایں چہ نگاہست   حیرت زدۂ ذوقِ تماشائے کہ داری

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	-	-	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	-	۰	
استائی						ای	گُل	۰	۰	بج	گر	۰	
۱						سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	آ	۰	ت	شِ	۰	سو	دا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۲	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
	ری	۰	۰	۰	۰	ای	گُل	۰	۰	بِج	گر	۰	
۳	گا	رے	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا-دھا	[illegible]
	آ	۰	ت	شِ	۰	سو	دا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۴	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
	ری	۰	۰	۰	۰	وی	لا	۰	۰	لہ بر	دِل	۰	
۵	گا	رے	سا	سا	سا	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	

استائی :- سرگم ۱ پیچھے سرگم ۲ سے ۱۴ تام وائے پھر سرگم ۱۵ اکس ماترہ ۱ پیچھے ایک سم ۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	ئے کہ	دا	.	
۶	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
	ری	.	.	.		دی	لا	.	.	لہ بہ	دل	.	
۷	گا	رے	سا	سا	سا	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	دا	.	رِغ	.		دی	لا	.	.	لہ بہ	دل	.	
۸	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	بہ	دِل	.	
۹	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	بہ	دِل	.	
۱۰	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	نی	سا	سا	
	دا	.	رِغ	ت	من	.	نا	.	.	ئے کہ	دا	.	
۱۱	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
	ری	.	.	.	.	ای	گُل	.	.	بِج	گر	.	
۱۲	گا	رے-سا	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
.	آ	.	ت	شِ	.	سو	دا	.	.	ئے کہ	دا	.	
۱۳	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	سم سرگم ع۱۵ ماترا ۵ پہنچ سرگم
	ری	۰	۰	۰	۰	ای	گل	۰	۰	بج	گر	۰	
۱۴	گا	رے-سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	ما	پا	پا-دھا	
	آ	۰	ت	شِ	۰	سو	دا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۱۵	نی	دھا-پا	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	
انترہ						نر	گِ	۰	س	نز	نی	۰	
۱۶						پا	نی	نی	سا	گا	رے	سا	
	چ	۰	شم	بہ	ہم	۰	ایں	۰	۰	چہ رِن	گا	۰	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	نی	نی	
	ہے	۰	۰	س	ت	نر	گِ	۰	س	نز	نی	۰	
۱۸	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	سا	گا	رے	سا	
	چ	۰	شم	بہ	ہم	۰	ایں	۰	چہ	رِن	گا	۰	سم سرگم ع۲۱ سے سرگم ع۱۴ پہنچ سرگم
۱۹	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	رے	سا	سا	نی	نی	
	ہے	۰	۰	س	ت	حے	ر	۰	ت	زوہ	۶	۰	
۲۰	سا	سا	نی	دھا	پا	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	ذو	۰	رِق	ت	ما	۰	شا	۰	۰	ئے کہ	دا	۰	
۲۱	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا-دھا	پا-ما	

انترہ - سرگم ع۱۶ ا پہنچ سرگم ع۲۷ تام وائیو - سرگم ع۲۷ پہنچ سرگم ع۱۳، ع۱۴ تا سرگم ع۱۵ کس ماترا ع ا پہنچ ا میک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	ری	۰	۰	۰	۰	حے	ر	۰	ت	زدہ	ع	۰	
۲۲	گا	رے	سا	سا	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	ذو	۰	قِ	۰	۰	حے	ر	۰	ت	زدہ	ع	۰	
۲۳	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	سا	سا	نی	سا	سا	
	ذو	۰	قِ	ت	ما	۰	شا	۰	۰	زدہ	ع	۰	
۲۴	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	دھا	
	ذو	۰	قِ	ت	ما	۰	شا	۰	۰	زدہ	ع	۰	
۲۵	نی	دھا	پا	ما	پا	پا	ما	گا	گا	نی	سا	سا	
	ذو	۰	قِ	ت	ما	۰	شا	۰	۰	ئےکہ	دا	۰	
۲۶	سا	نی	دھا	پا	پا	پا	ما	گا	گا	ما	پا۔دھا	پا۔ما	
	ری	۰	۰	۰	۰	ای	گُل	۰	۰	نج	گرہ	۰	
۲۷	گا	رے	سا	سا	سا	سا	گا	گا	گا	ما	پا	پا۔دھا	

یُنزمہ رُباعی تہ چھہ مقام دھناسری (بوسلیک) منز یکہ تالس پیپھٹہ گیونہ دیوان :-

صدرا بدرت پناہ چوُں من صدر راہ بدرا برخت نگاہِ نیک و بدرا

درسایۂ توخلق خدا آساید

چوُں راست کنُی بلند قدر اقدرا

آں بیوفا کہ آمد یکدم نشست و رفت
پرسید دل کجا است بگفتم شکست و رفت

خونش حلال شد عوضِ بادۂ حرام
ملعونے کہ محتسب خمِ می راشکست رفت

●

امشب کہ در حضورِ تو مردانہ سوختیم
صد داغ رشک بر دلِ پروانہ سوختیم

غمہائے او کہ بر درِ دل حلقہ میزند
اکنوں کجا روند کہ ما خانہ سوختیم

●

تا در دلِ دیوانہ ہوا و ہوسے بود
چاہے درہ یوسف ماہر نفسے بود

بے ہودہ دویدیم پئے خواہشِ دنیا
دیدیم کہ غمخانۂ دنیا نفسے بود

●

سہ تالہ

پنجہ زد عشقم لباس پارسائی پارہ شُد طاعت صد سالہ ام تاراج یک نظارہ شُد

نبضِ عاشق جز پیامِ دوست نیاید در تپش باکمالِ حکمت آنجا بو علی لاچارہ شُد

مانزہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	
استائے									پن	جہ	زد	عش	
۱									گا	رے	سا	سا	
	.	قم	لِ	با	.	.	س	.	پا	ر	سا	ئی	
۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	
	.	پا	رہ	شُد	.	.	.	د	پن	جہ	زد	عش	
۳	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	ما	گا	رے	سا	
	.	قم	لِ	با	.	.	س	.	پا	ر	سا	ئی	
۴	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	پا	ما	گا	
	.	پا	رہ	شُد	.	.	.	د	طاع	ت	.	صد	
۵	گا	ما	پا	پا	پا	ما	گا	گا	نی	نی	نی	سا	

استائے :- سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۱۶ تام تا پیتھ سرگم ۱۲ کیس اترا پیٹھ سم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	[illegible]
	.	سا	لہ	ام	.	.	تا	.	راج	بک	.	نغا	
٦	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	.	ظا	رہ	شُ	.	.	.	د	طاع	تِ	.	صد	
٧	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	نی	نی	نی	سا	
	.	سا	لہ	ام	.	.	.	.	طاع	تِ	.	صد	
٨	سا	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	
	.	سا	لہ	ام	.	.	تا	.	راج	یک	.	نغا	
٩	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	.	ظا	رہ	شدُ	.	تا	.	را	ج	یک	.	نغا	
۱۰	گا	ما	پا	نی	دھا	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	.	ظا	رہ	شد	.	تا	.	را	ج	بک	.	نغا	
۱۱	سا	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	.	ظا	رہ	شُ	.	.	.	د	پن	جہ	زد	عش	
۱۲	گا	ما	پا	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	.	قم	لِ	با	.	.	رِس	.	پا	ر	سا	عش	
۱۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	۰	قسم	لِ	با	۰	۰	ہِں	۰	پا	ر	سا	عش	
۱۴	رے	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	سا	
	۰	قسم	لِ	با	۰	۰	ہِں	۰	پا	ر	سا	ئی	
۱۵	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	سم ع۱۴ سرگم ع۱۶ ۹ پیچھٹ سرگم
	۰	پا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	پن	جہ	زد	عش	
۱۶	گا	ما	پا	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	
	۰	قسم	لِ	با	۰	۰	ہِں	۰	پا	ر	سا	ئی	
۱۷	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	
انترہ									نب	ضِ	عا	شق	
۱۸									پا	نی	نی	سا	
		جزُ	پ	یا	۰	۰	رم	۰	دوست	نہ	آ	ی	
۱۹	سا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	گا	رے	
	د	در	ت	رپ	۰	۰	۰	ش	نب	ضِ	عا	ش	
۲۰	سا	نی	نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	پا	نی	نی	سا	سم ع۱۹ سرگم ع۲۰ پیچھٹ ۲۱ سرگم
	ق	جزُ	پ	یا	۰	۰	رم	۰	دوست	نہ	آ	ی	
۲۱	سا	گا	رے	سا	سا	سا	سا	سا	رے	گا	گا	رے	سرگم

انترہ - سرگم ع۱۸ پیچھٹ ۱۹ و ۲۰ پوسہ سرگم ع۳۰ تامت، سرگم ع۳۰ پتہ سرگم ع۱۴، ع۱۵، ع۱۶ الٹ سرگم ع۱۷ اکیس ماترع۱ پیچھٹ اٹھانگ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	د	در	ت	رپ	۰	۰	۰	ش	باک	ما	۰	رل	
۲۲	سا	نی	نی	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	نی	نی	نی	سا	
	۰	چک	مت	آں	۰	۰	جا	۰	بورع	لی	۰	لا	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	باک	ما	۰	رل	
۲۴	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	نی	نی	نی	سا	
	۰	چک	مت	آن	۰	۰	جا	۰	باک	ما	۰	رل	
۲۵	سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	
	۰	چک	مت	آں	۰	۰	جا	۰	بورع	لی	۰	لا	
۲۶	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	بورع	لی	۰	لا	
۲۷	گا	ما	پا	نی	دھا	دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	بورع	لی	۰	لا	
۲۸	سا	سا	سا	سا	سا	نی-دھا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	۰	چا	رہ	شُ	۰	۰	۰	د	بہن	جہ	زد	عش	
۲۹	گا	ما	پا	دھا	پا	ما-گا	رے	گا	ما	گا	رے	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	[illegible]
	۰	قم	ِل	با	۰	۰	ہِں	۰	پا	ر	سا	عش	
۳۰	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	پا	پا	ما	گا	

بُنزمہ رُباعی تہٕ چھہٕ مقام دھناسری (بوسلیک) سہ تالس بیچھٕ ادا ییوان کرنہٕ :-

روز و شب از دیدنِ صیّاد مستم در قفس　　آنقدر مستم نمیدانم کہ ہستم در قفس

بشنود یا نشنود صیّاد زاری میکنم

غیر ازیں دیگر چہ مے آید ز دستم در قفس

●

رَسہٕ رَسہٕ دِل میہٕ نیوُ نَم اِسوٕنی مارہٕ مُتی

حیسہٕ ہوشہٕ بالِ مُشنَس زائ جنَس جوشہٕ سیٖتی

وٕرژہ کنیو میرِژہ سِوا میرِژہ کمَ کمَ گُل کھُتی

چھُپے قسم تَس ذاتہٕ سُندُے بیمہٕ ژہ یِم صِفتہٕ دِتی

(نعمہ صاب)

●

قامت را سرو گفتم سرو را رفتار نیست
با دهانت غنچه گفتم غنچه را گفتار نیست

خواستم گل گویمت دیدم که گل بے خار نیست
باز گویم عمر جهیلم عمر هم بسیار نیست

●

چساں شدم بیار چو شبنم به برگ گل
هم بوسه هم کنار چو شبنم نه برگ گل

بر کرمزی قبائے تو تکمهٔ بلور
زیبا است اے نگار چو شبنم به برگِ گل

●

شمع تب کرد از نگاهِ گرمِ آتشِ خوے او
کهنه پرِ پروانه تعویذ است بر بازوے او

سایهٔ از سرو خراماں بوے رعنائی برد
هر کجا در جلوه آید قامتِ دلجوی او

●

ای یار غنیمت است بنشین بنشین
دیدار غنیمت است بنشین بنشین

ایں یکدو نفس که ما و تو بنشینیم
بسیار غنیمت است بنشین بنشین

●

دُو یکہ تال

بحرفے میتواں گفتن تمنّائے جہانے را من از ذوقِ حضوری طول دادم داستانے را

اگر یک ذرّہ کم گردد ز انگیزِ وجودِ من باین قیمت نمی گیرم حیاتِ جاودانے را

(اقبالؔ)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	تالی	.	تالی	.	
استائی				بر	حر	.	فے	.	
۱				سا	گا	ما	پا	ما	
	مے	.	.	تُ	واں	.	.	گُف	
۲	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	تن	.	.	ت	من	.	نا	.	
۳	پا	پا	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	
	ئے	.	.	ج	ہا	.	نے	.	
۴	گا	گا	ما-پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	سرگم ۹ ماترہ ۵ سے سرگم ۲۸ ماترہ ۱ تک
	را	.	.	بہ	حر	.	فے	.	
۵	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	

استائی :- سرگم ۱ء پیٹھ، سرگم ۲۷ء تام وا آپیٹھ سرگم ۲۸ء کس ماترہ ۱ء بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	مے	۰	۰	تُ	واں	۰	۰	گفُ	
۶	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	تن	۰	۰	ت	من	۰	نا	۰	
۷	پا	پا	پا	دھا	پا	پا	ما	ما	
	ئے	۰	۰	ج	ہ	۰	نے	۰	
۸	گا	گا	ما-پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	۰	۰	من	از	۰	۰	ذو	
۹	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	
	قِ	۰	۰	ح	ضو	۰	۰	ری	
۱۰	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	طو	۰	۰	ل	دا	۰	دم	۰	
۱۱	پا	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	نمبر ۳،۴،۵،۶ سرگم [illegible] سرگم
	دا	۰	۰	س	تا	۰	نے	۰	
۱۲	گا	ما	پا	پا	دھا	ما	گا	رے-سا	
	را	۰	۰	من	از	۰	ذو	۰	
۱۳	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	تالی	۰	تالی	۰	
	قِ	۰	۰	ح	ضو	۰	ری	۰	
۱۴	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	طو	۰	ل	من	از	۰	۰	ذو	
۱۵	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	ق	۰	۰	ح	ضو	۰	۰	ری	
۱۶	پا	پا	پا	سا	سا	سا	سا	سا	
	طو	۰	ل	من	از	۰	۰	ذو	
۱۷	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	ق	۰	۰	ح	ضو	۰	۰	ری	
۱۸	پا	پا	پا	دھا	نی	نی	دھا	دھا-پا	
	طو	۰	۰	ل	دا	۰	دم	۰	
۱۹	پا	پا	پا	پا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	دا	۰	۰	س	تا	۰	نے	۰	
۲۰	گا	ما	پا	پا	دھا	ما	گا	رے-سا	
	را	۰	۰	بہ	سر	۰	نے	۰	
۲۱	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	سا	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	سے	.	.	ت	واں	.	.	گف	
۲۲	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	تن	.	.	ت	من	.	.	نا	
۲۳	پا	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	
	رے	.	.	ج	ھا	.	نے	.	
۲۴	گا	ما	پا	پا	ما	ما	گا	رے-سا	
	را	.	.	بہ	حر	.	فے	حر	
۲۵	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	فے	حر	فے	بہ	حر	.	فے	حر	
۲۶	نی	دھا-پا	پا-ما	دھا	گا	ما	پا	سا	سرگم ۱۲ تا سرگم ۲۲ تا ۲۸ بیٹھ سرگم
	فے	حر	فے	بہ	حر	.	فے	.	
۲۷	سا	سا	نی-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	
	سے	.	.	ت	واں	.	.	گف	
۲۸	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
انترہ				ا	گر	.	.	یک	سرگم ۲۹ تا ۵۸
۲۹				پا	نی	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم ۲۹ بیٹھہ وا آیو سرگم ۱ تا ۱۵ تام سرگم ۲۴ تا ۲۵ تہ سرگم ۲۶ تہ سرگم ۲۸ کس ماترہ ۱ بیٹھا ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	ذر	۰	۰	رہ	کم	۰	۰	گر	
٣٠	سا	سا	سا	سا	گا	گا	رے-سا	رے	
	دد	۰	۰	ز	ان	۰	۰	گے	
٣١	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	
	ز	۰	۰	و	جو	۰	۰	رد	
٣٢	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	
	من	۰	۰	ا	گر	۰	۰	یک	
٣٣	سا	نی	دھا	پا	پا	نی	نی	نی	
	زر	۰	۰	رہ	کم	۰	۰	گر	
٣٤	سا	سا	سا	رے	گا	گا	رے-سا	سا	
	دد	۰	۰	ز	ان	۰	۰	گے	
٣٥	سا	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	
	ز	۰	۰	و	جو	۰	۰	رد	
٣٦	گا	رے	سا	نی	سا	سا	سا	رے	
	من	۰	۰	بہ	این	۰	۰	قی	
٣٧	سا	نی	دھا-پا	ما-گا	گا	ما	پا	ما	پھر نمبر ۱ سے ۱۵ تک گاکر پھر ۲۸ تک گاکر

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	مت	۰	۰	ن	می	۰	۰	گی	
۳۸	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	رم	۰	۰	ح	یا	۰	تِ	۰	
۳۹	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	جا	۰	۰	وِ	دا	۰	نے	۰	
۴۰	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	۰	۰	بہ	ایں	۰	۰	قی	
۴۱	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	
	مت	۰	۰	ن	می	۰	۰	گی	
۴۲	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	رم	۰	۰	بہ	ایں	۰	۰	قی	
۴۳	پا	پا	پا-دھا	پا-ما	گا	ما	پا	ما	ماترا ۱: ۵۵ ء تک دُگن صفحہ ۳۴۹ ء دُگن
	مت	۰	۰	ن	می	۰	۰	گی	
۴۴	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	
	رم	۰	۰	بہ	ایں	۰	۰	قی	
۴۵	نی	دھا	پا	ما	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	بازگشت
تال	تالی	٠	تالی	٠	خالی	٠	تالی	٠	بعد نمبر ١ سے ٥٥ تک [illegible] صفحہ ٣٤٩ تک
	مت	٠	٠	ن	می	٠	٠	گی	
٤٦	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	رم	٠	٠	ح	یا	٠	ت	٠	
٤٧	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	جا	٠	٠	و	دا	٠	نے	٠	
٤٨	گا	ما	پا	دھا	پا	ما	گا	رے-سا	
	را	٠	٠	بہ	حر	٠	٠	فے	
٤٩	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	ما	
	ے	٠	٠	تُ	واں	٠	٠	گفُ	
٥٠	پا	پا	پا	دھا	نی	دھا	پا	دھا	
	تن	٠	٠	ت	من	٠	٠	نا	
٥١	پا	پا	پا	دھا	پا	ما	گا	گا	
	ئے	٠	٠	ج	ہ	٠	نے	٠	
٥٢	گا	ما	پا	پا	ما	ما	گا	رے-سا	
	را	٠	٠	بہ	حر	٠	فے	حر	
٥٣	سا	سا	سا	سا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
	فے	حر	فے	بہ	حر	۰	فے	حر	
۵۴	نی	دھا-پا	دھا	پا-ما	گا	ما	پا	سا	

بُنہِ مہِ رُباعی تہٕ چھہٕ مقام دھناسری (بوسلیک) منز دوٗیکہ تالہِ بیٹھ گیوہنہٕ یوان :-

مدہ پندم کہ من در سینہ سودائے دِگر دارم زبان با خلق در گفتار دل جائے دِگر دارم
طبیبا خویش را زحمت مدہ من بہ نخواہم شُد
کہ من اندر سرِ شوریدہ دعوائے دگر دارم
(حافظ)

•

دلِ بے قید من با نُورِ ایمان کافری کردہ
حرم را سجدہ آوردہ بُتاں را چاکری کردہ
بخُود کے مے رسایں راہ پیمائے تن آسانے
ہزاراں سال منزل در مقام آذری کردہ
(اقبال)

•

اُمی ژُورہِ کرہِ نم پرزن کھتے
کن میہ داریام بوٗ مبرنہ شدے
صنایہِ ماگژھسے روزن کھتے

بوہ مارس پان ہاوہ بسی
کئی ہاتس کرِنہ ناوم تن
بوہ مارس پان ہاوہ بسی

•

ضربِ فاختہ تال

مسکراتے جاتے ہو کچھ منہ سے فرمانے کے بعد بجلیاں چمکا رہے ہو پھول برسانے کے بعد
گُل چڑھائینگے لحد پر جن سے یہ اُمید تھی وہ بھی پتھر رکھ گئے سینے پہ مرجانے کے بعد

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
استائی	مُس	۰	کی	را	۰	تے	۰	
۱	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	جا	۰	تے	ہو	۰	کچھ	۰	
۲	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
	منہ	۰	سے	فر	۰	ما	۰	
۳	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بعد	۰	۰	د	
۴	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	[illegible]
	مُس	۰	کی	را	۰	تے	۰	
۵	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	جا	۰	تے	ہو	۰	کچھ	۰	
۶	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
	منہ	۰	سے	فر	۰	ما	۰	
۷	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بعد	۰	۰	د	
۸	پا	پا	ما	گا	رے	سا	سا	[illegible]
	ب	ج	ل	یاں	۰	چم	۰	
۹	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کا	۰	ر	ہے	۰	ہو	۰	
۱۰	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	

استائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۲۷ تام و آئیھ سرگم ۲۸ کس ماترہ ۱ بیٹھ ا ہیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	پھو	۰	ل	بر	۰	سا	۰	
١١	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
١٢	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	ب	ج	ل	یاں	۰	چم	۰	
١٣	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کا	۰	ر	ہے	۰	ہو	۰	
١٤	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	ب	ج	ل	یاں	۰	چم	۰	
١٥	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	کا	۰	ر	ہے	۰	ہو	۰	
١٦	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	پھو	۰	ل	بر	۰	چم	۰	
١٧	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	ر	ہے	۰	ہو	۰	
١٨	ما	پا	پا	نی	دھا	دھا	پا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	پھو	۰	ل	بر	۰	چم	۰	
١٩	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	ر	ہے	۰	ہو	۰	
٢٠	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	پھو	۰	ل	بر	۰	سا	۰	
٢١	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
٢٢	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	مُس	۰	ک	را	۰	تے	۰	
٢٣	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	جا	۰	تے	ہو	۰	کچھ	۰	
٢٤	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
	منہ	۰	سے	فر	۰	ما	۰	
٢٥	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
٢٦	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	
	مس	.	ک	را	.	ئنے	.	
۲۷	گا	گا	ما	پا	پا	پا	پا	
	جا	.	تے	ہو	.	یکھ	.	
۲۸	نی	نی	دھا	دھا	پا	پا	پا	
انترہ	گل	.	چ	ڑھا	.	ئیں	.	
۲۹	پا	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	گے	.	ل	حد	.	پر	.	
۳۰	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	سا	
	جن	.	سے	یہ	.	اُم	.	
۳۱	سا	سا	رنے	گا	گا	رنے	سا	
	می	.	د	ھتی	.	.	.	
۳۲	سا	سا	رنے	سا	نی	دھا	پا	
	گل	.	چ	ڑھا	.	ئیں	.	
۳۳	پا	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	گے	.	ل	حد	.	پر	.	
۳۴	گا	گا	رنے	سا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	.	.	خالی	.	.	.	
	جن	.	سے	یہ	.	اُم	.	
۳۵	سا	سا	رنے	گا	گا	رنے	سا	
	می	.	د	ھتی	.	.	.	
۳۶	سا	سا	رنے	سا	نی	دھا	پا	
	وہ	.	بھی	پ	.	تھر	.	
۳۷	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	رکھ	.	گ	ئے	.	سی	.	
۳۸	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	
	نے	.	پہ	مر	.	جا	.	
۳۹	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	.	کے	بع	.	.	د	
۴۰	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	
	وہ	.	بھی	پ	.	تھر	.	
۴۱	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	رکھ	.	گ	ئے	.	.	.	
۴۲	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم ۲۹ پیچھے واپس سرگم ۵۰ تام - سرگم ۵۰ بیتہ - سرگم ۲۳ پیچھے سرگم ۲۷ تام و اپیچھے سرگم ۲۸ کس ماترہ ا پیچھے ایک سم -

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	وہ	۰	بھی	پ	۰	تھر	۰	
۴۳	نی	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	سی	۰	
۴۴	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	سرگم ۲۹ تا ۳۵ چھوڑ کر سرگم ۵۰ [illegible]
	نے	۰	پہ	پ	۰	تھر	۰	
۴۵	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	گا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	سی	۰	
۴۶	ما	پا	پا	نی	دھا	دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	
	نے	۰	پہ	پ	۰	تھر	۰	
۴۷	دھا	دھا	پا	ما	گا	سا	سا	
	رکھ	۰	گ	ئے	۰	سی	۰	
۴۸	سا	سا	سا	نی	نی	دھا	پا	سرگم ۲۹ تا ۳۵ چھوڑ کر سرگم ۵۰ [illegible]
	نے	۰	پہ	مر	۰	جا	۰	
۴۹	دھا	دھا	پا	ما	ما	گا	ما	
	نے	۰	کے	بع	۰	۰	د	
۵۰	پا	پا	ما	گا	گا	رے	سا	

بزمہ رُباعی بہ چھ دھنا سری (بوسلیک) مثر. فاختہ ضرب تالہ چھیٹھ ادا لیوان کرنہ :-

اے دریغا عاشقس معشوق راوُن مُشکلاہ
غیر زانس احمقس نشہ سرہ باوُن مُشکلاہ
واٹھ کُس دِرہ شیشہ دِلِہی پھُٹراوِس جاٹہ لاہ
پھُے مہ دِل آزردہ گومُت سنبہ لاوُن مُشکلاہ

رات کو چھپ چھپ کے بزم غیر میں جانے لگے
پھر دلِ بیتاب کو مرے وہ تڑپانے لگے
پھر وہ اپنی زُلف کو کنگھی سے سُلجھانے لگے
پھر مرا دام بلا میں دل کو اُلجھانے لگے

چپ انداز تال

با تو ہمراز نشستن نشتری بر جان زدن — پنبہ بر آتش نہادن شیشہ بر سندان زدن

حلقۂ زلفِ تو دیدن دل درو آویختن — از مسلمانی گذشتن طعنہ بر ایمان زدن

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۱ پیچھے سرگم ۳۲ ماترہ ۱ پیچھے ۱ سم
استائی		با	تو	ہم	زا	۰	
۱		گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۲	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	بر	۰	
۳	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	
	۰	جاں	ز	دن	۰	۰	
۴	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	با	تو	ہم	زا	۰	
۵	سا	گا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ۱ پیچھے سرگم ۳۲ ماترہ ۱ پیچھے ۱ سم
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۶	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	بر	۰	
۷	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	
	۰	جاں	ز	دن	۰	۰	
۸	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	پن	بہ	بر	آ	۰	
۹	سا	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	تش	ن	ہا	دن	۰	
۱۰	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	

استائی :- سرگم ۱ پیچھے سرگم ۳۱ تام و ۱ پیچھے سرگم ۳۲ کس ماترہ ۱ پیچھے ۱ ایک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	شی	شہ	بر	صن	۰	
١١	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	۰	داں	ز	دن	۰	۰	
١٢	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	چُن	بہ	بر	آ	۰	
١٣	سا	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	تش	ن	ہا	دن	۰	
١٤	سا	سا	رے	سا	نی	نی	
	۰	چُن	بہ	بر	آ	۰	
١٥	نی	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	تش	ن	ہا	دن	۰	
١٦	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	۰	شی	شہ	بر	۰	۰	
١٧	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	آ	تش	ن	ہا	دن	۰	
١٨	پا	نی	دھا	دھا	پا	پا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	شی	شہ	بر	۰	۰	
١٩	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	آ	تش	ن	ہا	دن	۰	
٢٠	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	
	۰	شی	شہ	بر	صن	۰	
٢١	پا	دھا	دھا	پا-ما	گا	گا	
	۰	داں	ز	دن	۰	۰	
٢٢	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	با	تو	ہم	زا	۰	
٢٣	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
٢٤	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	ہم	۰	
٢٥	پا	دھا	دھا	پا	سا	سا	
	زا	نو	ن	شس	تن	۰	
٢٦	نی	سا	سا	نی	دھا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۔	خالی	۰	۰	
	۰	با	تو	ہم	زا	۰	
۲۷	ما	گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۲۸	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
	۰	نش	ت	رے	بر	۰	
۲۹	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	
	۰	جاں	ز	دن	۰	۰	
۳۰	ما	پا	پا	ما	گا	رے	
	۰	با	تو	ہم	زا	۰	
۳۱	سا	گا	گا	ما	پا	پا	
	نو	۰	ن	شس	تن	۰	
۳۲	نی	دھا	پا	دھا	پا	پا	
انترہ		حل	قہ	ر	زل	۰	
۳۳		پا	پا	نی	سا	سا	
	ف	۰	تو	دی	دن	۰	
۳۴	گا	رے	سا	سا	سا	سا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	دل	ذ	رو	آ	۰	
۳۵	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	۰	وی	خ	تن	۰	۰	
۳۶	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	
	۰	حل	قہ	ر	۰	۰	
۳۷	پا	پا	پا	نی	سا	سا	
	زل	ف	تو	دی	دن	۰	
۳۸	گا	رے	سا	سا	سا	سا	
	۰	دل	د	رو	۰	۰	
۳۹	سا	سا	رے	گا	رے	سا	
	آ	وے	خ	تن	۰	۰	
۴۰	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	
	۰	از	م	سل	ما	۰	
۴۱	پا	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	نی	گ	زش	تن	۰	
۴۲	سا	سا	رے	سا	نی	دھا	

انتر۔ سرگم ۳۳ و ۳۳ پیٹھ ۵ و آئیو سرگم ۴۴ تا ۴۴ تام۔ سرگم ۴۴ پیٹھ سرگم ۲۳ پیٹھ ۵ سرگم ۳۱ تام و آئیو سرگم ۳۲ کس ماترا پیٹھ امیک سم۔

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	طعہ	نہ	بر	ای	۰	
٤٣	پا	دھا	دھا	پا۔ما	گا	گا	

ماترہ	١	٢	٣	٤	٥	٦	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	ماں	ز	دن	۰	۰	
٤٤	ما	پا	پا	ما	گا	رے	

براقِ خودکشی بہ عرش راند   کہ حمدے در رہاوی شام خواند

(مُقام)

رہاوی

بسنتہ لکار

ضروری کتھ

رہاوی / بستہ نگار

(۱) یتھ مقامس منز چھ تار سپتکک گندھار سُر۔ شُدتہ کومل دوشوے استعمال سپدان۔ باقی ساریٖ سُر شُد استعمال سپدان۔

(۲) یتھ مقامس منز چھ پرتھ کُنہ رُباعی ہندس سم پیوان دِنہٕ تار سپتکس 'سا' سُرس پیٹھ۔

(۳) رہاوی مُقامس چھُو 'حوت'، بُرجس سیتہ آمُت واسطہٕ دِنہٕ۔

(۴) یہ مقام چھ آمُت کڈنہٕ شہناز آہنگہٕ منزٕ۔

(۵) وَننہٕ چھ آمُت زِ رہاوی مقام چھ لقوہ تہٕ کورنجہ خاطرٕ علاج۔ بعض حکیمو چھ

وونمُت زِ یہ مقام چھُ بکہٕ وچہ دادہٕ خاطرٕ تہٕ علاج۔

(۶) رہاوی مقام چھُ وَن کاوہٕ سنزٕ آوازہٕ پیٹھہٕ آمُت بناونہٕ۔

(۷) یمہِ مقامہ منزٕ چھ زٕ (۲) شعبہ آمتی کڈنہٕ :- ۱ـ نوروز عرب تہٕ ۲ـ نوروزِ عجم۔

اکھ رُباعی چھ یمَن دوٚن شعبن ہندِ خاطرٕ یتہِ تھ آمژ بیان کرنہٕ ؎

در رہاوی پیش ارباب نغم   شُد دو نوروز این عرب آن یک عجم

(۸) رہاوی مقامس منز چھنہٕ مندر سپتکک کانہہ سُر استعمال سپدان۔ صرف مدھیہ سپتک تہٕ تار سپتکی سُر استعمال سپدان۔

(۹) مقام رہاوی چھُ شامہٕ بروٚنٹھ زٕ گرٕ پیوان ادا کرنہٕ۔

بێنہِ سُر وائِیتھ چھُہ یوان مقام رہاوی منز شکل بناونہٕ تہٕ امہِ پتہٕ امکی باٹھ ادا یوان کرنہٕ:-

سا گا ما پا پا ما ما گا گا گا گا

ما پا دھا نی سا سا سا نی پا دھا نی

سا گا رے سا نی دھا پا ما ما گا

گا رے گا ما پا پا ما گا گا گا گا

گا ما پا پا ما ما گا

گا گا گا رے گا ما ما گا گا رے

سا سا سا سا سا سا سا سا سا سا

نی نی سا گا رے سا نی سا نی دھا

پا پا ما ما گا گا ما پا ما پا

گا گا گا گا گا رے سا سا سا

جھپ تال

نوائے عشق راساز است آدم   کُشاید راز و خود راز است آدم
جہاں او آفرید ایں خُوب تر ساخت   مگر با ایزد انباز است آدم (اقبال)

ماترے	١	٢	٣	۴	۵	٦	۷	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
استائی						ن	وا	.	.	ئے	ع	.	.	شق	
١						سا	گا	ما	پا	پا	دھا	دھا	پا	ما	
	را	.	.	.	.	ساز	ا	.	.	ست	آ	.	.	.	
٢	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	دم	.	.	.	.	ن	دا	.	.	ئے	ع	.	.	شق	
٣	سا	نی	سا	نی دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	دھا	دھا	پا	ما	
	را	.	.	.	.	ساز	ا	.	.	ست	آ	.	.	.	
۴	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	دم	.	.	.	.	گُ	شا	.	ید	.	را	.	.	زو	
۵	سا	سا	نی	نی	نی	سا	رے	سا	نی	نی-دھا	پا-دھا	دھا-نی	نی-پا	نی-دھا	

استائی ۔ سرگم ١ پہلے سرگم ١٣ تام واپس سرگم ١۴ اکس ماترا پہلے ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	خود	۰	۰	۰	۰	راز	ا	۰	۰	ست	آ	۰	۰	۰	
۶	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا-دھا	نی-دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	۰	۰	۰	۰	کُ	شا	۰	ید	۰	را	۰	ز	ہے	
۷	گا	گا	گا	گا	گا	نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	
	وا	۰	۰	۰	ئے	کُ	شا	۰	ید	۰	را	۰	ز	ہے	
۸	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	
	۰	۰	۰	۰	جاں	کُ	شا	۰	ید	۰	را	۰	۰	زو	
۹	سا	سا	سا	سا	سا	سآ	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	خود	۰	۰	۰	۰	راز	ا	۰	۰	ست	آ	۰	۰	۰	
۱۰	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	۰	۰	۰	۰	ن	وا	۰	۰	ئے	ع	۰	۰	شوق	
۱۱	گا	گا	ما	گا-رے	سا	سا	گا	گا	ما	پا	دھا	دھا	پا	ما	
	را	۰	۰	۰	۰	ساز	ا	۰	س	ت	آ	۰	۰	۰	
۱۲	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
	دم	۰	۰	۰	۰	ن	وا	۰	۰	ئے	ع	۰	۰	شوق	
۱۳	سا	نی	سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	پا	ما	[illegible]

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۔	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
	را	۰	۰	۰	۰	ساز	ا	۰	س	ت	آ	۰	۰	۰	
۱۴	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	
انترہ						ج	ہاں	۰	۰	او	آ	۰	۰	ف	[illegible]
۱۵						پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	ری	۰	۰	۰	د	ایں	خو	۰	۰	ب	تر	۰	۰	۰	
۱۶	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	نی سا	رنے	رنے	سا	نی	
	سا	۰	۰	خ	ت	ج	ہاں	۰	۰	او	آ	۰	۰	ف	
۱۷	سا	سا	سا	نی	نی	پا	نی	نی	نی	سا	سا	سا	سا	سا	
	ری	۰	۰	۰	د	ایں	خو	۰	۰	ب	تر	۰	۰	۰	
۱۸	رنے	رنے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	سا	نی	
	سا	۰	۰	خ	ت	م	گر	۰	با	۰	ای	۰	۰	زد	
۱۹	سا	سا	نی	نی	نی	سا	رنے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	[illegible]
	ان	۰	۰	۰	۰	باز	ا	۰	س	ت	آ	۰	۰	۰	
۲۰	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	۰	۰	۰	۰	م	گر	۰	با	۰	ای	۰	۰	ہے	
۲۱	گا	گا	گا	گا	گا	نی	سا	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	

انترہ۔ سرگم ۱۵ ایپیٹھ ۱۰ ای تو سرگم ۲۷ تام۔ سرگم ۲۱ پتہ سرگم ۱۴ اکس ماترا بیٹھ امیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	وا	.	.	.	ے	م	گر	.	با	.	ای	.	.	ہے	
۲۲	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	دھا	دھا	نی	
	.	.	.	.	جاں	م	گر	.	با	.	ای	.	.	زد	
۲۳	سا	سا	سا	سا	سا	سا	رے	سا	نی	دھا-پا	دھا	نی	سا	نی-دھا	
	ان	.	.	.	.	باز	ا	.	س	ت	آ	.	.	.	
۲۴	پا	پا	ما	گا	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	پا	پا	ما	ما-گا	
	دم	.	.	.	.	ن	دا	.	.	ئے	ع	.	.	شوق	
۲۵	گا	گا	ما	گا-رے	سا	سا	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	دھا	پا-ما	نغمہ نمبر [illegible] ماترہ ۲۶ سے [illegible] ۵ سے ۱۵ [illegible]
	را	.	.	.	.	ساز	ا	.	س	ت	آ	.	.	.	
۲۶	پا	پا	پا	پا	پا	نی	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	
	دم	.	.	.	.	ن	دا	.	.	ئے	ع	.	.	شق	
۲۷	سا	نی	سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	دھا	پا	ما	

بُنِم رُباعی تہ چھہ رہاوی منز جھپ تالہ پیٹھ ادا یوان کرنہ :-

تہی از ہائے ہو میخانہ بودے — گُل ما از شرر بیگانہ بودے

نبودے عشق و ایں ہنگامۂ عشق

اگر دل چوں خرد فرزانہ بودے

(اقبال)

دُوروپہ تال

یہ دے یاوَن موٹیے رنشے اُرستھ گوم کوٹیے

نژہ جستہ موپکھ سوارو مبہ چھُم چونئے امارو

قدم نژاو سوٹ سوٹیے رنشے اُرستھ گوم کوٹیے

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	.	.	تالی	.	.	.	خالی	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
استائے								یہ دے	.	.	یا	.	وَ	ن	
۱								نی	نی	نی	نی	سا	رنی۔گا	رنی	
	متو	.	.	بیے	.	ہا	ہا	رنشے	.	.	اُ	ست	گو	م	
۲	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	.	.	بیے	.	.	.	یہ دے	.	.	یا	.	وَ	ن	
۳	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنی۔گا	رنی	
	متو	.	.	بیے	.	ہا	ہا	رنشے	.	.	اُ	ست	گو	م	
۴	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتو	.	.	بیے	.	.	.	رنشے	.	.	اُ	ست	گو	م	
۵	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنی۔گا	رنی	

استائے۔ سرگم ۱ء اپیٹھ سرگم ۱۲ء تام وائیتھ سرگم ۱۳ء کس ماترۂ اپیٹھ اہیک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گوہ	م	
۶	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گوہ	م	
۷	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنے۔گا	رنے	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گوہ	م	
۸	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گو	م	
۹	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	نی	سا	رنے۔گا	رنے	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گوہ	م	
۱۰	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	پیرڈے	۰	۰	یا	۰	وُ	ن	
۱۱	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنے۔گا	رنے	
	متھو	۰	۰	یے	۰	ہ	ہ	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گو	م	
۱۲	سا	نی۔سا	نی۔دھا	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتھو	۰	۰	یے	۰	۰	۰	رنشے	۰	۰	أ	سِت	گو	م	
۱۳	ما	گا۔ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رنے۔گا	رنے	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
انترہ								ژہ جہ	س	تر	مو	۰	پ	کھ	
۱۴								نی	نی	سا	گا	گا	ما-پا	پا	
	سوا	۰	۰	رو	۰	۰	۰	میہ چھُم	۰	۰	چھو	۰	سُنے	۰	
۱۵	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	ما	گا-رے	گا	گا	
	اَما	۰	۰	رو	۰	۰	۰	ژہ جہ	س	تر	مو	۰	پ	کھ	
۱۶	ما	گا	رے-سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	گا	گا	ما-پا	ما	
	سوا	۰	۰	رو	۰	۰	۰	میہ چھُم	۰	۰	چھو	۰	نُے	۰	
۱۷	ما	ما	گا-رے	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	ما	گا-رے	گا	گا	
	اَما	۰	۰	رو	۰	۰	۰	قدم	۰	۰	ترا	و	سوت	۰	
۱۸	ما	گا	رے-سا	سا	سا	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	رے-گا	رے	
	ستُو	۰	۰	بیے	۰	ہا	ہا	رنشے	۰	۰	اَ	بت	گو	م	
۱۹	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	گمتُو	۰	۰	بیے	۰	۰	۰	قدم	۰	۰	ترا	و	سوت	۰	
۲۰	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رے-گا	رے	
	ستُو	۰	۰	بے	۰	ہا	ہا	رنشے	۰	۰	ترا	و	سوت	۰	
۲۱	سا	نی-سا	نی-دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	——
	ستۆ	۰	۰	ے	۰	ہا	ہا	رنشے	۰	قدم	ترا	و	سوت	۰	
۲۲	دھا	نی سا	نی دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	نی	سا	رے-گا	رے	[illegible]
	ستۆ	۰	۰	یے	۰	ہا	ہا	رنشے	۰	۰	أ	ست	گو	م	
۲۳	سا	نی سا	نی دھا	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	ما	پا	پا	
	کتۆ	۰	۰	یے	۰	۰	۰	رنشے	۰	۰	أ	ست	گو	م	
۲۴	ما	گا-ما	ما	گا	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	سا	رے-گا	رے	

بنم ہاٹھ تہٕ چھہ رہاوی منز دۆروہ یہ تالہٕ پیٹھ گیونہٕ یوان ۔

بَلے نو زاہ تہٕ بَلے نو ہاے گییم چأنی دِلبستگی ۳

پییم یارو مۍ چأنی چھہ گییم باغس منٛز بَرے ہی

تہٕ گوَنہٕ کأنسہٕ یہ گوَ مۍ ہاے گییم چأنی دِلبستگی ۳

●

یہ رکھو صاحبو گُنہر گوَ ، اُتھی ناوِ عالم حأرتھ پیو

منصوری متو کونہٕ رچایہٕ زہٕ بو ، یامت سخن بازر پیو

تمی نو زو نُے نَنہر گوَ ، اُتھی ناوِ عالم حأرتھ پیو

شہٕ کیاہ نانہٕ یہ کیاہ گوَ ، لیس نو پانس گینہہ گدرہٕ بو

ریتھے آوتے رتھے گوَ ، اُتھی ناوِ عالم حأرتھ پیو

نگارا بہ ناز و ادایت تصدق   بچشمِ جفا آشنایت تصدق
اگرچہ ہوائے ندارد سرِ من
سرِ من تصدق بپایت تصدق

•

بہٕ چھوٗنس وانہٕ عشقٕنہ موہے   توٚے گوٚس مست سودائی
یہمی روٚٹ تارِ زُلفِ یار   تہمی لوٚب عشقہٕ صدرس تار
بخشتھس خلعتِ شاہی   توٚے گوٚس مست سودائی
میہٕ ژھانجاو صدرہٕ زوٚہنی منز   کران اوس سورہٕ سامانہ سٕنز
ظہورِ نورِ الٰہی   توٚے گوٚس مست سودائی
ہیوٚ مسکینہ ہستی ترٛاو   بہٕ ہنز نیٚستی مسہٕ مٕشراو
چھہٕ نیٚستی دولتِ شاہی   توٚے گوٚس مست سودائی

•

یکہ تال

شبے کہ بر سرِ کوے تو من مُقام کُنم
بہانہ سازم و خود راسگِ تو نام کُنم

اگر بوقتِ نمازم تو پیشِ من آئی
نماز را بگذارم و ترا سلام کُنم

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	[illegible]
استائی					شبے	۰	۰	کہ	بر	۰	۰	سر	
۱					ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	کو	۰	ئے	۰	تومن	۰	۰	مُ	قا	۰	م	کُ	
۲	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	نم	۰	ہ	ہ	شبے	۰	۰	کہ	بر	۰	۰	سر	
۳	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	
	کو	۰	ئے	،	تومن	۰	۰	مُ	قا	۰	م	کُ	
۴	سا	سا	نی۔دھا	نی	دھا۔پا	پا	پا	دھا	دھا	دھا	نی۔سا	نی۔دھا	
	نم	۰	ہ	ہ	بہا	۰	۰	نہ	سا	۰	۰	زم و	
۵	پا	ما۔گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا۔نی	

استائی۔ سرگم ۱ اپیٹھ سرگم ۱۱ تام وائیٹھ سرگم ۱۲ کس ماترہ اپیٹھ ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	
	خود	.	را	.	سگ	.	.	تو	نا	.	م	کُ	
۶	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
	نم	.	ہ	ہ	بہا	.	.	نہ	سا	.	.	زم و	
۷	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	خود	.	را	.	سگ	.	.	تو	نا	.	م	کُ	
۸	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
	نم	.	ہ	ہ	شبے	.	.	کہ	بر	.	.	سرِ	
۹	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	کو	.	ئے	.	تومن	.	.	مُ	قا	.	م	کُ	
۱۰	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	[illegible]
	نم	.	ہ	ہ	شبے	.	.	کہ	بر	.	.	سرِ	
۱۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	کو	.	ئے	.	تومن	.	.	مُ	قا	.	م	کُ	
۱۲	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
انترہ					اگر	.	.	بہ	وق	.	تِ	رِن	[illegible]
۱۳					نی	نی	نی	نی	سا	نی	سا	سا	

انترہ - سرگم ۱۳ بیٹھ ۵ آیو سرگم ۲۲ تام - سرگم ۲۲ پیتہ، سرگم ۱۰ بیٹھ سرگم ۱۱ تام ۵ آئے بیٹھ سرگم ۱۲ کس ماترہ ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	۰	خالی	۰	۰	۰	تالی	۰	۰	۰	
	ما	۰	زم	۰	توپے	۰	۰	رش	من	۰	آ	۰	
۱۴	رنے	سا-نی	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رنے	سا-نی	
	ئی	۰	۰	۰	اگر	۰	۰	بہ	وق	۰	ت	ان	
۱۵	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	نی	سا	نی	سا	سا	
	ما	۰	زم	۰	توپے	۰	۰	رش	من	۰	آ	۰	
۱۶	رنے	سا-نی	سا	سا	نی	نی	نی	نی	نی	سا	رنے	سا-نی	
	ئی	۰	۰	۰	نما	۰	۰	ز	را	۰	۰	بگ	
۱۷	سا	سا	نی-دھا	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	زا	۰	رم	۰	ترا	۰	۰	س	لا	۰	م	ک	
۱۸	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
	نم	۰	ہا	ہا	نما	۰	۰	ز	را	۰	۰	بگ	
۱۹	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	
	زا	۰	رم	۰	ترا	۰	۰	س	لا	۰	م	ک	
۲۰	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	
	نم	۰	ہا	ہا	بہا	۰	۰	نر	سا	۰	۰	زم و	
۲۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	ما	پا	پا	پا	دھا-نی	[illegible]

ماتره	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	.	.	.	خالی	.	.	.	تالی	.	.	.	[illegible]
	خود	.	را	.	سگِ	.	.	تو	نا	.	م	کُ	
۲۲	سا	سا	نی-دھا	نی	دھا-پا	پا	پا	پا	دھا	دھا	نی-سا	نی-دھا	

نمونہ رُباعی تہ چھہ رہاوی منز یکہ تالہ پیٹھ گیوہ نہ یوان :-

مقصودِ دو عالمش میسر گردد ہر پا کہ بہ خدمت رسد سر گردد
ما جملہ مسیم تو کیمیائی شاہا
ہر مس کہ بہ کیمیات رسد زر گردد

•

شرین بود از آں لبِ شرین سخن حرفی بگو از آں لبِ میگوں لمن لمن
امشب بیا بمجلسِ ما طرفہ صحبتے است
گلگل شگفتہ است من و ہم چمن چمن

•

اے دل بہوس بر سرِ کارے نرسی تا غم نخوری بغمگسارے نرسی
تا شانہ صفت سر نہ نہی در تہ ارہ
ہرگز بسرِ زلفِ نگارے نرسی

تا خاکِ ترا کاسہ نسازند کلالاں ہرگز بہ لبِ لعلِ نگارے نرسی
تا ہمچو حنا سودہ نگردی در تہ سنگ
ہرگز بکفِ پائے نگارے نرسی

•

از سخن شہد ناب می چکدش وز تبسّم گلاب می چکدش
می تواں گفت کز حرارت می
از جبین آفتاب می چکدش

•

لب لعل تو زخونِ دلِ من جام گرفت یارِ من جانِ من
سروِ قدِ تو ز آہوئے ختن گام گرفت یارِ من جانِ من
ہیچ کس زہرۂ نظارۂ چشمِ تو نداشت تبارک اللہ
نمکِ اشکِ من ایں تلخی بادام گرفت یارِ من جانِ من

•

بوزتے وہ بسی یے یاوُن بیتھ گوم رسہ رسہ یاوہ نیہر کتھے کرہ
دِل ہے نیرِتھ یارس پیتھ گوم ژھانڈان لُوہس ساری مکان
یارنے ڈیشن نارہے وپتر گوم رسہ رسہ یاوہ نیہر کتھے کرہ

•

بوبرہ کرہ ٹھس بنیبر زل کر پھیرہ بو مبرس میائی گل
باغس پھلے موگلِ گوَّل چھاوِہ واجوم بارہ اوَّل
لاگس ہی تے شیر مسوَل کر پھیرہ بو مبرس میائی گل

•

سہ تالہ

در دیرِ مغاں آمد یارم قدحی در دست   مست از می و می خواراں از نرگسِ مستش مست
از نعلِ سمندِ او شکلِ مہِ نو پیدا   وز قدِ بلندِ او بالائے صنوبر پست

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
استائی						در	۰	۰	دے	رِ	م	غاں	
۱						سا	نی	دھا	پا	ما	پا	نی۔دھا	
	آ	۰	۰	م	د	یا	رم	۰	۰	۰	قد	حے	
۲	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	در	۰	۰	دست	۰	در	۰	۰	دے	رِ	م	غاں	
۳	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	ما	پا	دھا	[illegible]
	آ	۰	۰	مد	۰	یا	رم		۰	۰	قد	حے	
۴	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	در	۰	۰	دس	ت	م	س	ت	از	می	و	می	
۵	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی۔دھا	

استائی۔ سرگم ۱ پیٹھ سرگم ۱۳ تام و ۴ پیٹھ سرگم ۲،۴ ایکس ماترہ ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	خوا	۰	۰	راں	۰	از	نر	۰	۰	گ	س	مس	
۶	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	صا	گا	گا	گا	ما	
	ت	۰	ش	م	ست	م	س	ت	از	می	و	می	
۷	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	
	خوا	۰	۰	راں	۰	م	س	ت	از	می	و	می	
۸	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	سا	(نی دھا)	
	خوا	۰	۰	راں	۰	از	نر	۰	۰	می	و	می	
۹	پا	پا	ما	ما	گا	ما	گا	ما	گا	گا	گا	ما	
	خوا	۰	۰	راں	۰	م	س	ت	از	می	و	می	
۱۰	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	(نی دھا)	
	خوا	۰	۰	راں	۰	از	نر	۰	۰	گ	س	مس	
۱۱	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	[illegible]
	ت	۰	ش	م	ست	در	۰	۰	دے	ر	م	غاں	
۱۲	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	(نی دھا)	
	آ	۰	۰	م	د	یا	رم	۰	۰	۰	قد	ہے	
۱۳	پا	پا	ما	گا	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	٠	٠	تالی	٠	٠	خالی	٠	-	تالی	٠	٠	سم سے لے کر تا ۱۴ء پیچھے سرگم
	در	٠	٠	د	ست	م	س	ت	از	می	و	می	
۱۴	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
انترہ						از	نعہ	٠	٠	ل	س	من	
۱۵						پا	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	ر	٠	٠	او	٠	شک	ل	٠	٠	م	ہ	نو	
۱۶	سا	سا	نی	نی	نی	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	
	پے	٠	٠	دا	٠	از	نعہ	٠	٠	ل	س	من	
۱۷	ما	گا	رنے	سا	نی	پا	نی	نی	نی	سا	رنے	رنے	
	ر	٠	٠	او	٠	شک	ل	٠	٠	م	ہ	نو	
۱۸	سا	سا	سا	نی	نی	گا	ما	گا	گا	گا	گا	گا	
	پے	٠	٠	دا	٠	و	ز	٠	قد	د	ب	لن	
۱۹	ما	گا	رنے	سا	سا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	سم سے لے کر تا ۲۶ء سرگم پیچھے ۱۵ء سرگم
	ر	٠	٠	او	٠	با	لا	٠	٠	ئے	ص	نو	
۲۰	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	بر	٠	٠	پس	ت	و	٠	ز	قد	د	ب	لن	
۲۱	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	نی	نی	نی	

انترہ:- سرگم ۱۵ء پیچھے دائیں سرگم ۲۷ء تام۔ سرگم ۲۷ء پیتر سرگم ۷ء پیچھے سرگم ۱۳ء تام دائیں سرگم ۱۴ء اکس ماترہ ایک پیچھے ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	بازگشت
تال	تالی	۰	۰	تالی	۰	۰	خالی	۰	۰	تالی	۰	۰	
	رِ	۰	۰	او	۰	و	۰	ز	قد	رِ	بُ	لن	
۲۲	نی	نی	سا	رے	رے	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	رِ	۰	۰	او	۰	با	لا	۰	قد	رِ	بُ	لن	
۲۳	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	رِ	۰	۰	او	۰	و	۰	ز	قد	رِ	بُ	لن	
۲۴	پا	پا	پا	دھا	نی	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	دھا-نی	
	رِ	۰	۰	او	۰	با	لا	۰	۰	ی	ص	نو	
۲۵	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	
	بر	۰	۰	پس	ت	م	س	ت	اژ	می	و	می	
۲۶	پا	پا	ما	پا	دھا	سا	نی	دھا	پا	پا	دھا	نی-دھا	
	خوا	۰	۰	زاں	۰	از	نر	۰	۰	گِ	س	مس	
۲۷	پا	پا	ما	ما	گا	گا	ما	ما	گا	گا	گا	ما	[illegible]

یُمہ رُباعی تہ چھ رہاوی منز سہ تالس منز گیونہ یوان :-

سمین زنقنا سنگدلا لالہ عذرا خوش کُن بنگاہے دل غم پرور ما را

ایں قالب فرسودہ گر از کوئے تو دور است

القلب علی بابک لیلاً و نہاراً (جامی)

رٕس کٔتیُو لوٗگیوٚ موٚدرٕ مَس — آرٕ ولہٕ ژٕہ کٔتیُو لوٗگیوٚ رٕس
اَندٕری اَندٕری پھیرٕس دریاوس — کولہٕ گوٚتہٕ لگِمو وِیتھ واوس
چارٕہ کٔسِنہٕ لبِہِمنو ہواوس
آرٕ ولہٕ ژٕہ کٔتیُو لوٗگیوٚ رٕس

●

شامہٕ سُندرٕ گوم بالی بالی — اَنتَن بالی یوٚری اَنتن بالی
رنگہٕ رنگہٕ جامہٕ چھس شوٗبان نالی — رَوٕ ترٕووُم بالی بالیے
یِیتھہٕ تھنہٕ اَنتن میلو کالی — اَنتَن بالی یوٚری اَنتَن بالی

●

دِل ژٕہ نیوُ تھٕم تھوٗو ووُتھ کِتے مارٕہ مَتے مُٹھیولے
اُسی آیانہٕ چانہٕ وٕتے دِل اٗیِنس کا ستم کھے
سر بوٚ وندَے چھک ژٕہ کِتے مارٕہ مَتے مُٹھیولے

اُسی آیانہٕ ژٕہی نشے شِشہٕ چوان لوٗسُم دوہ
پیالہٕ چوان چھک ژٕہ کِتے مارٕہ مَتے مُٹھیولے

●

برخیز کہ آدم را ہنگام نمود آمد

ایں مشتِ غبارے را انجم بسجود آمد

آں راز کہ پوشیدہ در سینۂ ہستی بود

از شوخیٔ آب و گِل در گفت و شنود آمد

(اقبال)

•

از داغِ فراقِ او در دل چمنے دارم

اے لالۂ صحرائی با تو سخنے دارم

ایں آہِ جگر سوزے در خلوتِ صحرا بہ

لیکن چہ کُنم کارے با انجمنے دارم

(اقبال)

•

دو یکہ تال

رُخِ خود را بچشمِ خود ندیدی کاش میدیدی بچشمِ بلبلے گُلشن ندیدی کاش میدیدی
بہ پیشِ چوں خودی ہنگامہ عرضِ مدعا ظالم زبانِ خویش را الگن ندیدی کاش میدیدی

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	[illegible]
استائی				رُ	خِ	۰	۰	خود	
۱				نی	نی	نی	نی	نی	
	را	۰	۰	بہ	چش	۰	م	۰	
۲	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	خود	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۳	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	دی	۰	
۴	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما	
	دی	۰	۰	رُ	خِ	۰	۰	خود	
۵	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

استائی :- سرگم ۱ بیٹھ سرگم ۳۱ تا م ۱ بیٹھ سرگم ۳۲ کی ماترہ ۱ بیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	[illegible]
	را	.	.	بہ	چش	.	.	رم	
۶	نی	سا	رنے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	مخود	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۷	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	.	.	ش	مے	دی	.	
۸	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	.	.	بہ	چش	.	رم	.	
۹	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	
	بجی	.	.	بُ	لے	.	.	گُل	
۱۰	نی	سا	رنے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	شن	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۱۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	گا	گا	گا	
	کا	.	.	.	ش	می	دی	.	
۱۲	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	.	.	بہ	چش	.	رم	.	
۱۳	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	
	بُل	.	.	بُ	لے	.	.	گُل	
۱۴	نی	سا	رنے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
.	شن	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۱۵	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	.	.	.	ش	می	دی	.	
۱۶	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۱۷	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	
	کا	.	.	.	ش	می	.	دی	
۱۸	نی	سا	رنے-گا	رنے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	دی	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۱۹	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	بانمبر ۱۳ تا ۲۲ سم تک
	کا	.	.	.	ش	می	دی	.	
۲۰	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	.	.	نہ	دی	.	دی	.	با ۱-۱ سم تک
۲۱	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	کا	۰	۰	۰	ش	می	۰	دی	
۲۲	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۲۳	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	دی	۰	
۲۴	گا	ما	پا	پا	پا	دھا	نی	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۲۵	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	۰	دی	
۲۶	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۲۷	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	ے	۰	دی	
۲۸	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	۰	۰	رُ	رخ	۰	خود	۰	
۲۹	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	.	تالی	.	خالی	.	تالی	.	سرگم ۳۲ کا چھٹا ماترا سرگم ۳۱، ۳۲ کا سرگم ۳۰ کا سم
	را	.	.	بہ	چشم	.	.	رم	
۳۰	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی-سا	نی-دھا	
	خود	.	.	نہ	دی	.	دی	.	
۳۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	گا	.	.	.	ش	ے	دی	.	
۳۲	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
انترہ				بہ	سپے	.	ش	.	سرگم ۳۶ کا چھٹا ماترا سرگم ۳۵، ۳۶ کا سرگم ۳۳ کا سم
۳۳				نی	نی	نی	نی	سا	
	پچوں	.	.	خو	دی	.	.	ہن	
۳۴	گا	گا	ما-پا	پا	ما	گا	ما	ما	
	گا	.	.	مہ	عر	.	جن	.	
۳۵	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	گا	
	م	.	.	د	عا	.	.	ظا	
۳۶	ما	گا	گا	گا	رے	گا	ما	ما-گا	
	رلم	.	.	بہ	سپے	.	رش	.	
۳۷	رے	سا	سا	نی	نی	نی	نی	سا	

انترہ: سرگم ۳۳ پیٹھ وایو سرگم ۵۲ تام۔ سرگم ۵۲ بیتہ سرگم ۲۱ پیٹھ سرگم ۱۳ تام وایتھ سرگم ۳۲ کس ماترا ۱ پیٹھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	چوں	۰	۰	خو	دی	۰	۰	ہمن	
۳۸	گاٗ	گاٗ	ماٗ-پاٗ	پاٗ	ماٗ	گاٗ	ماٗ	ماٗ	
	گا	۰	۰	مہ	عر	۰	ضِ	۰	
۳۹	گاٗ	گاٗ	گاٗ	گاٗ	گاٗ	گاٗ	گاٗ	گا	
	م	۰	۰	د	عا	۰	۰	ظ	
۴۰	ماٗ	گاٗ	گاٗ	گاٗ	رےٗ	گاٗ	ماٗ	ماٗ-گاٗ	
	لِم	۰	۰	ز	با	۰	۰	رِ	
۴۱	رےٗ	ساٗ	ساٗ	نیٗ	نیٗ	نیٗ	نیٗ	نیٗ	
	خوی	۰	۰	۰	ش	را	۰	ال	
۴۲	نیٗ	ساٗ	رےٗ-گاٗ	رےٗ	ساٗ	ساٗ	نیٗ	نیٗ-دھا	
	گن	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۴۳	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	دی	۰	
۴۴	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما	
	دی	۰	۰	ز	با	۰	رِن	۰	
۴۵	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	بازگشت
تال	تالی	۰	تالی	۰	خالی	۰	تالی	۰	
	خوی	۰	۰	۰	ش	را	۰	ال	
۴۶	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی	نی-دھا	
	گن	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۴۷	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	دی	۰	
۴۸	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۴۹	گا	گا	گا	نی	نی	نی	نی	نی	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	۰	دی	
۵۰	نی	سا	رے-گا	رے	سا	سا	نی	نی-دھا	
	دی	۰	۰	نہ	دی	۰	دی	۰	
۵۱	پا	ما-گا	ما	پا	ما	ما	گا	گا	
	کا	۰	۰	۰	ش	مے	دی	۰	
۵۲	گا	ما	پا	پا	پا	گا	ما	ما-گا	سرگم ۳۳ و ۳۴ بجنسہٖ — سرگم ۵۱ و ۵۲ تک [illegible]

بزمہ رُباعی نہ چھہ رہاوی منز دُو یکہ تالہ پیپھ ادا یوان کرنہ :-

بگرداب تفکر مرد دانا افگند خود را — چو غواصی ز بہر دُر بدریا افگند خود را
مجو از لیست فطرت ہمت عالی کہ چوں کرگس — ز بہر جیفۂ دُنیا ز بالا افگند خود را

دِلم جُز مہر مہرُویاں طریقے در نمیگیرد بہر در میدہم پندش ولیکن در نمیگیرد

بدیں شعرِ تر و شیریں ز شاہنشہ عجب دارم

کہ سرتاپائے حافظ را چرا در زر نمیگیرد

•

نگارے دیرہ صُلحی زود جنگے کردہ ام پیدا بُتے مژگاں فرنگی شوخ وشنگی کردہ ام پیدا

جز ایں حاصل نکردم عاشقاں از بُت پُرستیدن

کہ از بہرِ شکستِ خویش سنگی کردہ ام پیدا

•

مَہ نوژبیٔ کِرِژہ نرِہ آلونہِ چھَم گرِہ آکہِ دیدار وُ چھِہے بال

کرِہ مرژہ پوشہِ مالہِ چاپنہِ لولرِہ چھَم رُوزِتھ وُ چھِہے حُسنِ کمال

اَسوُنِ کوسم نازِ چہِ بتھرِہ چھَم گرِہ آکہ دیدار وُ چھِہے بال

زنیر چاپنٔی مجکان تُیمہِ نجرِہ چھَم زُلفو چاپنو وِوُلہَم نال

رفوخ چون ڈیشتِ تنہِ تُولرِہ چھَم

گرِہ آکہِ دِیدار وُ چھِہے بال

•

چپ انداز تال

قبلۂ دل آفتاب روی دوست　　کعبۂ جان خاکِ راہِ کوی دوست
ہر دو عالم گر شود زیر و زبر　　میل رنجوران ہجرش سوی دوست

(حضرت علی ثانی رح)

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ء۱ پیچھ سرگم ء۲۲ تا ۳۲ سم
استائی	۰	قب	لہ	ء	دل	۰	
۱	۰	ما	ما	ما	گا	گا	
	۰	آ	ف	تا	ب	۰	
۲	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	۰	رو	ی	دو	۰	س	
۳	(نی۔دھا)	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	قب	لہ	ء	دل	۰	
۴	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	آ	ف	تا	ب	۰	
۵	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	سرگم ء۱ پیچھ سرگم ء۲۲ تا ۳۲ سم
	۰	رو	ی	دو	۰	س	
۶	(نی۔دھا)	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	کعہ	بہ	ء	جا	۰	
۷	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ن	خا	ک	را	ہِ	۰	
۸	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	۰	کو	ئ	دو	۰	س	
۹	(نی۔دھا)	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	کعہ	بہ	ء	جا	۰	
۱۰	ما	پا	پا	ما	گا	گا	

استائی ۔ سرگم ء۱ پیچھ سرگم ء۲۱ تام ء۱ پیچھ سرگم ء۲۲ کس ماترہ ء۱ پیچھ سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	ن	کھ	بہ	ر	جا	ن	
۱۱	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	کھ	۰	بہ	ر	جا	۰	
۱۲	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	کھ	بہ	ر	جا	ن	
۱۳	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے	
	کھ	۰	بہ	ر	جا	۰	
۱۴	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	ن	کھ	بہ	ر	جا	۰	
۱۵	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	ن	خا	کِ	را	ہ	۰	
۱۶	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	۰	کو	ئی	دو	۰	س	
۱۷	نی.دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	قب	لہ	ر	دل	۰	
۱۸	ما	پا	پا	ما	گا	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	[illegible]
	۰	آ	ف	تا	ب	۰	
۱۹	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	۰	رو	ئی	دو	۰	س	
۲۰	نی.دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	قب	لہ	ر	دِل	۰	
۲۱	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	آ	ف	تا	ب	۰	
۲۲	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
انترہ	۰	ہر	دو	عا	لم	۰	[illegible]
۲۳	۰	نی	نی	نی	سا	سا	
	۰	گہ	ش	ود	زے	۰	
۲۴	سا	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	رو	ز	بر	۰	۰	
۲۵	نی.دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	ہر	دو	عا	لم	۰	
۲۶	سا	نی	نی	نی	سا	سا	

انترہ۔ سرگم ۲۳ پیچھے واپس سرگم ۲۴ تمام۔ سرگم ۲۴ پیچھے سرگم ۱۹، ۲۰، ۲۱ تک سرگم ۲۲ کے سم ماترا پیچھے ایک سم۔

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	گر	ش	ود	زے	۰	
۲۷	سا	نی	دھا	نی	سا	سا	
	۰	رو	ز	بر	۰	۰	
۲۸	نی۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۲۹	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	را	ن	ہج	ر	۰	
۳۰	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	ش	سو	ئ	دو	۰	س	
۳۱	نی۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۲	ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۳	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	مے	۰	ل	رن	جو	۰	
۳۴	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	

ماترہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	بازگشت
تال	تالی	تالی	۰	خالی	۰	۰	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۵	سا	سا	سا	سا	رنے	رنے	
	مے	۰	ل	رن	جو	۰	
۳۶	سا	نی	دھا	پا	ما	گا	
	۰	مے	ل	رن	جو	۰	
۳۷	گا۔ما	پا	پا	ما	گا	گا	
	۰	را	ن	ہج	ر	۰	
۳۸	گا	گا	گا	ما	پا	دھا	
	ش	سو	ئ	دو	۰	س	
۳۹	نی۔دھا	پا	پا	ما	گا	گا	
	ت	قب	لہ	ء	دل	۰	
۴۰	ما	پا	پا	ما	گا	گا	

بێنہٕ میٲنہِ رُباعی تہٕ چھہ رہاوی منز چپ انداز تالہِ پیٹھ گیونہٕ یوان :-

روز شب در فکرِ روز و شب گذشت　　ہمچو شمع زندگی در تب گذشت

در کلاں سالی غمِ نا خوردہ ام

خوردہ سالی در غمِ مکتب گذشت

•

گژھنہٕ ہے وسی بالہٕ یار میون کرہٕ بیہ　　قصدہٕ تہٕ ہندے وشہٕ کرٕ ہتی چھم ہیے

ہا طبیبو صاحب شکرس کیاہ ویہ

ہوش نشس بیلہٕ عشقہٕ شراب مےٚ چیہ

گُل تہٕ بُلبُل میون گنزرُن ہی چھیہ　　وُچھتہٕ گنزر گُل تہٕ بُلبُل کُل پھُیہ

(نعمہ صاحب)

•

در جوانی حاصلِ عمرم بنادانی گذشت　　آنچہ باقی ماندہ بود در پریشانی گذشت

بار خدایا تخمِ نیکی من نہ کشتم در جہاں

نوبتِ پیری رسید و وقتِ دہقانی گذشت

چشمِ پُر آب اے یارہ ، سینہ کباب اے یارہ ، اے یارہ اے یارہ

•

ہمچو میّت درید غسّال شو   از ارادت وز تکلّم لال شو

قال را بگذار مردِ حال شو

پیش مردِ کاملے پامال شو

(مولانا رومیؒ)

●

بہٕ وُنی دِمے آرٕہٕ وٕلُن ژٕہٕ کُنہٕ ییتآ مو   ژٕ یہٕ رٕوٗس زخم میہٕ نوٗبلَن نظراہ دِتآ مو

وُصیلہٕ راوان وُسمر وُسی ییوان   گژھان دیوانو

جُمارٕہٕ ہنٛیو طُومارٕہٕ گہٕرے رُما پیتآ مو

یارس نشہٕ ییلہٕ یار گژھ جُدا   چھنا اِستآ مو

کانٛہہ نوٗواتان میانِس دادِس   کوتاہ ستآ مو

●

جور سے باز آئے پر، باز آئیں کیا

کہتے ہیں "ہم تجھ کو منہ دکھلائیں کیا"

رات دن گردش میں ہیں سات آسماں

ہو رہے گا کچھ نہ کچھ، گھبرائیں کیا

●

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کلچر اینڈ لینگویجیز